

ХРОНІКА

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА

У ЛЬВОВІ

за роки 1923 — 1925

ч. 67—68.

МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ
MYKHAILO HRUSHEVSKY DIGITAL ARCHIVES

ЛЬВІВ, 1926.

НАКЛАДОМ ТОВАРИСТВА.

З друкарні Наукового Товариства імени Шевченка.

ХРОНІКА

НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА

У ЛЬВОВІ.

Звідомлення за р. 1923 від 1. VII. по кінець 1925.

ЗМІСТ: Загальні збори. — Діяльність Виділу. — Діяльність секцій і комісій. Бактеріологічний Інститут. — Видання Товариства і книгарні. — Члени Товариства: Почесні члени. Дійсні члени. Члени основателі. Звичайні члени. — Члени комісій. — Заряд Товариства. — Біографії нових дійсних членів. — Некрольоги. — Стан музею. — Стан бібліотеки. — Часописи. — Інституції, що обмінювалися виданнями з Товариством. — Ювілейний дар.

Загальні збори

відбулися дня 2 падолиста 1923 р. в салі Музею з отсим днським порядком:

1) Відкриття зборів та відчитання протоколу останніх зборів.

2) Звідомлення Виділу за час від 1 січня 1921 р. до 1923 р.

3) Внесення контрольної комісії.

4) Вибір голови, членів Виділу та їх заступників.

5) Вибір контрольної комісії.

6) Внесення та інтерпеляції.

Голова др. В. Шураг констатує достаточне число присутніх членів (50) і відкриває збори. На самому вступі відчитує імена тих членів Товариства, що померли від останніх зборів, а саме: 1) дійсних членів: Володимира Коцовського, Щасного Сельського, Шарля Сеньобоса (Париж),

Альфреда Єнзена, Ореста Левицького, Ватрослава Ягіча, Миколи Петрова, Миколи Сумцова; 2) звичайних членів та основателів: Олександра Борковського, Івана Кивелюка, Олександра Мишуги, Юліяна Січинського, а також згадує Августа Дермаля, управителя книгарні Товариства, що помер у Києві 1922 р. Присутні пошанували їх пам'ять по встанням з місць. Тому, що звіт про діяльність Виділу надруковане в Хроніці ч. 65—66, подає голова лише найважливіші справи. Наукова діяльність Товариства ішла пиняво ізза девалюації та недостачі фондів на друкування Збірників, Записок та наукових матеріалів. Товариство не побирає ні з державних, ні з краєвих фондів ніякої підмоги, а доходи з камениць і підприємств Товариства такі малі, що не можна обігнати ними навіть коштів адміністрації. По причині загального зубожіння не має друкарня відповідних замовлень, книгарня ледви видержує конкуренцію інших книгарень та з трудом удержується на поверхні позитивного білянсу. Персонал друкарні належало би зредувати для зменшення податку, що виносить тепер 15.000.000 мп. на місяць. Фундації ульоквані в паперах і банках, страшили через девалюацію всяке значіння, а фонди ульоквані в нерухомостях, хоч не пропали, однак нерентовні. Село Белелую розparcelьовано, а за одержані з купна гроші куплено каменицю при ул. Панській, ч. 21 і папір для друкарні. В Белелуї має Товариство крім будинків 100 моргів поля та млинове право.

В біжучім році минуло 50 літ від засновання Товариства. З тої нагоди випуститься серію популярних книжечок та окремі наукові Збірники. Наукова праця скупчувалася по комісіях і секціях. Відновлено комісію фізіографічну, термінологічну і правничу. Дуже гарно розвивається бактеріологічна лабораторія під проводом дра М. Музики.

Також старалося Товариство про дозвіл уладити університетські курси, однак безуспішно. Належить ще згадати про атентати на майно Товариства, заподіяні ворожою рукою, а саме у двох реальностях Товариства підложено бомби, що спричинили міліонові втрати. Атентати на наукову інституцію се подія доси нечувана в історії культурного світа. На сьогоднішніх загальних зборах є присутний

комісар поліції п. Олсарчик. Се також перший випадок в Європі, що поліція висилає свого представника на збори наукової інституції.

Опісля відчитано та одобрено протокол останніх зборів.

На секретаря зборів покликує голова п. Юрія Полянського.

Звідомленне голови доповнив секретар др. В. Левицький. В дискусії над звідомленнем запитав між иншим др. І. Свенціцький про висоту платень урядників Товариства. Секретар др. В. Левицький відповідає, що майже кожде засіданне Виділу приносило в міру фондів у касі підвишку платень. Остання підвишка виносила 200% так, що управитель друкарні п. І. Криловський одержав 9 мільонів мп., п. І. Кривецький 8½ міль. мп., п. В. Дорошенко 6½ міль. Що до В. Гнатюка, то була умова виплачувати йому рівновартність 10 дол. у марках, але годі було додержати сію норму.

Довшу дискусію викликало рішення польських шкільних властей, на основі якого відібрано Товариству друк шкільних книжок і передано Ставропігії. В сій дискусії забиравало голос більше число бесідників та вказували на инші майбутні жерела доходів Товариства.

На внесенне контрольної комісії, що перевірила рахунки Виділу, уділено уступаючому Виділови абсолюторію.

Опісля приступили збори до вибору голови і Виділу. Голосованне відбувалося картками. Голосувало 49 членів, абсолютна більшість 25. Головою вибрано проф. унів. дра Кирила Студинського (32 гол.), а до Виділу дра Ілярія Свенціцького (35 гол.), проф. Миколу Мельника (30 гол.), дра Романа Цегельського (40 гол.), інж. Юліяна Павликовського (43 гол.), інж. Юліяна Мудрака (46 гол.), дра Станислава Старосольського (32 гол.), дра М. Музику (37 гол.). — Заступниками вибрано ред. Мих. Струтинського (47), дра Івана Брика (28), дра Ярослава Гординського (42) і дра Мик. Чайківського (30). В склад контрольної комісії увійшли: Др. Волод. Охримович, дир. Ом. Сасвич і дир. Денис Коренець.

Проф. др. К. Студинський дякує зборам за довіре

і вибір та зясовує програму своєї будучої діяльності. В першу чергу хоче він скріпити фінанси Товариства, а за тим повести інтензивну наукову працю у всіх секціях та комісіях. Рівночасно просить загальні збори о дозвіл перевести збірку на цілі Товариства, щоби могли сповнити наведені задачі. В кінці подає до відома зборів, що старий Виділ затвердив на останнім засіданню отсих дійсних членів: 1) в історично-філософ. секції: дра Ярослава Бідля, дра Зденка Неєдлього (оба в Празі), дра Юрія Горака (Берно), дра Йосифа Стршиговського (Відень), Дмитра Дорошенка (Прага), акад. Дмитра Багалія (Київ), дра Яна Махаля (Прага); 2) у фільольог. секції: Сергія Єфремова (Київ), Івана Огієнка (Винники), дра Івана Панкевича (Ужгород), дра Василя Сімовича (Прага), Леоніда Білецького (Прага), дра Волод. Бирчака (Ужгород), дра Тому Масарика (Прага), дра Ченека Зібрта (Прага) і дра Макса Фасмера (Липськ); 3) в матем.-природ.-лікарській секції: акад. Павла Тутковського (Київ), акад. Дмитра Гравого (Київ), проф. Степана Тимошенка (Київ), проф. Олександра Янату (Київ), дра Нестора Гаморака (Камянець Под.), проф. Никифора Садовського (Тернопіль).

Радник Ол. Барвінський висказує бажанне, щоби при дальшій виборі дійсних членів не поминати полудневих Славян, як се сталося тепер.

При останній точці дневного порядку ухвалено отсі внесення:

а) дра Іл. Свенціцького: Загальні збори доручують новому Виділови виготовити тай ввести в життє правильник, що має нормувати платню службовиків Наукового Товариства; б) дра Івана Брика: Загальні збори залишають Виділови вільну руку в приниманню праць до друкарні з огляду на тяжке матеріяльне положенне Товариства; в) проф. Я. Яцкевича: Загальні збори припоручають Виділови зайнятися видавництвом шкільних зшитків, щоби таким чином придбати доходи для Товариства.

Також апробували збори думку п. голови що до збірки на цілі Товариства. В кінці відбулася дискусія над дезідератом дра Іл. Свенціцького в справі Музея, а саме він висловив бажанне, щоби оба наші музеї: Наукового

Товариства ім. Шевченка і Національний ім. гр. А. Шептицького злялися в одну інституцію, а поки що, щоби приступили до виміни предметів тих відділів, що в данім музею є неповні або przypadкові. На внесенне дра І. Брика рішено не переводити на разі злуки музеїв, а поручити Виділови виготовити відповідні пропозиції на найближші загальні збори. — На сім збори покінчено.

Діяльність Виділу.

Другі повоєнні загальні збори Товариства відбулися 2/XI 1923 р. Вибраний на них Виділ уконституовався дня 7/XI 1923 р. так:

Др. К. Студинський, голова і референт друкарні.

Ю. Мудрак, заст. голови і референт камениць.

Др. Р. Цегельський, секретар Виділу.

Др. М. Музика, касієр і референт фонду Т. Дембицького.

Ю. Павликовський, рефер. Белелуї.

М. Мельник, референт природописного відділу музея.

Др. І. Свенціцький, референт інших відділів музея.

Др. М. Кордуба, делегат істор.-фільос. секції, референт бібліотеки.

М. Тершаковець, делегат фільольогічної секції, референт фонду „Акад. Дому“.

Др. В. Левицький, делегат мат.-природ.-лік. секції, другий референт друкарні і переплетні.

Др. Ст. Старосольський.

Др. Ів. Брик, реф. книгарні.

Др. Яр. Гординський.

М. Струтинський.

Др. М. Чайківський.

На синдика Товариства упрощено дра Вол. Охримовича.

На протязі урядовання нового Виділу не було у його складі ніяких важних змін. Один тільки заступник члена Виділу, др. Микола Чайківський перенісся до Яворова, де обняв становище директора української приватної гімназії.

За те зайшли деякі зміни в урядничім персоналі. Від цвітня 1924 до марта 1925 р. заступав недужого генерального секретаря др. Богдан Барвінський, котрий помагав

також у бібліотечних працях. Від мая 1925 р. заступає генер. секретаря правник Гр. Дмитрів. В бібліотеці прийнято на помічника студента О. Трильовського.

В музею став кустосом проф. Юр. Полянський, що вже працював у ньому протягом кількох літ. В осени 1925 р. запрошено до праці в музею також інж. В. Пешанського, який занявся особливо артистичною обнотою і чищенням старих, цінних церковних ікон, впорядкованнєм, скатальогованнєм і фотографованнєм килимів (в числі 54). Тепер займається інж. Пешанський впорядкованнєм вишивок і археологічних викопалин.

Дуже багато клопоту завдавала Виділови управа майном Товариства. Не було ні одного засідання Виділу, де не обговорюваноби якоїсь маєткової справи. На те зложилися ріжні причини, як девалюація гроша, загальна фінансова криза, а вкінци передчасна, страхіттем кольонізації подиктована парцеляція Белелуї, переведена за попередного Виділу парцеляційним товариством „Земля“. В Белелуї продано право водне, около 330 моргів поля, а за те закуплено каменіцю при вулиці Панській ч. 21, котра Товариству приспорює та приспорюватиме в будучині багато журби і видатків. Окрім сего закуплено за решту гроший папір для друкарні. За те не сплачено ані одного шеляга довгів, ані відсотків чи то на самій Белелуї, чи то на каменіцях Товариства, що довело до цілого ряду судових процесів.

В хвилі, коли загально сплачувано довги на дуже корисних умовах (70 марок за 100 корон) при нечуванім паденню валюти, не подбано про очищення майна Товариства з довгів, хоча, по закупні каменіці з парцеляції Белелуї лишилося поверх три міліони марок, а на сплату довгів треба було не більше, як двіста тисяч марок.

Таким способом лишив попередний Виділ нововибраному отсі зобовязання, причім беремо як вихідну точку день 1 липня 1925 року :

На маєтности Белелуї лишилася невіривнаною військова кавція пані Стефанії Кравсової у висоті 40 тисяч австр. корон з неоплаченими відсотками від дня 31/X 1921 року. На основі вальоризаційного закона належалосьби

п. Кравсовій 15%, отже 6.300 зл. п. окрім відсотків. Одначе п. Кравсова такою квотою не хотіла вдоволитися і внесла до Суду просьбу о звальоризовання належної їй квоти у висоті 24%. Згідно із законом кавція мусить бути вирівнана в 6. місяців по виповідженню.

Завважати треба, що на саму Белелую Виділ буде зневолений ложити великі квоти в недалекій будучині, бо стайня, зроблена з офіцин валиться і не витримає довше, як два роки, а мешкальний будинок на половину розвалений і тільки в одній частині можливий до ужитку (дві комнати в зимі, а одна тільки в літі). Колиж зважимо, що по парцеляції Белелуї, лишилося для Товариства огороду 6·5 морга, орного поля 48·5 моргів, саду 10 м., пасовиска 15, сіножати 6 м., лозини 6 м., дороги 1 морг, разом 93 м., то будова нових будинків перенесе вартість посілости.

Нині Белелуя не приносить ніяких доходів з причини великих податків, безнастанного консервовання господарських будинків, високої асекураційної оплати, та з причини неврожая в рр. 1924—5.

На каменіці при вул. Чарнецького ч. 24, яка є власністю Товариства лишилося в дни 1 липня 1923 року несплаченого банкового довгу 58.903 австр. корон 70 сотиків. Крім сего обтяжена каменіця записом подружної, військової кавції в користь Адама і його дружини Феліції Ванди Дулембів в квоті 40 тисяч австр. корон з 5% відсотками, платними від дня 1/VII 1912 р. піврічно по 1000 корон.

Згадану подружну кавцію зобовязалося Наукове Товариство виплатити найпізнійше до пяти літ, числячи від дня купна (7/III 1912 р.) каменіці, отже до дня 7/III 1917 року. Одначе по нинішний день ся кавція несплачена. Відсотки вирівнані тільки по день 2/X 1918 року, отже вони залягають від дня 2/X 1918 по день 31/III 1926 року, значить за сім і пів року по 2000 корон.

До сеї кавції зголосила свої претенсії попередна власниця дому княгиня Кароліна Любомирська, поміщиця у Бакончицях. Її правні заступники, др. З. Станкевич і др. Тадей Соколовський виточили Товариству позов, домагаючися звальоризовання довгу враз із відсотками в повній висоті, отже в сумі 56.700 зол. п. В суді заступає Товари-

ство синдик др. Вол. Охримович. Є надія, що претенсії кн. Любомирської будуть обмежені. Претенсія платна в 14. днів по виroku.

На каменіці при вул. Чарнецького ч. 26 (власність фонду Пелехіна) лишилося несплаченого банкового довгу в дни 1/VII 1923 року 70.107 австр. корон 70 сотиків.

На домі при вул. Супінського ч. 17 („Академ. Дім“) лишилося дня 1 липня 1923 р. несплаченого банкового довгу 57.753 австр. корон 89 сотиків.

Треба завважати, що також на домі при вул. Панській ч. 21., купленім з гроший по парцеляції Белелуї, тяжить довг у висоті 240 тисяч австр. корон із значними відсотками, котрих Товариство нікому не винно, але за них відповідає. Меценас др. Мик. Шухевич, що переводив купно сеї каменіці, впевнює, що згадана претенсія має покриття в квоті шести тисяч долярів, зложених в суді на її заспокоєння з боку польської каси ошадности (Р. К. О.), котра купувала сусідний дім від того самого власника, що Товариство.

Коли сю претенсію полишимо на боці, то Виділ Наукового Товариства ім. Шевченка, вибраний в падолисті 1923 р., дістав по своїм попередникови отсі зобовязання:

1) на Белелуї: подр. кавція крім відсотків від 31/X 1921 р.	40.000—	австр. кор.
2) на каменіці, вул. Чарнецького ч. 24. банк. довг	58.903.70	„ „
і подружн. кавція крім відсотків від дня 2/X 1918 р.	40.000—	„ „
3) на каменіці вул. Чарнецького ч. 26 банковий довг	70.107.70	„ „
4) на „Акад. Домі“	57.753.89	„ „
Разом	266.765.29	австр. кор.

Розглянувшись у фінансовій ситуації, Виділ Наук. Тов. ім. Шевченка, вибраний в поч. падолиста 1923 р., почав призадумуватися над жерелами доходів, якими можна би було бодай частинно сплатити довги. В сій цілі відкликався Виділ до українського Громадянства з просьбою о ювілейний дар. Поклик Виділу найшов щирий відгомін в краю, у Чехословаччині між емігрантами, а спеціально в Аме-

риці. Вплинула на ювілейний дар в різних валютах квота 1702 долляри, числячи доляр загально по 5 зол. 20 гр. Завдяки сій збірці, якої виказ подаємо на дальшім місци, Виділ міг приступити до частинної сплати довгу на двох каменцях Товариства. З огляду, що в падолисті 1923 р. не можна вже було сплачувати довгів у реляції 70 марок за сто корон, Виділ уповажнив голову Товариства в січни 1924 р. до закупна заставних листів краєвого Банку. За квоту 694 долярів закупив голова Товариства 4% заставні листи краєвого Банку на квоту 54.000 австр. корон. якими сплачено на каменці при вул. Чарнецького ч. 24 12.000 австр. к. і Чарнецького ч. 26 42.000 австр. к. О скільки ювілейний дар впливав би був скоршим темпом, Виділ бувби сплатив значно більше довгів. Около дня 10. мая 1924 застановив краєвий Банк дальшу сплату довгів заставними листами аж до вирішення справи вальоризаційним законом. На всякий спосіб Наук. Товариство на згаданій трансакції не тільки що зискало около девятьсот долярів, але позбулося в будучині діймаючих банкових рат від квоти 54.000 австр. корон, які по вальоризації 15% винесли би при довзі 8.300 зол., понад півтора тисяча зол. річно. Решту ювілейного дару ужив Виділ Товариства на потреби бібліотеки, музея а головно на друк ювілейних видань Товариства. Без ювілейного дару ювілейні видання були би у значній части не побачили світа.

По переведенню 15% вальоризації довги банкові на каменцях Товариства по сплаті двох рат виносять з днем 30/XII 1925 р.

на каменці при вул. Чарнецького ч. 24. 7587 зол. 67 гр.
а Чарнецького ч. 26. 3707 зол. 22 гр.

Сплата довгу з каменці при вул. Чарнецького 26 покінчиться протягом чотирох літ. Остання рата припадає 30/XII 1929 року.

Новий процес в суді має Товариство з приводу третьої каменці „Академічного Дому“. Краєвий Банк (нині: Банк господарства краєвого) звальоризував був решту довгу 57.753 австр. корон і 89 сотиків дня 18/VI, примінюючи 15% ставку на 9.370 зп., про що Товариство повідомив. Одначе на жаданне куратора власників листів заставних Краєвого

Банку, анулював Банк краювого господарства первісний свій вимір і звальоризував згадану решту довгу при ставці 24%-овій на 15.570 зол. п., покликуючись на твердження куратора, що сей дім не був в році 1908., себто в році уділення позички, чиншовим. Виділ Товариства ім. Шевченка покликався на свої рахункові книги, що чинші побирано в р. 1908, а коли куратор не змінив своєї думки, справу віддано до вирішення Судови, причім Виділ виказався урядовою посвідкою скарбового Інспекторату, що камениця була в р. 1908 чиншовим домом. Виділ пересвідчений, що ся справа покінчиться для Товариства корисно.

З огляду, що „Акад. Дім“ обняли були у 1918 р. Сестри Василянки на приміщення жіночої гімназії, голова Товариства робив заходи, щоби Ігуменат Василянок зложив титулом коштів реадптації дому і титулом банкових рат, які Виділ покривав із власних фондів, шістьсот долярів на сплачення банкового довгу. Такою квотою можна було до мая 1924 при закупні 4½% заставних листів сплатити весь довг. Ігуменат зразу годився, але в рішаючій хвилі відмовив і довг лишився несплачений.

Чимало клопотів мав Виділ Товариства з остаточним поладнаннем справи „Академ. Дому“ в спорі з Ігуменатом СС. Василянок (вул. Зибликевича ч. 30). На засіданню Виділу, відбутім дня 26 червня 1918 р. під проводом дра Василя Щурата, рішив Виділ згодитися:

...„на безплатний винайм Академичного Дому на гімназію СС. Василянок (предлога о. дир. Теодозія Лежогубського) під отсими умовами: а) управа гімназії відреставрує Акад. Дім власним коштом та покриє видатки адаптації й адміністрації, як також оплачувати буде дотичні податки; б) винайм скінчиться з кінцем сего шкільного року, в яким покінчиться воєнний стан в Австрії, в кождім разі не пізнійше, як за чотири роки від дня винайму; в) управа гімназії зобов'язується в убікаціях Акад. Дому, незанятих гімназією примістити незасібні слухачки львівського університету“.

Згідно із сими умовами, СС. Василянки повинні були віддати „Акад. Дім“ Товариству, найпізнійше з кінцем шкільного року 1922 року. Одначе СС. Василянки скористали із

закона про охорону льокаторів і лишилися на даліше в посіданню „Акад. Дому“, хоча молодіж безнастанно домагалася приміщення для себе. Судова дорога для остаточного поладнання спірного питання була невідповідна і тому обі сторони згодилися на мировий суд. З рамени Товариства мировим судією був мец. др. Іван Кміцикевич. В характері оборонця майна Товариства виступав др. Микола Шухевич. Ігуменат СС. Василянок заступали радник Ів. Герасимович і оборонець др. М. Глушкевич. Суперарбітром був др. Дмитро Левицький. Мировий суд відбув цілий ряд засідань, переслухав обі сторони і остаточно видав дня 9/II 1925 р. обов'язуючий СС. Василянки присуд, що вони мають віддати будинок Товариству до 31 липня 1926 року по приверненню його до первісного стану, або по зложенню відповідної квоти на реадптацію і на оплату залеглих банкових рат. Присуд мирового суду запротоколовано в книзі засідань Виділу Товариства і в державнім Суді. За остаточне вирішення справи належиться щира подяка Вп. пп. др. Дмитрови Левицькому, мец. др. Іванови Кміцикевичеви і сеніорови мец. Миколі Шухевичеви, котрі піднялися тяжкого обов'язку вповні безкористно, складаючи свою працю і знання як ювілейний дар для Товариства. З признаннем треба признати, що СС. Василянки віддали в осени 1924 року у своїх домах при вул. Марка і Ходоровського десять убікацій для молодежи, що свої грошеві зобов'язання, наложені мировим судом, виконують точно та що в цілім будинку утримують взірцевий лад і харність. Рівночасно подбали СС. Василянки про будову власного дому на приміщення гімназії, який вже стоїть під кривлею при вул. Длугоша ч. 17.

При „Академічнім Домі“ є значна будівляна площа, яка Товариству не приносила ніякого доходу. Частину сеї площі віддано „Соколови-Батькови“ на протяг трех літ на побудову ситківки за оплатою п'ятдесяти долярів в другім і третім році, почім ціле уладженне переходить на власність Товариства.

Окрім сего стояв на площі „Академ. Дому“ старий дімок, що був магазином для видань Товариства. Одначе дімок розсипувався, через кривлю затікав дощ і руйнував стелю та книжки. Остаточно рішився Виділ передати сей

дімок до перебудови читальні „Просвіти“ і кружкови УПТ. на Стрийськiм передмiстiю на школу. Магістрат видав відповідний консенс, чит. „Просвіти“ і кружок УПТ. почали, без уповажнення з боку Тов. ім. Шевченка будову і остаточно станули в половині роботи задля браку грошей. Одначе Виділ відноситься до справи жичливо і готов признати на довший протяг часу уживаннє будинку і частини площі. Всеж таки справа умови доси остаточно не переведена.

Справа „Акад. Дому“ приспорить новому Виділови чимало журби. З давної домашної обстанови мало що остало відповідного до ужитку. Треба буде її закупити (головно ліжка, умивальні і т. п.), на що Виділ не має ніяких фондів. Сутерени стояли вже від кількох літ до диспозиції молодежи. Там мала приміщеннє академична кухня, яка зразу стояла під управою студентської „Самопомочи“, а від падолиста 1925 р. „Студентської Громади“.

У „Академичний Дім“ вложило Наук. Тов. ім. Шевченка квоту понад 100 тисяч корон (понад двайцять тисяч доларів). Тому підношено думку адаптації і розбудови „Академичного Дому“ для наукових інституцій за відповідною рекомпензатою для студентів, але її годі було перевести задля браку фондів. З тих самих причин не було можливо приступити до будови магазинів для друкарні і книгарні на подвірю камениці при вул. Чарнецького ч. 24, хоча Виділ сею справою широ займався.

В иньший спосіб мусів забезпечити Виділ Товариства закуплену каменицю при вул. Панській ч. 21. В найближшiм сусідстві почала поштова каса ощадности будувати велику каменицю. Тягар нової будівлі міг, по думці знавців, спричинити небезпеку ушкодження або й завалення камениці Товариства. Супротив сего виявилася потреба зажадати від поштової каси ощадности відповідної заяви. В тій справі переговорювали відпоручники Товариства др. Вол. Охримович, др. К. Студинський, інж. Мудрак і інж. архітект Лев Левинський із заступниками нової будови іж. А. Захарієвичем і Е. Червінським. Вони заявили готовість поладнати справу полюбовно, а саме підписати протокол, що ствердив би дотеперішній стан камениці Товариства, сконстантований

інж. Л. Левинським при їх співучасті. Інж. Левинський від-
 рисував на пляхах дотеперішні ушкодження і списав прото-
 кол. Окрім сего відфотографовано дім, почім підписано
 протокол і затримано його в актах. Сам дім буде вимагати
 в недалекім часі нових вкладів, як перебудови каналізації,
 нового покриття крівлі та напрари деяких зарисовань, що
 виступили на мурах.

В справі оглядин майна в Белелуї їздили туди проф. Сту-
 динський та інж. Мудрак. На основі сих оглядин і реферату
 інж. Павликовського рішено віддати управу майна дотепе-
 рішному адміністраторови Бр. Зарембі на 5 літ з правом випо-
 відження, якби Товариство було зневолене частинно, чи
 в цілости його продати. З чисто технічних причин доси
 умова не підписана. По уступленню високоzasлуженого для
 Товариства пароха о. Залуцького в червни 1925 р. надано
 презенту на Белелую о. Ів. Самолевичеви. З огляду, що
 Товариство дістало вже декрет дідицтва на Белелую і що
 в найближшій часі треба буде закінчити парцеляційне по-
 ступовання, Виділ поручив голові Товариства поїхати ще
 раз на місце.

Виділ Товариства подає всі вістки про майно і зобо-
 вязання Товариства до відома громадянства, щоби воно
 здавало собі докладно справу про маєткові відносини нашої
 наукової інституції. У всіх народів наукові інституції можуть
 розвиватися тільки при допомозі держави, або самої су-
 спільности. Польський уряд не почувався доси до ніякого
 обовязку підпомагати культурну працю Наукового Товари-
 ства ім. Шевченка. Від року 1919 по нинішній день
 не дістало наше Товариство ані шеляга підмоги
 від мін. освіти в Варшаві, хоча польські наукові ін-
 ституції щедро підмогами наділювано. Давнійший Виділ
 красвий (нині: Тимчасовий Виділ Самоурядовий) вставив
 був, що правда, в р. 1924 і 1925 в свій бюджет квоту під-
 моги для Товариства у висоті 5000 зол. п., але рівнож не
 виплатив ані шеляга, хоча голова Товариства в сій справі
 особисто інтервенював. Замітний ще факт, який треба за-
 нотувати на вічну пам'ятку, що б. мін. просвіти др. Глом-
 бінський відобрав Товариству за попередного Виділу в р.
 1923 друк українських книжок шкільних, які воно вело по-

верх 20 літ на повне вдоволення б. Ради шкільної краюї, а нинішньої Кураторії, котра передає дальший друк приватному підприємцеві друкарні Ставропигії, або й польським друкарням. За те не друк, але взагалі наклад всіх польських книжок дала Кураторія льв. округа Інститутови Осолінських, що сповняє ту саму культурну роботу, що й Тов. ім. Шевченка, котре видає наукові праці, утримує прилюдну бібліотеку і музей.

З огляду, що нема також виглядів в будучині на підмоги з боку польського уряду і на поновне відзисканне друку шкільних книжок, Виділ почуваеться до обовязку відкликатися до українського Громадянства і просити його о більше, як доси заінтересованне справами одинокої нашої наукової інституції в межах галицької землі та пригадати йому, що о скільки воно поставиться до потреб Товариства і його цілий байдужно, воно буде зневолене обмежити свою видавничу, наукову працю, або й вирівнувати свої грошеві зобовязання дальшим визбуваннем маєтку. Виділ Товариства вложив у санацію Товариства, у видавничу діяльність, у вивінування музею і бібліотеки багато залізної волі і труду, та має право домагатися від суспільности, щоби вона також не стояла осторонь него, але заопікувалася його високими цілями.

Чимало заходів мусів Виділ Товариства ужити, щоби обнизити податки, які накладано з боку скарбових властей на підприємства Товариства. Так прим. вимірено в р. 1924 друкарні оборотовий податок від квоти 50 мільярдів марок, хоча дійсний оборот переходив пять мільярдів. Голова Товариства інтервеніював у сій справі у президента скарбової палати дра Вайнфельда і тоді вимір податку обмежено до шести мільярдів. Таку саму квоту податку наложено на книгарню Товариства, одначе її також обмежено до властивої висоти. З того часу має Товариство спокій із скарбовими властями, які при вимірі податків поступають згідно із рахунковими книгами підприємств.

Щирою печаливістю окружив Виділ Товариства свій добірний, від ряду літ занятий персонал та в міру своїх засобів управильнював його платню. Виділови залежало на тім, щоби службовики дістали відповідну платню на про-

житок. За всіх службовиків складав Виділ з власних фондів в цілості оплати в касі хорих і в пенсійнім інституті.

З безнастанною зміною валюти треба було також упорядувати вкладку для звичайних членів. Вкінці установлено її на 10 золотих річно для тих членів, що схотять діставати тільки „Хроніку“, а 25 зол. для тих, що крім „Хроніки“ будуть побирати „Записки“. Сі члени мають право діставати також інші видання Товариства з опустом 25%.

Зарібкові підприємства Товариства не розвиваються як слід, головню через загальну фінансову кризу, яка панує в краю. Не робиться в них майже ніяких нових вкладів. Се вправді починається до того, що підприємства не приносять дефіциту, та за те пізнійше треба буде робити значні вклади, щоби старий, зужитий інвентар обновити відповідно до потреб.

Друкарня, якій Кураторія відібрала друк шкільних книжок, не дістала його доси з поворотом, а він давав усе значну пайку друкарських робіт. Приватні наклади обмежені тепер також сильно, та все таки в останніх роках друкарня виказувала надвишку, яку зужито на видавництва Товариства.

Переплетня головню в р. 1925 мала багато замовлень і праці. З чистого доходу закуплено машину до діркування, складові части до машин, а решту доходу обернено на видавництва Товариства.

Книгарня веде далі своє видавництво, кладучи спеціальний натиск на драматичне письменство, за якими є значний попит із боку сільських аматорських гуртків. Се видавництво („Український Театр“) не вимагає великих вкладів, а приносить досить значні користи, бо кошти накладу швидко покриваються. Крім того книгарня закуповує деякі видання у більшім числі, або і цілі наклади. Магазин книгарні представляє значну вартість. Містяться в ньому переважно видання передвоєнні. Богато з них одначе (около 15.000 прим.) треба буде продати на папір. Великої ваги є справа набуття власного дому в Ринку, в яким ведено би книгарню, склад нот, видавництво та експедицію. Теперішній льокаль, який має книгарня, за малий уже для неї, а чинш, який вона платить „Просвіті“, дуже значний. Загалом книгарня розвивається добре, але вона вимагає більших

вкладів. Велике значінне мали би для книгарні правильні зносини з Великою Україною, які, на жаль, доси не налаштовані, очевидно, з незалежних причин від книгарні. Вона також причинюється грошовими підмогами до наукових видань Товариства. До книгарні заангажовано від 1 лютого 1925 р. в характері фахового управителя п. Василя Палієва.

Як відомо, у грудні 1923 року минуло 50 літ від заснування Товариства. За попереднього Виділу ухвалено багато проєктів, на основі яких мало відзначитися сю знаменну подію в розвитку Товариства. До виповнення всіх проєктів треба було одначе багато гроша, якого при марковій інфляції і пізнійшій фінансовій кризі в краю, що й доси не скінчилася, тяжко було роздобути. В січні 1924 року рішив Виділ звернутися до суспільности з відозвою до складок на ювілейні видання. В тій цілі уладжено навіть ювілейні академії у Львові, Перемишли, Станиславові і Тернополи, на котрих промовляв проф. Студинський. З доходів академії і зі збірок та відсотків вплинуло на фонд 1702 дол. З тих грошей призначено на друк ювілейного збірника поверх 700 дол.

Також університетська справа не сходила з під уваги Виділу. Коли в маю 1924 р. відбувалася анкета в універ. справі, Виділ делсгував до неї двох відпоручників: дра Яр. Гординського і дра Р. Цегельського. Коли опісля секції ухвалили утворити окрему комісію для ведення університетської справи, Виділ приймив сю ухвалу і постановив: 1) Утворити університетську комісію, зложену з голови Товариства і по одному делегатови від кожної секції. 2) Запросити професорів українського університету в Празі, щоби доповнили сю комісію своїми відпоручниками. 3) Ся комісія мала право кооптації і обовязок зайнятися цілим комплексом справ, звязаних із креованнем державного ухраїнського університету. Здавалося, що справа зможе тепер посунутися наперед, та неfortunний виступ дра Р. Смаль-Стоцького і опублікованне його листа до міністра Ст. Грабського перебили усі заходи, бо надано справі виразно політичний характер, за який члени університетської комісії не могли узяти на себе ніякої відповідальности. Супроти того Виділ уважав працю комісії за покінчену і поручив їй розв'язатися, тим

більше, що політичні круги приймили на себе відповідальність за дальше ведення університетської справи.

Незалежно від університетської справи ухвалив Виділ ще в цвітні 1924 р. на внесення дра М. Кордуби і дра Іл. Свенціцького скликати спільне засідання секцій для наради над заснованням Інституту україно- та слов'янознавства і української історії при Товаристві. Проект був прийнятий, але се не посунуло справи наперед. В осени 1925 р. рішено знову уладити для широких кругів Громадянства наукові виклади з обсягу українознавства. Відповідне подання до властей внесено, але до кінця року 1925 не наспіла була відповідь.

Наукові інституції Товариства, не уважаючи на велику теперішню фінансову скруту і на те, що Товариство від упадку Австрії не побирає ні від краю, ні від держави ані сотика субвенції (за Австрії покривали субвенції від $\frac{1}{3}$ до $\frac{1}{2}$ бюджету Товариства), розвиваються добре. Не можна тільки робити в них вкладів, які для них є завсігди конечні. Не можна також удержати для них потрібного постійного урядничого персоналу.

Бібліотека, приміром, яка веде наукову читальню і для якої мусить бути окремий урядник, має тільки двох бібліотекарів і одного помічника. Навіть курсора вона не має, хоча мала його перед війною. На сім мусить терпіти діловодство бібліотеки. Бібліотекарі не можуть повписувати в інвентар і катальоги всіх впливів, а про розбір дублетів, які можна би виміняти з інших бібліотеками, або продати добре, годі думати. Через те хоч впливи перейшли вже число 100.000 книжок, то число скатальогованих остається далеко поза ним. Зарадити сьому може тільки збільшенне бібліотечного персоналу, коли на се фонди дозволять. Відчувається також потреба значнішого розширення бібліотеки. Численні люди памятають про бібліотеку та надсилають їй поодинокі видавництва, або й більші дари, що виказані дальше в бібліотечнім звітженню. Бувають одначе й інші випадки, де вже раз зголошених дарів не передається, або чужі дари вибирається з бібліотеки на основі перестарілих претенсій. Бувають і такі люди, які користають із бібліотеки, визичають із неї книжки та опісля, не вважаючи на ніякі

упізнання, не хочуть їх звернути, через що роблять шкоду не тільки бібліотеці, але й іншим ученим, які хотіли би з тих книжок користати, а яких у переважній більшості тепер за ніяку ціну не можна набути.

Супроти того уповажив Виділ референта бібліотеки д-ра М. Кордубу віддати справу таких довжників у порозумінню з бібліотекарами адвокатури, щоби в сей спосіб добитись звороту книжок, або відшкодовання судовою дорогою.

Музей Товариства збільшається також з кожним роком цінними набутками. В останніх роках можна зазначити кілька цінних збірок, переданих особливо до природописного відділу музею. Передовсім визначається тут велика збірка мінералів, яку зібрали студенти гірничої академії у Пшібрамі і дарували музеєви. На сю послілку митовий уряд наложив був 517 зол. мита так, що проти виміру треба було вносити рекурс і його узгляднено. Перенято також музеальну збірку виробів фірми бл. п. інж. Ів. Левинського від Т-ва „Праці“. Прегарний дар картини Івасюка „Козак і дівчина“ дістало Товариство від адмірала-лікаря і письменника, д-ра Ярослава Окуневського. Дуже значно збільшився відділ археологічний завдяки Юрієви Полянському, який передав до музею всі викопалини, добуті в Новосілці Костюковій. — До історичного відділу передала кооп. „Червона Калина“ у Львові деякі потрети і багато фотографій, документів та відзнак із часів війни. — Закуплено для музею умебльованне кімнати Ів. Франка і його прибори до писання та до ловлі риб. До галерії образів набуто портрет одинокого ще живого чл. основателя Товариства Ю. Романчука; кисті П. Холодного, далі замовлено портрет одного з був. голов Тов., Ол. Барвінського, кисти О. Новаківського, та набуто дві картини Ів. Труша. Закуплено автопортрет Тараса Шевченка з р. 1850., дарований товаришови з Оренбургської кріпости Полякови, Аркадієви Венгжиновському. Закуплено для чищення килимів і збірок Товариства машину „Lux“ коштом поверх 700 зл. Належить на сім місци зазначити, що в музею переховувався образ Корн. Устияновича, який представляв Ів. Мазепу з тов. під Бендерами. Сей образ пропав з льокалю Товариства 1914 р. по вибуху війни. Тепер він

знаходиться у дра Гр. Нички, що закупив його у когось. Виділ віднісся до теперішнього власника образу з домаганням звороту його музеєви. Богато й поменших дарів вплинуло до музею, а виказ їх поданий далі в звітномленню музею. Як бібліотека, так і музей потребують значного розширення поміщення, бо багато предметів мусить при теперішнім стані лежати по скринях.

Як давнійше, так і тепер були між нашою суспільністю свідомі одиниці, що оцінюючи велике значінне Товариства для нашого народу, полишали в його користь легати або признавали на його ціль якісь датки. І так, у 1920 році померла в Болехові укр. письменниця Наталія Кобринська, записавши в користь Т-ва чотири морги поля у Белелуї з тим, щоб воно там утворило захист для письменників. У тій справі звертався до Т-ва др. Ю. Лещій, як адміністратор спадкової маси. Товариство попросило місцевого пароха в Балелуї, от. Залуцького, щоб видав свою опінію, яку опісля переслано адвокатуви в Снятині др-ви Іванови Семанюкови, як заступникови Товариства. Доси справа не покінчена ще остаточно.

У 1923 році помер у Сараєві радн. висшого Краєвого Суду В. Яворський та записав квоту 44.000 динарів і бібліотеку вартости 15.000 динарів Товариству і „Просвіті“. З огляду на невелику вартість запису запропонувало Товариство відступити запис читальні „Просвіті“ в Сараєві.

Дня 1. мая 1925 р. помер в Стрию адвокат, др. Яків Ілярій (2. ім.) Бачинський, котрий завіщанням з дня 15. вересня 1923 р. іменував загальною спадкоємницею свою дружину Ольгу з Тишинських, одначе застеріг, що на випадок, якби вона вийшла в друге замуж, або не жила, ціле майно (дім), оцінене на 8967 злп. припадає Наук. Товариству ім. Шевченка.

З другого боку належить піднести, що й Наук. Тов. ім. Шевченка, не вважаючи на тяжке фінансове положення, не відмовлялося прийти з підмогою артистам і науковим робітникам.

„Гурткови діячів українського мистецтва“ відступало Товариство на виставу картин безплатно велику наріжну салю та передню кімнату в музею два рази на протяг місяця.

Артистови-маляреви п. Петрови Холодному відступило

Товариство безплатно малярську робітню в камениці при вул. Чарнецького ч. 26.

Артистови-маляреви п. Ол. Новаківському виплачено зачет на портрет д. Ол. Барвінського у висоті сто доларів.

Рівнож наділив Виділ Наук. Тов. ім. Шевченка проф. Івана Огієнка стипендією на протяг півтора року по двадцять доларів місячно, щоби уможливити ученому дослідникови зладженне опису стародруків.

Так само признано др. Філ. Колесі від грудня 1925 р. по 60 зол. місячно на списування мельодій із фонографічних валків.

Крім сего закупив Виділ у дра Богдана Барвінського його працю про історика Юліяна Целевича, на разі, за квоту сто доларів, з яких виплачено вже дві третини.

Щирою опікою окружив Виділ свій персонал. Свого урядовця п. Маркіяна Єзерського вислала книгарня до Липська, де він протягом девяти місяців покінчив курс книгарства і здобув диплом.

Рівнож наділив Виділ зворотною підмогою у квоті 25 до 30 дол. місячно управителя машинового відділу і абсолювента прав Володимира Криловського на протяг 10 міс. на виїзд до Липська з метою осягнення диплому артистичного друкарняного машиніста, за що він зобов'язався служити по повороті три роки в друкарні Товариства.

Вкінці признано студентови прав К. Стефаникови, синові відомого письменника стипендію на шкільний 1925/26 рік по 50 зол. місячно.

Товариство брало участь через відпоручників або письменно у різних святах та обходах. І так: університетови в Неаполи вислано привітне письмо з приводу 700 літної річниці його засновання. У святі, уладженім українськими друкарями у Львові з приводу 350-літної річниці української друкованої книжки, заступав Товариство голова др. К. Студинський. Так само він заступав Товариство на першій зїзді українських лікарів, що відбувся 7 і 8 падолиста 1924 року у Львові. На зїзд словянських географів і етнографів, що відбувся в Празі з поч. червня 1924 р. вислало Товариство проф. дра К. Студинського і дра Івана Раковського. — Коли в вересні 1925 р. обходила Рос. Академія Наук у Ленінграді

200-літню річницю заснування, Товариство вислало привітне письмо. Воно бажало вислати відпоручника, та запросини на свято прийшли так пізно, що виробити для него на час паспорт було неможливо. — В столітній річниці уродин Юрія Данічича, яку обходила Сербська Академія Наук у жовтні 1925 р. в Београді, заступав Товариство др Мих. Зобків з Сараєва. Другий делегат др Студинський не дістав на час паспорту. — Висилано також привітні письма о. Авг. Волошинови, відомому діячеві в Ужгороді, з нагоди 25-літнього ювілею його діяльності, яке передали йому враз із дарунком книжки Новицького: Шевченко як маляр, дійсні члени Товариства др В. Бирчак і др Ів. Панкевич. — Висилано привіти Дмитрови Дорошенкови в Празі з нагоди 25-літнього і Осипови Маковееви в Заліщиках з нагоди 40-літнього письменницького ювілею. В ювілею дра Стефана Федака з приводу 40-літньої громадянської діяльності взяли участь, як відпоручники др К. Студинський і др Р. Цегельський. — Болгарській Академії Наук у Софії вислано заяву співчуття з приводу смерті її члена Ів. Гешова, а Польській Академії Наук у Кракові з приводу смерті президента К. Моравського. Заяви співчуття вислано також удовам по дійсних членах, др. Федорови Гартнерови, Феліксови Кляйнови і Осипови Маковееви. На жаль, не могло Товариство взяти участі в похоронах дра Маковея, бо вістка про смерть наспіла за пізно. Заяви співчуття вислано Тов. літератів у Варшаві з нагоди смерті великих польських письменників Ст. Жеромського і Вл. Реймонта.

В обнятих звітним роках померли отсі дійсні члени: Пл. Жукович, проф. Дух. Акад. в Ленінграді; П. Стебельський, проф. карного права у львівському університеті; Ос. Маковей, дир. учит. семінарії в Заліщиках; Т. Гартнер, проф. унів. в Інсбруку; Франц Кляйн, проф. універс. в Гайдельбергу. Звичайні члени: Сидір Британ, секр. „Дністра“ в Яворові; Лука Гарматій, учит. в Могильниці Старій; Антін Гладішовський, дир. Кр. Союзу Кредитового у Львові; Олекса Іванчук, учитель, у полоні в Росії; о. Полісвкт Кмить, катехит гімн. в Дрогобичи; Іван Мандичевський, адвокат у Станіславові; Гр. Пежанський, інж. у Львові. Вічна їм пам'ять!

Діяльність секцій і комісій.

Діяльність усякої наукової інституції залежить не тільки від її членів, від їх енергії і рухливости, але ще в більшій мірі від матеріяльних засобів, якими вона розпоряджає. Енергії членам Товариства не бракувало, за те багато поважніших плянів розбивалося з браку засобів. Товариство і в сім обговорюванім періоді мусіло обмежуватися виключно на дуже скромні доходи із своїх підприємств і як би не жертви, зложені з нагоди 50-літньої річниці засновання Товариства, трудно було би видати навіть ювілейний збірник.

Наукова діяльність Товариства скуплювалася, як звичайно, у секціях і комісіях. Склад секцій в сім періоді підляг значним змінам. З нагоди ювілею вибрано у всіх секціях цілий ряд нових дійсних членів, Українців і чужинців так, що число їх мало не подвоїлося, бо дійшло до цифри 136. Супроти того теперішній склад членів представляється так:

	Було		Вибрано		Умерло	Стан	
	Укр.	Чуж.	Укр.	Чуж.		Укр.	Чуж.
Істор. Філософ. секція:	27 ¹⁾	+ 2	6	+ 2	2	31	+ 3
Фільольогічна секція:	20	+ 9	10	+ 23	3	29	+ 30
Мат. природ. лїк. секція:	16	+ 3	7	+ 16	1	24	+ 19
Разом:	<u>63 + 14</u> ;		<u>23 + 41</u> ;		6;	<u>84 + 52</u> ;	
	77		64			136	

Склад президій усіх секцій був такий:

I. Істор. Філософ. секція:

Директор: Др. Мирон Кордуба.

Заст. директ.: Др. Волод. Вергановський.

Секретар: Др. Іван Крипякевич.

Заст. секр.: Іван Кривецький.

¹⁾ Один член історичної секції перенісся до природописної.

II. Фільольогічна секція:

Директор: Др. Кирило Студинський.

Заст. директ.: Др. Іляріон Свенціцький.

Секретар: Др. Іван Зілінський.

III. Мат. природ. лікар. секція:

Директор: Др. Волод. Левицький.

Заст. директ.: Др. Іван Раковський.

Секретар; Др. Волод. Кучер.

Делегатами секцій до Виділу були:

Істор. філософ. секції — др. М. Кордуба; фільольогічної — Мих. Тершаковець; мат.-природ. лік. — др. Волод. Левицький.

Науковий рух у сім трирічнім періоді був зовсім нормальний. Число засідань і предложених на них рефератів представлялося у подробицях так:

	1923 р.		1924 р.		1925 р.	
	Засід.	Реф.	Засід.	Реф.	Засід.	Реф.
Істор. фільос. секція:	9	7	5	8	4	5
Фільольогічна „	10	5	4	9	9	9
Мат. прир. лік. „	5	10	6	6	10	2
Разом	24	23	15	23	23	16

На спільних засіданнях секцій обговорювано справи, які дотикали усі секції. Сюди належали такі справи, як: справа ювілею Товариства, справа університету і справа Інституту Українознавства.

Ювілей обходило Товариство академією, яка відбулася дня 16 грудня 1923 р. у великій салі музея. Привітну промову виголосив голова др. Кирило Студинський. Від поодиноких секцій відчитали реферати їх представники. Від істор. фільос. секції читав реферат др. Мир. Кордуба п. н. „Західне пограничє Галицької Держави між Карпатами та долішним Сяном“. Від фільольог. секції читав реферат Мих. Тершаковець п. н.: „Один епізод із українсько-германських літературних взаємин чорноморсько дунайської доби“. — Від мат.-природоп. лік. секції читав реферат др. Волод. Кучер п. н.: „Провідні ідеї сучасної атомістики“.

З нагоди ювілею задумовано видати біографічний Словар усіх дійсних та почесних членів. Біографії померших

членів постановлено розділити поміж присутних і зладити їх до означеного речинця. Про зладження життєписів живих членів рішено просити їх самих. За той час виготовлено багато життєписів, але задля браку засобів відложено їх друк на пізнійше, а рукописи переховано в архіві бібліотеки.

За те рішено видати ювілейний збірник, зложений з праць дійсних членів (чужинців і Українців — у їх рідних мовах). Для улегшення друку постановлено друкувати праці кожної секції з окрема і з особними пагінаціями. Вони вийшли, як „Записки іст. фільос. Секції“, т. 138—140, „Фільольогічної Секції“, т. 141—143 і як „Збірник природоп. Секції“, т. 23—24. Видання історії поодиноких секцій Товариства та історію самого Товариства відложено на кращі під оглядом матеріяльним часи. Тільки секретар Товариства Вол. Гнатюк, надрукував у „Літ. Наук. Вістнику“ за 1925 р. нарис історії Товариства, який старався довести аж до останніх часів. Зазначимо при сім, що на спільній нараді директорів секцій, скликаній з почину Виділу, затверджено давнійшу ухвалу секцій з воєнних часів, не друкувати в „Записах“ матеріялів, тільки студії і то в формі синтези висновків з їх умотивованнем.

З інших справ загального характеру належить піднести ще ухвалу природописної секції, яка віднеслася до Виділу з домаганнем, утворити при Товаристві „Антропольогічний Інститут“. На разі стоїть ся справа у стадії підготовлювання, а дальше її веденне поручила секція д-ру Ів. Раковському.

Етнографічна комісія, а за нею опісля фільольогічна секція приймили ухвали на внесенне дра Філярета Колесси заснувати при Товаристві, — евентуально спільно з „Інститутом Українознавства“ — архива для фонограмів та просити Виділ про відповідні зарядження в сій справі. Така ухвала була вже раз принята перед війною, але війна перешкодила її здійсненню.

Не можна не згадати тут і про потребу оборони назви. Се справа Українець, Український, яку шкільна львівська кураторія заборонила 1923 року уживати в школах і шкільних підручниках, наказуючи рівночасно уживати назви Русин, Руський. На домаганне секцій виладив у сій справі др. Богдан Барвінський окремий реферат про назву

Україна, Українець, Український, який напечатано в трьох мовах: українській, німецькій і французькій та розіслано науковим інституціям і деяким особам, що сею справою могли заінтересуватися. Вибрано також окрему комісію та поручено їй виготовити меморіал у сій справі і вислати до міністерства освіти у Варшаві.

В маю 1926 року припадає 10-літна річниця смерти Івана Франка, якого майже вся наукова праця була зосереджена у виданнях Товариства. З тої нагоди постановлено вибрати організаційну комісію, яка заняласьби зладженнєм видань у пам'ять Івана Франка. Вол. Дорошенкови поручено викінчити бібліографію творів Ів. Франка. Ухвалено також порозумітися з Укр. Академією Наук у Києві (та Редакцією „Червоного Шляху“ у Харкові) в справі праць, які мають друкуватися в Збірнику в пам'ять Ів. Франка.

В обговорюванім періоді розділювано один раз премію за наукові праці з фонду пок. дра Т. Дембицького. Вона не велика, бо виносила заледви 45 дол., які розділено по рівній часті (по 15 дол.) поміж усі три секції. З того істор.-фільос. секція признала премію Ількови Борщакowi у Парижі за працю „Пилип Орлик і Франція“. Фільольогічна секція наділила премією проф. Ів. Огієнка за працю про першого друкаря Івана Федоровича. Природописна секція признала премію дру Ів. Раковському за працю „Расовість Словян“. Сю премію відступив нагороджений у користь фізіографічній комісії.

Незалежно від сього прислав Павло Турецький з Дітройт в Америці 25 дол. на наукову премію за історію літератури, якої доси не признано нікому.

З черги перейдемо до важніших справ, які вирішувано з окрема на засіданнях поодиноких секцій та комісій.

Історично-філософічна секція постановила продовжувати видаваннє „Збірника“, який не появлявся від вибуху Великої Війни. До першого повоєнного тому визначено працю Ілька Борщака в Парижі п. н. „Українська справа у Франції“.

Фільольогічна секція рішила звернутися до Виділу з бажаннєм, щоби призначив один том „Українського Архіва“ на переписку П. Куліша з Ів. Пулюєм та Омел. Огоновським

Секція затвердила ухвалу етнографічної комісії видати на протязі 1926 р. один том „Етнографічного Збірника“ та один том „Матеріалів до української етнології“; списати з валків 1500 мельодій коштом 1250 зол. Рівночасно поручено делегатови секції поставити на засіданню Виділу внесення на частинну зміну ухвали в справі недрукування у виданнях Товариства матеріалів.

У падолисті 1925 р. обходили два члени секції ювілей наукової і літературної праці, а саме: Ів. Огієнко — 20-літний, і Вол. Дорошенко — 25-літний. З тої нагоди привітав їх директор секції та побажав дальшої визначної праці.

Мат.-природоп.-лікарська секція постановила в 1924 р. видавати бюлетени, в яких подаваноби короткий зміст надісланих і прийятих секцією до друку праць в одній з чужих мов для зазнайомлення чужих наукових інституцій і їх членів з діяльністю секцій. Сі бюлетени не мають обмежувати в нічім правильних публікацій секції. Вже видано два зшитки таких звідомлень.

В осени 1924 р. мав відбутися в Празі антропольогічно-передісторичний конгрес, на який зголосив др. Ів. Раковський реферат п. н. „Антропольогічні прикмети Словян“. Тої ж осени мав відбутися також у Празі філософічний конгрес. Секція висловила бажання, щоби Товариство взяло в обох конгресах участь через відпоручників та подбало заздалегідь у властей о паспорти для тих членів, які схочуть виїхати на конгрес. Паспортіві труднощі не дали одначе змоги нікому з членів узяти участі в конгресі.

На внесення дра Р. Цегельського і дра М. Музики рішила секція поробити приготування для скликання першого українського природничо-лікарського зїзду. Конгресовим комітетом секції була би її президія, яка на засідання спільного комітету делегувала би одного члена. Секція ухвалила при тім віднестися до всіх природників-Українців, щоби взяли участь у зїзді лікарів і природників-Українців із науковими працями і рефератами.

Секція навязала зносини з Укр. Академією Наук у справі праць над термінологією природописних та математичних наук. Доси одержано проєкт термінології, що обіймає загальну механіку для спільної наради над нею. Вибрано також

окрему комісію, яка має виробити проєкт спільної праці з Подільською філією Української Академії Наук над фізіографією подільських земель відповідно до запитів філії.

На запит Виділу в справі утворення Інституту Українознавства при Товаристві секція висловила погляд, що належить до нього влучити і природу української території (головнож географію, геологію та антропологию).

Секція рішила звернутися до Виділу з пропозицією, щоби Товариство видало „Анатомічний Словник“ дра Евг. Лукаевича, як не разом, то бодай частинами.

З комісій не збиралися в обговорюванні періоді археографічна, статистична, язикова і комісія для класичної фільології.

Бібліографічна комісія сходилася на засідання три рази. На них відчитувано деякі реферати, надруковані опісля в „Старій Україні“. Поза тим обговорювано проєкти бібліографічних видань, з яких частину напечатано, а иньші ждуть своєї черги. І так: з нагоди ювілею Товариства поручено Ів. Калиновичеві уложити бібліографію всіх друків Товариства за 50 ліг його існування. — Вол. Дорошенко предложив плян і поділ „Показчика“ до „Записок“. Рішено віднести до Виділу, щоби пропущені томи „Записок“ (99—100) заповнити працями, а „Показчик“ довести до останніх томів. — Ів. Калинович зреферував „Бібліографію Українознавства“ за роки 1914—1924, поділену на дрібніші відділи відповідно до спеціальности, що дасть кількадесять тисяч назв і коло 5 томів по 15 арк. друку. Признано, що бажаним було би друкувати її поодинокими випусками в „Матеріялах до укр. бібліографії“:

Етнографічна комісія мала пять засідань. З її рамени брало двох членів участь в етнографічно-географічному конгресі в Празі. Прибули на сей конгрес чотири відпоручники із Закарпатської землі. Діяльну участь взяли також праські професори українського вільного університету. Загально виголосили українські учені 16 рефератів. Українську делегацію виріжнювано на кождім кроці завдяки уважливости нашого дійсного члена проф. Ю. Полівки, президента конгресу.

На конгресі запала між иншим ухвала заснувати окрему

комісію для розсліду життя у полонинах і в бутинах у Карпатах та на Балкані. З причини, що на дотичнім засіданню не було українського делегата, бо рівночасно відбувалися засідання інших відділів конгресу, увійшли до сеї комісії тільки представники державних словянських націй (по двох від кожної), а саме: Чехів, Поляків, Сербів і Болгарів. Комісія уконституовалася, вибравши на перший період президію з Поляків з осідком у Кракові, а саме: проф. дра Л. Савицького — головою і дра Вол. Кубійовича — секретарем. З огляду, що значну частину Карпат заселює по обох боках український нарід, звернулася президія до етнографічної комісії з запрошенням до участі у працях названої по польськи „Sekcji Szalaśniczej“, причім прислала їй zarazом свій регулямін. Етн. комісія, переглянувши його, заявила, що возьме участь у працях „Sekcji Szalaśniczej“, але на рівних правах з членами інших націй, для чого належить змінити відповідно регулямін і вибрати двох представників комісії до президії. Доси не дістала етн. комісія на те позитивної відповіді, тому і не брала ніякої участі в працях „Sekcji Szalaśniczej“.

Поза тим поробила комісія заходи в справі засновання архива фонограмів для дослідів над народньою музикою та діалектольоґією і в справі випуску хоч по однім томі її видань, що від довшого часу не появлялися, хоч матеріялів не брак. Постановила також відшукати фонограф Товариства, яким користувався останній проф. Евґ. Форостина в Стрию та приступити до списування мельодій, які зібрав на фонограф у різних часах проф. Ос. Роздольський.

Комісія для історії штуки постановила була видавати також свої праці в окремій серії. На перший випуск призначила ілюстрації до Шевченкового „Кобзаря“, що зладили Бальмен і Башилов. Потрібну коротку студію із поясненнями піднявся був зладити голова комісії др. Вас. Щурат. Наслідком значних коштів, яких вимагало виданне, увійшло Товариство з видавництвом „Ратай“ у Берліні у порозумінне, відступаючи йому наклад під окремими умовами, а саме, що Товариство дістане сто примірників видання безплатно, а дальші в міру потреби по ціні продукції. Коміс належав виключно до книгарні Товариства. Дальші ви-

дання і кліші остають власністю Товариства. Коли треба було віддавати виданнє до друку, др. В. Шурат зрікся написання студії, яку піднявся зладити по нїм др К. Студинський, і напечатав її в „Старій Україні“ за рік 1925. бо в міжчасі видавництво „Ратай“ зависло свою діяльність і ціла справа розбилася. Переговори в справі видання „Кобзаря“ Оренштайном, не довели до ніякого вислїду.

По за тим відчитували на засіданнях комісій для історії штуки свої реферати др. В. Залозецький, Вол. Січинський, (переважно з обсягу архітектури) та Ів. Кривецький про справу надгробного каміня першого друкаря Івана Федорова.

Правнича комісія відновилася, уконституовалася на ново і виробила правильник своєї діяльности, який напечатано окремою брошуркою. Замість „Часописи правничої і економічної“ рішила вона видавати „Збірник правничої комісії“ під ред. дра Вол. Вергановського. На засіданнях комісії, крім рефератів, обговорювано справу квестіонаря для звичаєвого права, дискутовано над дальшою діяльністю комісії та поручено представникови комісії порозумітися з референтом бібліотеки в справі значнійшого доповнювання правничої літератури. Окреме засіданнє присвячено науковому ювілеєви дра Ст. Дністрянского, котрому вислано привіт і поручено двом членам помістити відповідні статті по часописах.

В останніх часах відновилася лікарська комісія, що вибрала головою дра М. Панчишина. Комісія навязала зносини з київськими лікарями та рішила звернутися з бажаннєм до Виділу, щоб він переняв на себе видаваннє „Лікарського Вістника“.

Фізіографічна комісія рішила видавати свої праці в окремих зшитках обємом до 3-х аркушів друку, а редактором вибрано проф. М. Мельника. Перший випуск вийшов під назвою „Збірник фізіографічної комісії“, дальший підготовляється.

Термінольоґічна комісія була на якийсь час припинила свою діяльність по причині деяких труднощів. Опісля поручено дрови М. Чайковському, як авторови словника математичної термінольоґії, відновити діяльність комісії і прийти на засіданнє з відповідними внесеннями.

Дуже докладні звіти з діяльності секції природописно-матем.-лікарської від р. 1918 до найновіших часів поміщені у „Sitzungsbericht-ах, куди відсилаємо читачів.

Окрема згадка належиться Бактеріологічно-хімічному Інститутуви Наук. Товариства ім. Шевченка під проводом дра М. Музики.

В інституті працювали постійно: др. М. Музика, др. Л. Максимонько, др. В. Щуровський і П. Холодний. Крім того виконували в інституті наукові досліди і праці інші лікарі і хеміки.

Інвентар інституту представляє вартість около 5000 ам. долярів.

В останніх двох роках переведено в інституті такі наукові праці.

1) П. Холодний і др М. Музика: Нові методи стабілізації кольоїдового срібла і досліди над діланнем отриманих препаратів на різні бактерії *in vitro* і на криліках.

2) Др. О. Подолінський і др. М. Музика: Досліди над реакцією Мануїлова відріжнення крові мужчини і жінки.

3) П. Холодний і др. М. Музика: Досліди над умовами фізико хемічної рівноваги межи кольоїдовим розтвором срібла а електролітами.

4) П. Холодний і др. М. Музика: Квантитативні досліди над поворотністю желів кольоїдового срібла.

Наукові видання Товариства ім. Т. Шевченка.

Хоча матеріальні засоби Товариства були дуже обмежені, хоча Товариство не побирано ніяких державних підмог, Виділ рішив розвинути як найінтензивніше наукові видання, причім старався не підірвати ані одного варстату праці (друкарні, книгарні, переплетні) надмірними до них претенсіями. На всякий спосіб Виділ рішив стати у видавничій праці виключно о власних силах і довів до можливо гарних вислідів. За час від дня 5/XI 1923, коли Виділ обняв урядовання, по конець року 1925 вийшли отсі наукові видання Товариства:

1) Записки Том СXXXIV—V. Львів 1924.
стр. 4 + 248	разом ст.	252
2) Записки Т. СXXXVI—VII. Львів 1925.
стр. 4 + 254	" "	258
3) Записки (ювілейні) Т. СXXXVIII—
XL. Львів 1925. стр. 4—335	" "	339
4) Записки (ювілейні) Т. CXLI—III.
Львів 1925. стр. 4 + 371	" "	375
5) Збірник фільол. секції Т. XIX—
XXI. Огієнко: „Історія укр. друкар-
ства XV—XVIII в.“ Львів 1925. стр.
4 + 418	" "	422
6) Збірник математично-природо-
писно-лікарської секції (юві-
лейний) з працями ріжних авторів.
Львів 1925. Т. XXIII—IV.	" "	202
7) Збірник правничої комісії. Т. I
дві праці Лашенка і дра Ковшевича та
рецензії. Львів 1925. стр. 4 нен. + I—
II + 177	" "	183
8) Збірник фізіографічної комісії
Вип. I. Львів 1925. стр. 42	" "	42

- 9) Українсько-руський Архив Т. XI.
„Матеріяли до історії української пісні
і вірші. Тексти і замітки“. Видає М.
Возняк. Львів 1925. стр. 481—592 +
4 нен. разом ст. 116
- 10) Українсько-руський Архив Т.
XII. „Листи митр. М. Левицького до
еп. Ів. Снігурського й офіційальні до-
кументи їх спільної праці“ (1813—47).
Зібрав др. Василь Щурат. Львів
1924. стр. I—XVI + 231 „ „ 247
- 11) Матеріяли до української бі-
бліографії Т. V. вип. I. „Бібліо-
графія українознавства за 1914—1923
рр.“. Зібрав Ів. Калинович. Вип. I.
Історія України. Публікації в укр. мові
„ „ 60
- 12) Sitzungsberichte der Mathema-
tisch-Naturwissenschaftlich-Ärztlichen
Sektion“. Heft I. Львів 1924. „ „ 40
- 13) Sitzungsberichte der Math.-Natur-
wiss.-Ärztlichen Sektion. Heft II. Львів
1925. „ „ 12
- 14) Пропамятне письмо Наук. Тов. ім.
Шевченка у Львові з приводу забо-
рони польською Кураторією львів-
ського шкільного округу національ-
ного імені українського народу. Львів
1923. Воно вийшло також в мові ні-
мецькій і французькій. стр. 8+8+8 „ „ 24
- 15) Стара Україна, часопис історії
і культури під редакцією Івана Кре-
вецького ч. 1—12. Львів 1924, квар-
тового формату стр. 196 при подвій-
ній пагінації „ „ 392
- 16) Стара Україна, часопис історії
і культури під ред. Івана Кривець-
кого ч. 1—12. Львів 1925., кварто-
вого формату стр. 216 при подвійній
пагінації „ „ 432

В першій році виходила „Стара Україна“ коштом книгарні, а в р. 1925 накладом друкарні, як орган музею і бібліотеки.

Окрім сего видало Товариство:

17) Правильник наук. комісії правничої Наук. Тов. ім. Шевченка. Львів 1924 .	разом ст.	8
18) Касове справозданне Наук. Тов. ім. Шевч. за час від 1 липня 1923 до 30 червня 1924. Львів 1924	„ „	8
19) Касове справозданне Наук. Тов. ім. Шевч. за час від 1 липня 1924 до 30 червня 1925. Львів 1925	„ „	8

Разом ст. 3620

Не вчислена тут „Хроніка“, яка шойно складається, а вона винесе понад 100 сторін друку. Якби відчислити 420 стор. + друк „Хроніки“, бо дві книжки почато складати за попер. Виділу, то новий Виділ видав 3200 сторін друку протягом двох літ, а се значить, що друківано і видавано коштом Товариства що найменше два аркуші тижнево наукових праць. Не може одначе Виділ сказати, що би з боку української преси найшов таку піддержку, якої повинен був надіятись і се найсумнійша картина, котра, як не можна краще, відтворює відносини, серед яких росте і розвивається мозольна наукова праця. За те стверджує Виділ з великою приємністю, що чужі наукові інституції і чужа, головно загранична преса віднесли до Товариства з великим признаннем, а французький критик назвав „Записки“ „une excellente publication“.

Ані за редакцію, ані за праці, друківані в „Старій Україні“ редакторами і співробітникам не плачено. В хвили, як обняв Виділ керму Товариства в падолисті 1923 р., авторам „Записок“ і иньших наукових видань виплачувано гонорар у висоті 14 амер. крейц. від аркуша. Нині платить Товариство за аркуш оригінальної праці по девять долярів з прибавкою одного доляра за I. коректу. Мала се винагорода в порівнанню з платнею технічного друкарського робітника, але й вона не раз переходить матеріяльну спроможність Товариства. Дир. бібліотеки п. Ів. Кривецькому і всім

безкорисним співробітникам „Старої України“ належить від Виділу Товариства сердечна подяка.

Спис усіх наукових видань Товариства від часу його перетворення на наукову інституцію поміщений на обгортці „Записок“ Т. CXL—CXLIII.

Видання книгарні.

Книгарня вела далше своє видавництво, розпочате давнійше. В першій мірі продовжувала вона видаванне „Українського Театру“. В сій серії вийшли в останніх літах отсі твори:

1. *Л. Матько*. Нещасне кохання. Нар. драма на 5 дій зі співами і танцями. („Укр. Театр“, ч. 9). Львів, 1923. Ст. 42, 8°. (3.000 прим.).

2. *Г. Квітка*. Сватання на Гончарівці. Укр. опера в 3 діях. („Укр. Театр“, ч. 10). Львів, 1923. Ст. 64, 8°. (3.000 прим.).

3. *Мик. Курцеба*. Свідки. Жарт на 1 дію. („Укр. Театр“, ч. 11). Львів, 1923. Ст. 16, 8°. (2.000 прим.).

4. *Ів. Тобилевич (Карпенко-Карий)*. Розумний і дурень. Ком. на 5 дій. („Укр. Театр“, ч. 12). Львів, 1923. Ст. 40, 8°. (3.000 прим.).

5. *М. Кропивницький*. Пошились в дурні. Жарт на 3 дії. („Укр. Театр“, ч. 13). Львів, 1923. Ст. 48, 8°. (3.000 прим.).

6. *Ів. Тобилевич (Карпенко-Карий)*. Наймичка. Драма на 5 дій. („Укр. Театр“, ч. 14). Львів, 1924. Ст. 40, 8°. (3.000 прим.).

7. *Ів. Тобилевич (Карпенко-Карий)*. Батькова казка (Гріх і покаяння). Драма на 5 дій. („Укр. Театр“, ч. 15). Львів, 1924. Ст. 56, 8°. (3.000 прим.).

8. *А. Л. Суходольський*. Хмара. Драма у 5 діях зі співами, хорами і танцями. („Укр. Театр“, ч. 16—17). Львів, 1925. Ст. 80, (5.000 прим.).

9. *Ів. Тобилевич (Карпенко-Карий)*. Чумаки. Комедія в 4 діях. („Укр. Театр“, ч. 18—19). Львів, 1925. Ст. 64, 8°. (3.000 прим.).

10. *Ів. Котляревський*. Наталка-Полтавка. Укр. опера в 2 діях. („Укр. Театр“, ч. 20). Львів, 1925. Ст. 40, 8°. (5.000 прим.).

11. Батраки. Др. на 4 дії. Малюнок робітничого життя. З рос. переробив Ф. А. Костенко. („Укр. Театр“, ч. 21—22). Львів, 1925. Ст. 56, 8°. (3.000 прим.).

Окрім сего видала книгарня:

12. Б. Грінченко. Соняшний промінь. Повість. Львів, 1924. Ст. 128, 8°. (3.000 прим.).

13. Ів Котляревський. Вергілієва Енеїда. Текст із першого повного видання для шкільного ужитку приготував В. Щурат. Львів 1924. Ст. 184, 8° мал. (1.000 прим.).

14. Ів. Франко. Іван Вишенський. Львів, 1925, Ст. 62, 8° мал. (3.000 прим.).

15. Др. Степан Балей. Нарис льогіки. Львів, 1923. Ст. 52, 8°. (3.000 прим.).

16. Ів. Кривецький. Українська мемуаристика. Сучасний стан і значінне. II. Як писати мемуари? Пояснення і вказівки подали Ів. Кривецький і др. О. Назарук. Львів, 1923. Ст. 48, 8° мал. (3.000 прим.).

17. Др. Вол. Левицький. Сто миль на колесі. Львів, 1925. Ст. 38, 8° мал. (1.000 прим.).

Книгарня видала також кілька катальогів, які тут наводимо:

1. Катальог. Ч. I. Повісти, оповідання, нариси, новелі. Львів, 1924. Ст. 42, 8° мал. (3.000 прим.).

2. Катальог. Ч. II. Книжки для дітей і молодежи. Львів, 1924. Ст. 24, 8° мал. (3.000 прим.).

3. Катальог. Ч. II. Книжки для дітей і молодежи. Львів, 1925. Ст. 8, 8°. (3.000 прим.).

4. Катальог. Ч. III. Драматичні твори. Львів, 1924. Ст. 16, 8° мал. (5.000 прим.).

5. Катальог. Ч. IV. Поезія. Львів, 1925. Ст. 8, 8°. (3.000 прим.).

6. Катальог. Ч. V. 1. Історія, історія літератури, етнографія. 2. Мова. 3. Словники. Львів, 1925. Ст. 38, 8°. (3.000 прим.).

7. Катальог. Ч. IV. Музичні твори. Львів, 1925. Ст. 2, 4°. (3.000 прим.).

8. Катальог. Ч. VI. На місяць української книжки. Львів, 1925. Ст. 2, in fol.

Члени Товариства.

1. Почесні члени Товариства

з днем 1 вересня. 1925 р.

1. Сидір Громницький, вислужений учитель і управитель філії української гімназії у Львові, бувший довголітний член Виділу, голова і заст. голови Товариства, бувший член Красвої Ради шкільної, інспектор приватних укр. середних шкіл УПТ. Вибраний поч. членом 1904 р. за адміністраційні заслуги коло розвитку Товариства.

2. Михайло Грушевський, проф. університету у Львові (як низше). Вибраний поч. членом 1896 р. за наукові заслуги, положені для Товариства.

Померли :

1. Володимир Антонович, вислужений проф. університету в Києві. Вибраний поч. членом 23. III. 1890 р. за наукові заслуги, положені при розслідах історії українського народа. Помер 21. III. 1909 р.

2. Іван Верхратський, емерит. проф. укр. гімназії у Львові (як низше). Вибраний поч. членом 1905 р. з нагоди 40-літнього ювілею літературної діяльності, за педагогічно-наукові заслуги. Помер 29. XI. 1919 р.

3. Сидір Воробкевич, довголітний учитель хорального співу в духовній семінарії, опісля архієпископ-ставрофор у Чернівцях. Вибраний поч. членом 23. III. 1890 р. за заслуги положені коло розвитку україн. літератури. Помер 1903 р.

4. Олександр Кониський, письменник і адвокат (як низше). Вибраний поч. членом 23. III. 1890 р. за заслуги положені коло розвитку української літератури. Помер 11. XII. 1900 р.

5. Іван Левицький Нечуй, вислужений професор гімназії, визначний український белетрист, вибраний поч. членом 23. III. 1890 р. за заслуги, положені коло розвитку україн. літератури. Помер у Києві 2. IV. 1918 р.

6. Микола Лисенко, музик у Києві, вибраний поч. членом 1904 р. з нагоди ювілею 35-літньої композиторської діяльності, за заслуги положені коло розвитку української музики. Помер 6. XI. 1912 р.

7. Іван Франко, письменник у Львові (як низше). Вибраний поч. членом 1904 р. за наукові заслуги, положені для Товариства. Помер 28. V. 1916.

2. Дійсні члени Товариства

з днем 30 червня, 1925 р.

I. Історично-Фільософічна секція.

1. Катерина Антоновичева, вдова по проф. Вол. Антоновичу, член різних наукових товариств, вибрана д. чл. 12/5 1909 р.

Київ, ул. Короленка, 54.

2. Дмитро Багалій, доктор філософії, професор російської історії й бувш. ректор у харківському університеті, бувш. президент м. Харкова, член Української Академії Наук у Києві, член різних наукових товариств. Урод. 1857 р. в Києві, вибраний д. чл. 31/10 1923 р.

Харків.

3. Богдан Барвінський, доктор філософії, б. бібліотекар університетської бібліотеки у Львові, тепер учитель гімназії у Львові. Ур. 1860 р., вибраний д. чл. 4/3 1914 р.

Львів, ул. Собіщина, ч. 5.

4. Микола Біляшевський, б. директор городського музею в Києві, дійсний член Української Академії Наук тамже на кафедрі археології. Ур. 1867 р., вибраний д. чл. 12/5 1909 р.

Київ, ул. Короленка, 54.

5. Микола Василенко, бувший український міністер освіти і сенатор, б. професор російської історії в київ. університеті, бувш. голова істор. секції Укр. Наукового Товариства в Києві, дійсний член Української Академії Наук на кафедрі історії українського та західно-руського права. Ур. 1867 р., вибраний д. чл. 15/11 1911 р.

Київ, Українська Академія Наук, ул. Короленка, 54.

6. Володимир Вергановський, доктор прав, радник краевого суду і доцент австрійської цивільної процедури в львівському університеті, заст. директора іст.-фільос. секції. Ур. 1876 р., вибраний д. чл. 4/3 1914 р.

Львів, ул. Вінк. Поля, ч. 7.

7. Василь Герасимчук, доктор філософії, професор гімназії в Стрию. Вибраний д. чл. 8/3 1917 р.

Стрий, Гімназія.

8. Михайло Грушевський, магістер руської історії, проф. історії з українською викладовою мовою на львівському університеті, доктор honoris causa харківського університету, бувш. довголітний голова Наук. Тов. ім. Шевченка і директор історичної його секції та голова археографічної комісії, член Укр. Академії Наук у Києві на кафедрі новітньої історії українського народу, член-кореспондент польської Академії Наук у Кракові і чеської в Празі, дійсний або почесний член різних наукових товариств, бувший довголітний редактор Записок, бувший президент Центральної Ради в Києві. Ур. 1866 р. в Холмі, вибраний д. чл. 1/6 1899 р.

Київ, ул. Панківська, 9.

9. Олександр Грушевський, бувш. доцент руської історії в одеському і петербурзькому університеті, бувш. проф. університету в Києві, тепер проф. ІНО тамже, директор комісії для складання історично-географічного словника при україн. Академії Наук.

Київ, ул. Панківська 9.

10. Станислав Дністрянський, доктор прав, професор приватного австрійського права з українською мовою у львівському університеті, проф. вільного українського університету в Празі і його ректор у 1922/3 р., бувш. заступник директора історичної секції, бувш. посол до австр. парламенту. Ур. 1871 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р.

Praha, II, Štěpánská, 49/II.

11. Дмитро Дорошенко, професор української історії в україн. вільному університеті в Празі, бувш. доцент каменецького університету, б. генерал-губернатор Галичини й Буковини підчас росій. окупації, б. міністер закорд. справ української Держави. Урод. 1882 р. в Вильні, вибраний д. чл. 31/10 1923 р.

Praha, II, ul. Štěpánská, č. 49, II.

12. Отон Ейхельман, доктор прав, професор адміністративного права в україн. вільному університеті в Празі, бувш. професор і декан університету св. Володимира в Києві та проф. україн. університету тамже. Урод. 1854 р. на хуторі Георгієвське, петерб. губер., вибраний д. чл. 22/10 1924 р.

Praha, II, Štěpánská, č. 49, II.

13. Михайло Зобнів, доктор прав, судовий радник при верховнім суді в Сараєві (Босна), доцент австрійського ци-

вільного права в університеті в Загребі. Ур. 1864 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р.

Sarajevo, Oberlandesgericht.

14. Роман Ковшевич, доктор прав, радник суду у Львові. Урод. 1873 р. в Ярославі, вибраний д. чл. 22/10 1924 р.

Львів, ул. Виспянського, 12.

15. Мирон Кордуба, доктор філософії, бувший професор II гімназії в Чернівцях, тепер професор академ. гімназії у Львові, директор істор.-філософ. секції, заст. голови археогр. комісії. Вибраний д. чл. 1/7 1903 р.

Львів, ул. Кохановського, дім РКО.

16. Іван Кривецький, бібліотекар Наук. Тов. ім. Шевченка і б. старший бібліотекар Національної Бібліотеки при Українській Академії Наук у Києві, заст. голови комісії для історії штуки. Ур. 1883 р., вибраний д. чл. 18/12 1907 р.

Львів, Чарнецького, 24.

17. Іван Крип'якевич, доктор філософії, професор гімназії у Львові, бувший проф. українського університету в Камінці Подільським. Ур. 1886 р., вибраний д. чл. 15/11 1911 р.

Львів, ул. Цомагалічів, 9.

18. Кость Левицький, доктор прав, адвокат, був. посол до гал. сойму і австр. парламенту в Відні, бувший президент українського правительства у Львові. Ур. 1859 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р.

Львів, ул. Підвалє, ч. 7.

19. Вячеслав Липинський, б. властитель дібр, був. посол Української Держави у Відні. Вибраний д. чл. 4/3 1914 р.

Reichenau, Karl Ludwigstr. 172.

20. Олександр Лотоцький, кандидат богослов'я, титул. радник, бувший заступник ревізора у Державній Контролі в Ленінграді, бувший генер. писар, бувший укр. міністер релігій у Києві і бувший посол української держави в Константинополі. Тепер професор вільного українського університету в Празі. Ур. 1870 р., вибраний д. чл. 1/4 1900 р.

Praha, Vinohrady, U Riegrovych Sadě, 14.

21. Олександра Новицький, бувший учитель художньої школи в Москві, член Української Академії Наук на катедрі укр. мистецтва. Вибраний д. чл. 4/3 1914.

Київ, ул. Короленка, ч. 54.

22. Володимир Охримович, доктор прав, був. директор тов. „Дністер“, б. заст. голови Наук. Товариства, адвокат у Львові, голова статистичної комісії. Ур. 1870 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р.

Львів, ул. Домініканська, ч. 11.

23. Осип Пеленський, доктор філософії, бувший консерватор старинних пам'яток Галичини, бувший професор українського університету в Камінці Подільським, тепер учитель гімназії в Ярославі. Вибраний д. чл. 8/3 1917 р.

Ярослав, гімназія.

24. Єфим Сіцинський, ключар Каменецького Катедр. Собора, бувший редактор Подол. Епарх. Відомостей, директор Музея Поділ. Епарх. Істор. стат. Комітету в Камінці Подільським. Ур. 1859 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р.

Каменець Подільський, Музей.

25. Федір Срібний, доктор філософії, професор гімназії в Тернополі. Вибраний д. чл. 8/3 1917 р.

Тернопіль.

26. Володимир Старосольський, доктор прав, адвокат у Львові, бувш. товариш міністра закордонних справ УНР., професор загальної науки права в був. камянецькім університеті, професор державного права в Укр. Вільн. Університеті у Празі. Урод. 1878 р. в Ярославі, вибраний д. чл. 29/3 1923 р.

Praha, II. ul. Štěpánská, 49/II.

27. Гядор Стрипський, доктор філософії, кустос угорського національного музею в Будапешті, член-кореспондент румун. Академії Наук у Букарешті. Ур. 1875 р., вибраний д. чл. 4/3 1914 р.

Budapest. VI. Városliget, Iparearnok. Magyar Nemzeti Múzeum.

28. Омелян Терлецький, проф. філії академічної гімназії у Львові. Ур. 1873 р., вибраний д. чл. 8/4 1921 р.

Львів, ул. Корняків, ч. 1.

29. Стефан Томашівський, доктор філософії, професор гімназії у Львові, доцент австрійської історії в львівськім університеті, бувший член краювої Ради шкільної. Ур. 1875 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р.

Львів, ул. Тереси, 2Б.

30. Федір Щербина, письменник, статистик і соціолог, бувш. професор кубанського політехнічного інститута, про-

фесор і бувший декан та ректор вільного україн. університету в Празі, член-кореспондент петербурської Академії Наук, член різних наукових товариств. Урод. 1849 р. в станиці Новодерев'янківській на Кубані, вибраний д. чл. 22/10 1924 р.

Praha, Král. Vinohrady, Kollarová ul. 8/10.

31. Дмитро Яворницький, бувший учитель гімназії і доцент історії та археології в московському університеті, директор музею ім. А. Поля в Катеринославі, член-кореспондент Української Академії Наук у Києві. Ур. 1855 р., вибраний д. чл. 4/3 1914 р.

Катеринослав, Красвий музей ім. А. Поля.

Члени чужинці.

32. Ярослав Бідльо, доктор філософії, професор загальної історії з особливим узглядненням історії східної Європи та Балкана в чеськім університеті в Празі, надзв. член Чеської Академії Наук. Урод. 1868 р. в Заборю, вибраний д. чл. 31/10 1923 р.

Praha, Koubkova ul. 2.

33. Раймунд Фридрих Кайндль, доктор філософії, професор австрійської історії в університеті перше в Чернівцях, тепер у Грацу. Ур. 1866 р., вибраний д. чл. 4/3 1914 р.

Graz, Universität.

34. Осип Стшиґовський (Josef Strzygowski), доктор філософії, професор історії штуки в віденському університеті, радник двора. Урод. 1862 р. в Липнику коло Бялої в Західній Галичині, вибраний д. чл. 29/3 1923 р.

Wien, IX, Hörlgasse, 6.

Померли:

1. Володимир Антонович, професор київського університету. Ур. 1834 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р., помер 21/3 1909 р.

2. Федір Вовк, доцент і доктор honoris causa петербурського університету, член товариства Антропологічного, Історичного і Народніх переказів у Парижі, Російського Географічного у Ленінграді і філії його в Троїцькосавську, член-кореспондент тов. „Narodopisná Společnost Československá“ у Празі. Ур. 1847 р., вибраний д. чл. 1899 р., помер 29/6 1918 р.

3. Іван Джиджора, доктор філософії, заступник бібліотекаря Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові. Ур. 1880 р., вибраний д. чл. 27/2 1913 р., помер 1919 р. в Голгочах.

4. Плятон Жукович, проф. духовної академії в Ленінграді. Вибраний д. чл. 1/12 1910 р., помер 30/11 1919 р.

5. Альфред Ензен, почесний доктор упсальського університету, член інститута Нобля при шведській академії, член хорват. Акад. Наук у Загребі і чеської у Празі, член різних наукових товариств. Ур. 1859 р., вибраний д. чл. 15/11 1911 р., помер у Відні 15/9 1921 р.

6. Михайло Зубрицький, парох у Берегах Долішних. Ур. 1856 р., вибраний д. чл. 29/7 1904 р., помер у цвітні 1919 р.

7. Людвік Кубаля, доктор філософії, доктор honoris causa львівського університету, емеритований професор гімназії, член Академії Наук у Кракові. Ур. 1838 р., вибраний д. чл. 4/3 1914 р., помер 30,9 1918 р.

8. Орест Левницький, вислужений учитель гімназії, державний радник, член різних наукових товариств, дійсний член Української Академії Наук на кафедрі народного права. Ур. 1848 р., вибраний д. чл. 1/12 1910 р., помер 1922 р в Києві.

9. Володимир Лесевич, письменник. Ур. 1837 р., вибраний д. чл. 20/11 1905 р., помер у грудні 1905 р.

10. Олексій Марневич, проф. унів. в Одесі. Ур. 1847 р., вибраний д. чл. 23/3 1901 р., помер 18/6 1903 р.

11. Євген Олесницький, доктор прав, адвокат у Львові, голова „Сільського Господаря“ і директор тов. „Дністер“, посол до австр. парламенту. Ур. 1860 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р., помер 26;10 1917 р.

12. Олександр Русів, вислужений учитель гімназії, професор Київського Торговельного Інституту, член різних наукових товариств, редактор „Извѣстій Київ. Коммерческаго Института“. Ур. 1847 р., вибраний д. чл. 1/2 1910 р., помер 21/10 1915 р. в Саратові.

13. Шарль Сеньобос, професор історії в Парижі. Вибраний д. чл. 4/3 1914 р., помер 1920 р.

14. Петро Стебельський, доктор прав, професор карного права і процедури з викладовою українською мовою на львівському університеті, член різних наукових товариств. Ур. 1857 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р., помер 24/9 1923 р.

15. Остап Терлецький, доктор прав, кандидат адвокатури. Ур. 1850 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р., помер 22/7 1902 р.

16. Олексій Олександрович Шахматов, професор російської мови в Петербурзькій університеті, член Академії Наук у Ленінграді і голова її другого відділу, член різних наукових товариств. Ур. 1864 р., вибраний д. чл. 12/5 1909 р., помер 26;8 1920 р.

17. Яків Шульгин, проф. першої гімназії в Києві, дійсний член Київ. Україн. Наук. Тов. і ин. Ур. 1851 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р., помер 18/11 1911 р.

II. Фільольогічна секція.

1. Амврозій Андрохович, професор III державної учительської жіночої семінарії у Львові. Урод. 1879 р. в Лисци, вибраний д. чл. 31/10 1923 р.

Львів, ул. Косинерська, ч. 1 (Кадетська бічна, 1).

2. Олександр Барвінський, виступивший проф. мужеської учительської семінарії у Львові, бувш. чл. краєв. Ради шкільної і член австр. палати панів у Відні, бувший секретар віроісповідань у Львові, голова археограф. і язикової комісії. Ур. 1847 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р.

Львів, ул. Собіщина, ч. 5.

3. Володимир Бирчак, доктор філософії, проф. гімназії в Ужгороді, бувш. доцент каменецького університету. Урод. 1881 р. в Любінцях, стрийського пов., вибраний д. чл. 10/10 1923 р.

Ужгород, гімназія.

4. Леонід Білецький, бувш. професор укр. літератури в кам'янецькому університеті, директор і професор україн. педагогічного інституту у Празі та укр. господарської академії в Подебрадах. Урод. 1882 р. в Литвинівці, уман. пов. на Київщині, вибраний д. чл. 10/10 1923 р.

Praha-Smichov, Malatova. 19/III.

5. Іван Брик, доктор філософії, професор академічної гімназії у Львові, заст. голови тов. „Просвіта“ у Львові. Вибраний д. чл. 6/12 1919 р.

Львів, ул. Хмельовського, 15.

6. Володимир Гнатюк, секретар Наук. Тов. ім. Шевченка, член Редакції Етнографічного Збірника, член Україн. Академії Наук у Києві і член-кореспондент Академії Наук у Ленінграді, товариства „Národopisná Společnost Československá“ у Празі та товариства „Verein für österreichische Volkskunde“ у Відні, почесний член тов. „Просвіта“ в Ужгороді, голова етнограф. комісії. Ур. 1871 р. в Велесневі, вибраний д. чл. 1/6 1899.

Львів, ул. Чарнецького, ч. 24.

7. Ярослав Гординський, доктор філософії, професор академічної гімназії у Львові. Ур. 1882 р., вибраний д. чл. 18/2 1914 р.

Львів, ул. 29 падолиста, 40.

8. Володимир Дорошенко, письменник і бібліотекар Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові. Урод. 1879 р. у Ленінграді, вибраний д. чл. 31/10 1923 р.

Львів, ул. Чарнецького, 24.

9. Сергій Єфремов, письменник, дійсний член Української Академії Наук на кафедрі історії україн. письменства,

голова ріжних академічних комісій. Урод. 1876 р. в Пальчику, звенигород. пов. на Київщині, вибраний д. чл. 10/10 1923 р.

Київ, ул. Короленка, ч. 54.

10. Іван Зілінський, доктор філософії, професор філії академічної гімназії у Львові, дійсний член товариства „Österreichische Gesellschaft für experimentelle Phonetik“ у Відні. Ур. 1879 р. в селі Красні, вибраний д. чл. 20/6 1917 р.

Львів, ул. Виспянського, 31.

11. Іляя Кокорудз, директор укр. академічної гімназії у Львові, був. лектор української мови у львівському університеті, голова комісії для клясичної фільольогії. Ур. 1859 р., вибраний д. чл. 1/6 1899.

Львів, ул. Льва Сап'іги, 14.

12. Олександр Колесса, доктор філософії, проф. української мови і літератури у львівському університеті, проф. приватного українського університету в Празі і його ректор у 1921/22 і 1925/6 р., бувший консерватор старин. памяток Галичини, б. посол до австр. парламента у Відни. Ур. 1867 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р.

Praha, Král. Vinohrady, Korruni tř. 61/III.

13. Філярет Колесса, доктор філософії, проф. при філії української гімназії у Львові, бувший професор україн. університету в Камінці Подільськїм. Ур. 1871 р., вибраний д. чл. 22/12 1909 р.

Львів, ул. Рутовського, 22.

14. Аґатанґел Кримський, бувший надзвичайний професор арабської літератури в Лазаревськїм Інституті східних мов у Москві та історії мусулманського сходу, бувший секретар Східної секції Московського Імп. Археологічного Товариства і редактор її „Трудовъ“, генеральний секретар Української Академії Наук у Києві і дійсний член на катедрі арабоіранської фільольогії. Ур. 1871 р., вибраний д. чл. 18/2 1903 р.

Київ, ул. Пушкінська, 1.

15. Зенон Кузеля, доктор філософії, бувший бібліотекар при університетськїй бібліотеці і лектор україн. мови в університеті в Чернівцях. Ур. 1882 р., вибраний д. чл. 22/12 1909 р.

Berlin-Charlottenburg, Suarezstr. 46. Port. II, IV Tr.

16. Андрій Лобода, бувш. професор російської літератури в київ. університеті св. Володимира, дійсний член Україн. Академії Наук на кафедрі україн. народньої словесности, член ріжних наукових товариств. Вибраний д. чл. 24/6 1924 р.

Київ, ул. Короленка, ч. 54.

17. Остап Макарушка, доктор філософії, професор академічної гімназії, бувший управитель жіночої учит. семінарії Укр. Пед. Товариства у Львові та візитатор всіх приватних його шкіл. Ур. 1867 р., вибраний д. чл. 6/12 1919 р.

Львів, ул. Пелчинська, ч. 2.

18. Іван Огієнко, магістер і доцент російської мови й літератури в київськiм університеті св. Володимира, надзвич. професор української мови в київськiм держ. українськiм університеті, звич. професор і ректор кам'янецького україн. університету, бувш. міністер просвіти та ісповідань, звич. професор богословського Виділу варшавського унів. Урод. 1882 р. в Брусиліві, на Київщині, вибраний д. чл. 10/10 1923 р.

Львів, ул. Ходоровського, ч. 15

19. Іван Панкевич, доктор філософії, бувш. доцент російської мови в консулярній академії у Відні, тепер професор гімназії в Ужгороді. Урод. 1887 р. в Цеперові, львів. пов. в Галичині, вибраний д. чл. 10/10 1923 р.

Ужгород, площа Шумна.

20. Володимир Перетц, був. проф. університету в Києві, б. голова фізбол. секції Україн. Наук. Товариства тамже, член російської Академії Наук у Ленінграді і української в Києві на кафедрі укр. мови. Ур. 1870 р., вибр. д. чл. 3/6 1908 р.

Ленінград, Мойка, 21, кв. 18.

21. Юліян Романчук, вислужений професор української гімназії у Львові, був. голова „Просвіти“, був. посол до австр. парламенту і його віцепрезидент, бувший посол до галицького союму. Ур. 1842 р., вибраний д. чл. 22/12 1909 р.

Львів, ул. Кампіяна, ч. 5.

22. Іляріон Свенціцький, доктор філософії, доцент славянських літератур у львівськiм університеті, директор Національного Музея ім. А. Шептицького. Ур. 1876 р., вибраний д. чл. 18/2 р.

Львів, ул. Мохнацького, ч. 42.

23. Василь Сімович, доктор філософії, бувш. професор учит. семінарії в Чернівцях, тепер професор української і славянської фільології в Українському Педагогічному Інституті ім. М. Драгоманова в Празі. Ур. 1880 р. в Гадинківцях. гусятин. пов., вибраний д. чл. 10/10 1923 р.

Všerory u Prahy, č. 73, p. Dobřichovice.

24. Стефан Смаль-Стоцький, доктор філософії, бувший професор української мови й літератури в черновецькому університеті, був. посол до австр. парламента в Відні і краєвого союму в Чернівцях, бувший посол західної України в Празі, професор вільного українського університету в Празі, дійсний член Україн. Академії Наук у Києві на кафедрі української мови. Ур. 1859 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р.

Praha, II, Stěpanská, 49/11.

25. Кирило Студинський, доктор філософії, професор української мови з особливим узглядненнем церковної мови й літератури в львівському університеті, бувший консерватор старинних памяток Галичини і член краєвої Ради шкільної, член Української Академії Наук у Києві, голова Н. Т. ім. Шевченка. Ур. 1868 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р.

Львів, ул. Хмельовського, 15.

26. Михайло Тершаковець, професор академічної гімназії у Львові. Вибраний д. чл. 18/2 1914 р.

Львів, ул. Листопада, ч. 17.

27. Євген Тимченко, магістер російського язика і словесности, бувший професор порівн. язикознавства на Висших Жіночих Курсах при Варшавському університеті та російської літератури в „Институтѣ сельскаго хозяйства и лѣсоводства“ в Ново-Александрії, б. професор університету в Києві, тепер професор фільології ІНО тамже, директор комісії для складання історичного словника української мови при Україн. Академії Наук. Ур. 1867 р., вибраний д. чл. 18/2 1914 р.

Київ, Бібіковський бульвар, 14, кв. 20.

28. Андрій Александр граф Шептицький, доктор теології і філософії, львівський архієпископ і галицький митрополит, бувш. член палати панів австр. парламента і член галицького союму, творець „Національного Музея“. Ур. 1865 р., вибраний д. чл. 20/6 1925.

Львів, Площа св. Юра, ч. 5.

29. Василь Щурат, доктор філософії, професор гімназії ім. К. Шайнохи у Львові, директор дівочої гімназії СС. Василянок, бувш. голова Н. Т. ім. Шевченка. Ур. 1871 р., вибраний д. чл. 18/2 1914.

Львів, ул. Куркова, 3.

Члени чужинці.

30. Михайло Арнаудов, доктор філософії, професор порівняльної історії літератур у софійському університеті. Ур. 1878 р. в м. Русі в Болгарії, вибраний д. чл. 24/6 1924 р.

Софія, ул. Шипка, 4.

31. Олександр Беліч (Белић), доктор філософії, професор славянської фільольогії на університеті в Београді, звичайний член сербської і надзвичайний чеської Академії Наук. Ур. 1876 р., вибраний д. чл. 28/6 1924 р.

Београд, Франкопанова ул. 28 а.

32. Еріх Бернекер, доктор філософії, професор славянської фільольогії в університеті в Мінхені (перед тим на нім. університеті в Празі і Вроцлаві), член-кореспондент віденської і польської Академії Наук. Уродився 1874 р. в Кенігсбергу в Пруссії, вибраний д. чл. 18/2 1914 р.

München, Mauerkirchenstrasse, 16.

33. Іван Бодуен де Куртене, доктор філософії, бувш. професор порівн. фільольогії і санскриту в петерб. університеті, член-кореспондент Академії Наук у Ленінграді, член Академії Наук у Кракові, почесний член казанського університету, Неофільогічного Товариства при петерб. університеті, Фіноугрійського Товариства (Suomalais-Ugrilainen Seura) в Гельсінгфорсі і Естонського Товариства (Eesti Kirjameeste Selts) у Дорпаті, член „Société de linguistique“ у Парижі, „Litauische litterarische Gesellschaft“ у Тільзіті, Руссаго Географ. Общества в Ленінграді. Вибраний д. чл. 18/2 1914 р.

Warszawa, Smolna, 28, m. 6.

34. Олександр Брікнер, доктор філософії, професор славянської фільольогії в берлінському університеті, член Академії Наук у Кракові, Ленінграді, Празі і Београді, Towarzystwa Przyjaciół Nauk у Познани, Варшаві й Вільні. Урод. 1856 р. в Тернополи, вибраний д. чл. 18/2 1914.

Berlin, Wilmersdorf, Wilhelmsaue, 18.

35. Оляф Брок (Olaf Broch), доктор філософії, професор університету в Християнії, член-кореспондент віденської, член норвезької та української Академії Наук. Вибраний д. чл. 18/2 1914 р.

Oslo (Christiania), Dywbadsgate, 8.

36. Юрій Горак, доктор філософії, надзв. професор словянських літератур у бернеськім університеті. Ур. 1884 р. у Бенешові біля Праги, вибраний д. чл. 31/10 1923 р.

Brno, Masarykova universita (або: Praha-Vinohrady, u Riegrových Sadů, 4).

37. Іван Ерделянович, доктор філософії, професор етнографії в београдському університеті. Ур. у Панчові в Банаті 1874 р., вибраний д. чл. 20/6 1925 р.

Београд, ул. Битольска, 10.

38. Ченек Зібрт, доктор філософії, професор загальної культурної історії в чеськім університеті в Празі, директор бібліотеки Народного Музея, надзв. член Чеської Академії Наук. Урод. 1864 р. в Костельци над Велтавою, вибраний д. чл. 10/10 1923 р.

Praha, II, Ostrovná ul. 23.

39. Осип Юрій Зубатий, доктор філософії, професор староіндійської і порівняної фільольогії в чеськім університеті в Празі, през. Чеської Академії Наук. Ур. 1855 р. в Празі, вибраний д. чл. 20/6 1925 р.

Praha, Král. Vinohrady, Purkyňovo nám. 14.

40. Фран Ілешіч, доктор філософії, професор словінської мови й літератури в загребському університеті, член-кореспондент хорватської Академії Наук. Ур. 1871 р. в парохії св. Юрія, лютомер. пов., в мариборському воєвідстві, вибраний д. чл. 24/6 1924 р.

Zagreb, Sveučilište Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca.

41. Іван Лось, доктор філософії, професор польської мови в краківському університеті, ректор в р. 1924—5., член краківської Академії Наук. Вибраний д. чл. 31/10 1923 р.

Kraków, ul. Kapucyńska, 7.

42. Томо Маретин, доктор філософії, професор словянської і порівняної фільольогії в загребському університеті, президент Полуднево-словянської Академії Наук у Загребі, надзвичайний член Чеської Академії Наук, член ин-

ших наукових товариств. Ур. 1854 р. в Віровітіці у Слявонії, вибраний д. чл. 28/6 1924.

Zagreb. Jugoslavenska Akademija Znanosti i Umjetnosti.

43. Тома Масарик, доктор філософії, почесний професор філософії в чеськім університеті, почесний член Чеської Академії Наук, член ріжних наукових товариств, президент чеськословацької республіки. Ур. 1850 р. в Годонині, вибраний д. чл. 10/10 1923.

Praha. Hradčany.

44. Іван Махаль, доктор філософії, професор словянських літератур у чеськім університеті в Празі, член Чеської Академії Наук. Ур. 1855 р. в Нових Дворах коло Мілевська, вибраний д. чл. 31/10 1923 р.

Praha, IV. Bašta sv. Jiří, 255.

45. Любомир Мілетич, доктор філософії, професор словянської фізіології в софійськім університеті, віцепрезидент болгарської і член-кореспондент хорватської Академії Наук. Вибраний д. чл. 24/6 1924.

Софія, ул. Шилка, 4.

46. Матвій Мурко, доктор філософії, почесний доктор чеського універ. в Празі, проф. полуднево-словянських мов і літератур у чеськім унів. в Празі, надзвичайний член чеської Академії Наук у Празі та член кореспондент полуднево-словянської Академії Наук у Загребі і сербської в Београді, товариства „Národopisná společnost česko-slovanská“ в Празі і „Verein für österr. Volkskunde“ в Відні та „Slovenska Matice“ в Любляні. Уродився 1861 р. в Дрстелі коло Петав у Стирії, вибраний д. чл. 18/2 1914 р.

Praha, V, Břehová, 5.

47. Зденек Неедлі, доктор філософії, професор історії музики в чеськім університеті в Празі, член-кореспондент Чеської Академії Наук. Ур. 1878 р. в Літомишли, вибраний д. чл. 31/10 1923.

Praha-Smichov, Dienzenhoferovy sady, 2.

48. Любор Нідерле, доктор філософії, професор археології й етнографії в чеськім університеті в Празі, член Чеської Академії Наук. Ур. 1865 р. в Клятовах, вибраний д. чл. 20/6 1925 р.

Praha, IV, Kounicova, 228.

49. Франц Пастрнек, доктор філософії, професор словянської фільології в чеській університеті в Празі, член Чеської Академії Наук. Ур. 1853 р. в Кельчі на Мораві, вибраний д. чл. 31/10 1923 р.

Praha. II. Lützowova. 15.

50. Олексій Леонідович Петров, доктор словянської фільології, бувш. професор на висших жіночих курсах і в універ. в Ленінграді, член Král. Česká Společnost Náuk у Празі. Ур. в Ленінграді 1859 р., вибраний д. чл. 20/6 1925 р.

Praha. Král. Vinohrady, Safáriková. 1. I poschodi.

51. Юрій Полівка, доктор філософії, вислужений професор словянської фільології в чеській університеті в Празі, член чеської, хорватської і української Академії Наук, член Národopisnej Společnosti československé та бувший редактор її органа Národopisný Věstník československý. Урод. 1858 р. в Горішній Австрії, вибраний д. чл. 18/2 1914 р.

Praha. Kr. Vinohrady, Halková tř. 49.

52. Богдан Попович, доктор філософії, професор порівняльної історії літератур у београдському університеті. Вибраний д. чл. 27/6 1924 р.

Београд, Универзитет.

53. Мілян Решетар, доктор філософії, професор словянської фільології в загребському університеті, член полуднево-словянської й чеської Академії Наук. Ур. 1860 р. в Дубровнику в Далмації, вибраний д. чл. 28,6 1924 р.

Zagreb, I, Sveučilište.

54. Стоян Романський, доктор філософії, професор словянської етнографії в софійському університеті. Вибраний д. чл. 24/6 1924 р.

Софія, ул. Шипка, 4.

55. Любомир Стоянович, доктор філософії, бувш. професор словянської фільології в Високій Школі у Београді, б. міністер просвіти і президент міністрів (по упадку міністерства Пашіча в 1905 р.). Ур. 1860 р. в Ужиці, вибраний д. чл. 20/6 1925 р.

Београд. Копитарска градина, бр. 5.

56. Макс Фазмер (Max Vasmer), доктор філософії, професор славистики в берлінському університеті, член кореспондент Наукового Естонського Товариства в Дорпаті і фіно-

угрійського Товариства в Гельсінгфорсі, член Саської Академії Наук. Ур. 1886 р. в Ленінграді, вибраний д. чл. 10/10 1923 р.

Berlin, Universität. Unter den Linden.

57. Беньо Цонев, доктор філософії, професор історії болгарської мови в софійському університеті. Ур. 1863 р., вибраний д. чл. 28/6 1924 р.

София, ул. Шипка, 4.

58. Іван Шішманов, доктор філософії, професор порівн. літератур в університеті в Софії, член болгарської і хорватської Академії Наук, був. міністер освіти, бувш. болгарський посол при українським правительстві в Києві. Ур. 1862 р., вибраний д. чл. 18/2 1914 р.

София, ул. Шипка, 4.

59. Юрій Шурмин, доктор філософії, професор університету в Загребі, член сербської Академії Наук. Вибраний д. чл. 24/6 1924 р.

Zagreb, Sveučilište.

Померли:

1. Теодор Гартнер, доктор філософії, висулужений проф. романської філології в Чернівцях і в Інсбруку. Ур. 1843 р., вибраний д. чл. 18/2 1914 р., помер 29/4 1925 р.

2. Митрофан Дикарив, вибраний д. чл. 1/6 1899 р., помер 26/11 того року.

3. Павло Житецький, висулужений професор гімназії у Києві, член кореспондент Академії Наук у Ленінграді. Ур. 1836 р., вибраний д. чл. 18/2 1903 р., помер 18/3 1911 р.

4. Михайло Комар, нотар в Одесі. Ур. 1844 р., вибраний д. чл. 25 3 1901 р., помер 21/8 1913 р.

5. Олександр Кониський, письменник і адвокат. Ур. 1836 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р., помер 11/12 1900 р.

6. Федір Корш, проф. московського університету й Лазаревського Інститута східних мов, почесний член п'ятих російських університетів, звичайний член Академії Наук у Ленінграді, член багатьох наукових товариств. Ур. 1843 р., вибраний д. чл. 22/12 1909 р., помер 1/3 1915 р.

7. Володимир Коцовський, доктор філософії, директор учительської семінарії в Сокалі. Ур. 1860 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р., помер 11/2 1921 р. в Сокалі.

8. Осип Маковей, доктор філософії, директор учительської семінарії в Заліщиках. Ур. 1867 р., вибраний д. чл. 18/2 1903 р., помер у Заліщиках 21/8 1925 р.

9. Кость Михальчук, приватний урядник, член Рос. Географ. Товариства в Ленінграді, Історичного Тов. Нестора Літописця, Товариства

прихильників штуки і Українського Наукового Товариства, всіх у Києві. Ур. 1840 р., вибраний д. чл. 5/6 1911 р., помер 20/4 1914 р.

10. **Стоян Новакович**, президент сербської Академії Наук у Београді, член російської, чеської і польської Академії Наук, сенатор, бувший міністер освіти і президент міністрів, бувший сербський посол у Константинополі, Парижі й Ленінграді. Уродився 1842 р. в Шабаци в Сербії, вибраний д. чл. 18/2 1912 р., помер 8/2 1915 р.

11. **Михайло Павлик**, письменник у Львові і перший бібліотекар Товариства. Ур. 1853 р., вибраний д. чл. 1/4 1900 р., помер 26/1 1915 р.

12. **Микола Петров**, професор Духовної Академії в Києві, секретар Церковно-Історичного і Археологічного Товариства та кустос його музею, доктор honoris causa харківського унів., член української Академії Наук у Києві на кафедрі старого українського письменства, член різних наукових товариств. Ур. 1930 р., вибраний д. чл. 5/6 1911 р., помер у червні 1921 р. в Києві.

13. **Олександр Пипін**, бувший професор ленінградського університету, член Академії Наук у Ленінграді і Празі і багатьох інших наукових товариств та інституцій. Ур. 1833 р., вибраний д. чл. 8/7 1903 р., помер 9/12 1904 р.

14. **Іван Стешенко**, бувший учитель гімназії і письменник, перший генеральний писар і перший міністер освіти в кабінеті В. Винниченка. Ур. 1873 р. в Полтаві, вибраний д. чл. 20/6 1917 р., помер у Полтаві 30/7 1918 р.

15. **Микола Сумцов**, професор університету в Харкові, член кореспондент російської Академії Наук у Ленінграді і дійсний член української Академії Наук у Києві, почесний і дійсний член різних товариств. Ур. 1854 р., вибраний д. чл. 3/6 1908 р., помер 16/9 1922 р. в Харкові.

16. **Іван Франко**, доктор філософії, доктор honoris causa харківського університету, письменник у Львові, член кореспондент товариства „Narodopisná Společnost Československá“ в Празі і товариства „Verein für österreichische Volkskunde“ у Відні. Ур. 1855 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р., помер 28/5 1916 р.

17. **Ватрослав Ягіч**, доктор філософії, доктор honoris causa університету в Ленінграді, Будапешті і Кракові. емеритований професор славян. філології у віденському університеті, член Академії Наук у Відні, Ленінграді, Берліні, Мінхені, Будапешті, Празі, Кракові, Загребі і Београді, почесний член університету в Москві, Харкові, Одесі, Ленінграді й Києві та Академії Наук у Букарешті й Софії, член багатьох інших наукових товариств і властитель ордерів, бувш. член палати панів. Ур. 1839 р., вибраний д. чл. 8/3 1903 р., помер у Відні 5/8 1923 р.

III. Математично-природописно-лікарська секція.

1. **Стефан Балей**, доктор філософії, проф. акад. гімн. у Львові. Ур. 1885 р., вибраний д. чл. 8/3 1917 р.

Львів, ул. Рутівського, ч. 22.

2. Григорій Величко, доктор філософії, емерит. проф. гімназії і владитель огородничого заведення у Львові. Ур. 1863 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р.

Львів, ул. св. Софії, ч. 10.

3. Володимир Вернадський, доктор філософії, бувш. професор мінеральної в московському університеті, член російської і української Академії Наук. Ур, 1863 р., вибраний д. чл. 17/9 1924 р.

Париж.

4. Нестор Гаморак, доктор філософії, професор ботаники в каменецькому інституті народної освіти, переіменімі 1921 р. з університету, заснованого 1918 р., вибраний д. чл. 1/6 1923 р.

Камянець Подільський, ул. Затонського, 31.

5. Юліян Гірняк, доктор технічних наук, проф. укр. гімн. у Львові, бувший проф. укр. унів. в Камінці Подільському. Ур. 1881 р., вибраний д. чл. 28/1 1908 р.

Львів, ул. Здоровля, 10.

6. Іван Горбачевський, доктор медицини, вислужений професор лікарської хемії в чеському університеті у Празі і був. ректор. член Української Академії Наук у Києві, член різних наукових товариств, бувший член палати панів і австр. міністер народ. здоровля у Відни, проф. і бувш. ректор приватного українського університету в Празі. Ур. 1854 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р.

Praha, II, Štěpánská, 49/II.

7. Дмитро Ґраве, доктор математики, бувш. професор математики у харківському і київському університеті, член української Академії Наук у Києві на кафедрі прикладної математики та професор висших київських шкіл. Ур. 1863 р. в м. Кирилові, Новгород. губ., вибраний д. чл. 1/6 1923 р.

Київ, ул. Короленка, 54.

8. Михайло Кос, доктор медицини, бувший штабовий лікар, тепер окуліст у Перемишлі. Ур. 1863 р., вибраний д. чл. 18/3 1914 р.

Перемишль, ул. Міцкевича, 11.

9. Михайло Кравчук, доктор математики, професор політехнічного та сільсько-господарського інститута в Києві. Ур. 1892р. в с. Човниці на Волині, вибраний д. чл. 20/5 1925 р.

Київ, Політехнічний Інститут, 29.

10. Володимир Кучер, доктор філософії, професор гімназії у Львові, секретар секції. Ур. 1885 р., вибраний д. чл. 2/9 1919 р.

Львів, ул. 29 падолиста, 40.

11. Володимир Левицький, доктор філософії, візитатор гімназій, редактор Збірника секції і її директор, член товариства „Circolo matematico“ в Палермі і товариства „Deutsche Mathematiker Vereinigung“ у Липську. Ур. 1872 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р.

Львів, ул. Театинська, 3.

12. Микола Мельник, професор філії академічної гімназії у Львові. Вибраний д. чл. 17/12 1920 р.

Львів, ул. Рутовського, ч. 22.

13. Маріян Паньчишин, доктор медицини, практичний лікар у Львові. Ур. 1882 р., вибраний д. чл. 17/12 1920 р.

Львів, ул. Клушинська, 3.

14. Іван Раковський, доктор філософії, професор української гімназії у Львові, співредактор Збірника секції і заступник директора. Ур. 1874 р., вибраний д. чл. 8/4 1903 р.

Львів, ул. 29 падолиста, 31.

15. Сергій Руденко, бувш. кандидат лєнінградського університету, професор антропології в географічному інституті. Вибраний д. чл. 18/3 1914 р.

Лєнінград, Набережная р. Мойки, 122/2, пр. Маклина.

16. Стефан Рудницький, доктор філософії, професор реальної школи, доцент університету у Львові і професор вільного українського університету в Празі. Ур. 1877 р., вибраний д. чл. 25/3 1901 р.

Praha, II, Stěpanská, 49/11.

17. Никифор Садовський, проф. II польської гімназії в Тернополі. Ур. 1884 р., вибраний д. чл. 16/5 1922 р.

18. Василь Стасюк, доктор філософії, бувший асєкураційний математик „Карпатії“ у Львові, професор гімназії. Ур. 1887 р., вибраний д. чл. 6/3 1920 р.

Ланьцут, Гімназія.

19. Степан Тимошенко, бувш. професор київського політехнічного інститута, член Української Академії Наук на кафедрі механіки, член різних наукових товариств. Тепер в Америці. Вибраний д. чл. 1/6 1923 р.

20. Павло Тутковський, геолог і географ, член Української Академії Наук у Києві і голова фізично-математичного відділу її. Ур. 1858 р., вибраний д. чл. 1/6 1923 р.

Київ, ул. Короленка, 54.

21. Роман Цегельський, доктор філософії, професор учительської семінарії у Львові. Ур. 1882 р., вибраний д. чл. 18/3 1914 р.

Львів, ул. Ісаковича, ч. 3.

22. Микола Чайковський, доктор філософії, директор прив. укр. гімназії в Яворові, бувш. проф. укр. унів. в Камінці Подільськ. Ур. 1887 р., вибраний д. чл. 22/10 1913 р.

Яворів, Приватна українська гімназія.

23. Олександр Черняхівський, доктор мед., б. професор київського унів., співредактор Збірника медич. секції київського Україн. Наук. Товариства, професор медичного інститута. Ур. 1869 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р.

Київ, Медичний Інститут.

24. Олександр Яната, професор ботаніки в сільсько-господарськ. інституті в Києві. Вибраний д. чл. 1/6 1923

Київ.

Члени чужинці.

25. Равль Антоні (R. Anthony), професор анатомічної антропології в антропологічній школі в Парижі і асистент порівнюючої анатомії в природописнім музею. Вибраний д. чл. 18/3 1914 р.

Paris, Rue de l' Ecole de médecine, 15.

26. Володимир Бехтєров, професор воєнно-медичної академії в Петербурзі і директор клініки душевних і нервових хоріб, президент психо неврологічного інститута, невропатолог і психіатр. Ур. 1857 р., вибраний д. чл. 18/3 1914 р.

27. Георгій Бончев, доктор філософії, професор мінералогії і петрографії в софійськ. університеті, бувший ректор, член Болгарської Академії Наук. Ур. 1866 р. в с. Жеравна, вибраний д. чл. 22/10 1924 р.

Софія, ул. Шипка, 4.

28. Володимир Варичак, доктор філософії, проф. математики в загребськ. університеті, член хорватської Академії Наук. Ур. 1865 р. в Оточу (Хорватія), вибраний д. чл. 22/10 1924 р.

Zagreb, Sveučilište.

29. Стефан Ватев, доктор медицини, проф. діточих недуг у софійським університеті, член Болгарської Академії Наук, член різних наукових товариств. Ур. 1865 р. в м. Ловечи, вибраний д. чл. 22/10 1924 р.

Софія, ул. Шипка, 4.

30. Давид Гільберт, доктор філософії, проф. математики в гетінгенським університеті, почесний член віденської Академії Наук, тайний радник. Ур. 1862 р. в Кенігсбергу, вибраний д. чл. 13/3 1924.

Göttingen, Wilhelm Weberstrasse, 29.

31. Живоїн Джорджевич (Живојин Ђорђевић), доктор філософії, професор зоології в београдським університеті. Ур. 1872 р. в Пожаревцу, вибраний д. чл. 22/10 1924 р.

Београд, Университет.

32. Крума Дрончилов, доктор філософії, надзв. професор географії в софійським університеті. Вибраний д. чл. 22/10 1924 р.

Софія, ул. Шипка, 4.

33. Анастас Тодоров Иширков, доктор філософії, професор географії і етнографії в софійським університеті і бувший ректор, член Болгарської Академії Наук і різних наукових товариств. Ур. 1868 р. в м. Ловечи, вибраний д. чл. 22/10 1924 р.

Софія, ул. Шипка, 4.

34. Драгутин Горянович-Крамбергер, доктор філософії, вислужений професор геології і палеонтології в загребським університеті, член хорватської і член-кореспондент сербської Академії Наук. Ур. 1856 р. в Загребі, вибраний д. чл. 22/10 1924 р.

Zagreb, Lisinskieva, 2.

35. Люї Манувріє (Louis Manouvrier), доктор філософії, директор антропологічної лябораторії при медичнім факультеті в Парижі, заст. директора фізіологічної стації, професор фізіологічної антропології в антропол. школі, генеральний секретар антропологічного товариства. Вибраний д. чл. 18/3 1914 р.

Paris, Rue de l' Ecole de médecine, 15.

36. Андрій Матејка (Jindřich Matiegka), доктор медицини, професор антропології і демографії в чеським уні-

верситеті в Празі, надзв. член Чеської Академії Наук. Ур. 1862 р. в Бенешові, вибраний д. чл. 22/10 1924 р.

Praha, II, Černá ul. 6.

37. Боривой Милоевич, доктор філософії, проф. університету в Београді. Вибраний д. чл. 28/VI 1925 р.

Београд, Университет.

38. Альбрехт Пенк (A. Penck), доктор філософії, професор географії в берлінському університеті, член віденської Академії Наук, тайний радник. Ур. 1858 р. в м. Ляйпціг-Райдніц, вибраний д. чл. 7/9 1918 р.

Berlin, W. 15, Kneesebeckstrasse, 48/49.

39. Стефан Петков, доктор філософії, професор ботаніки в софійському університеті і ректор, член Болгарської Академії Наук і різних наукових товариств. Ур. 1866 р. в м. Ловечи, вибраний д. чл. 22/10 1924 р.

София, ул. Шипка. 4.

40. Михайло Петрович, доктор філософії, проф. математики в београдському університеті, звичайний член сербської і член-кореспондент хорватської Академії Наук, член різних наукових товариств. Ур. 1868 р. у Београді, вибраний д. чл. 22/10 1924 р.

Београд, Университет.

41. Макс Планк (Max Planck), професор фізики в берлінському університеті, секретар пруської і почесний член віденської Академії Наук, тайний радник. Ур. 1858 р. в Кілю (Kiel), вибраний д. чл. 13/3 1924 р.

Berlin-Grünwald, Wangenheimstrasse, 21.

42. Фріц Прегль, доктор медицини, проф. лікарської хемії в грацькому університеті, член-кореспондент віденської Академії Наук. Ур. 1869 р. в Люблянці, вибраний д. чл. 13/3 1924 р.

Graz, Universitätsplatz, 2.

43. Карло Ходунський (Karel Chodounský), доктор медицини, звичайний проф. фармакології і фармакогнозії в чеському університеті, член чеської Академії Наук. Ур. 1843 р. в Студенці, вибраний д. чл. 18/3 1914 р.

Praha, Smichov, Holečkova ul. č. 31.

44. Йован Цвијић, доктор філософії, професор університету в Београді, президент Сербської Академії Наук, надзвичайний член Чеської Академії Наук, член інших на-

укових товариств. Ур. 1865 р. в Лозниці в Сербії, вибраний д. чл. 22/10 1924.

Београд, Српска Краљевска Академија.

Померли :

1. **Іван Верхратський**, емерит. проф. української гімназії у Львові. Ур. 1846 р., вибраний д. чл. 2/6 1899 р., помер 29/11 1919 р.

2. **Евстахій Волощак**, доктор прав і філософії, виступлений професор політехніки у Львові, член основатель тов. „Січ“ у Відні. Ур. 1835 р. в Яворові, вибраний д. чл. 18/3 1914 р., помер у Відні 10/7 1918 р.

3. **Осип Дакура**, доктор мед., мійський лікар у Відні. Ур. 1864 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р., помер у Відні в липні 1904 р.

4. **Роман Залозецький**, бувший професор політехніки у Львові, бувший президент „Сільського Господаря“ і соймовий посол, радник міністерства публичних робіт. Вибраний д. чл. 18/3 1914, помер у Відні 6/10 1918 р.

5. **Фелікс Кляйн**, доктор філософії, професор математики в гетінгенському університеті, член-кореспондент віденської Академії Наук, тайний радник. Ур. 1849 р. у Дісельдорфі, вибраний д. чл. 13/3 1924 р., помер 1925 р.

6. **Маріян Ломницький**, виступлений професор гімназії і кустос музея ім. Дідушицьких у Львові. Вибраний д. чл. 18/3 1914 р., помер 26/9 1915 р.

7. **Юліян Медведський** (Ю. Недзведський), доктор філософії, доктор технічних наук honoris causa, професор мінералогії і геології у львівській політехніці, член Академії Наук у Кракові і інших наукових товариств. Ур. 1845 р., вибраний д. чл. 18/3 1914 р., помер у Львові 7/1 1918 р.

8. **Петро Огоновський**, виступлений професор української гімназії у Львові і почесний член та бувший голова Товариства „Просвіта“ Ур. 1853 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р., помер у Відні 9/2 1917 р.

9. **Евген Озаркевич**, доктор медицини, лікар і директор „Народної Лічниці“ у Львові. Ур. 1861 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р., помер у Відні 21/9 1916 р.

10. **Іван Пулюй**, доктор філософії, проф. експериментальної фізики і електротехніки в німецькій політехніці у Празі, член різних наукових товариств, радник двора. Ур. 1845 р., вибраний д. чл. 1/6 1899 р., помер у Празі 31/1 1918 р.

11. **Щасний Сельський**, доктор медицини, бувший начальник відділу жіночих недуг на львівській поліклініці. Ур. 1852 р., вибр. д. чл. 1/6 1899 р., помер 20/5 1920 в Витвиці.

12. **Володимир Шухевич**, емерит. проф. реальної школи у Львові. Ур. 1848 р., вибраний д. чл. 1/6 1900 р., помер у Львові 10/4 1915 р.

3. Члени основателі.¹⁾

1. О. Ізидор Глинський, парох у Буцневі, пошта Острів коло Тернополя.
2. Володимир Гузар, радник суду, Станіславів.
3. Йосифа Памьківська, учителька, Львів.
4. Товариство „Січ“, Відень.
5. о. Олександр Стефанович, емерит. катехит учит. семінарії, Львів.
6. Северина Сушковичева, вдова по секретарю прокураторії скарбу, Львів.
7. Антін Хойнацький, урядник „Сільського Господаря“, Знесінне, ул. Весела.
8. о. Кипрян Ясеницький, парох, Жовтанці.

4. Звичайні члени.²⁾

1. Микола Бабин, проф. гімн., Львів.
2. Кароль Бандрівський, емер. радник фінанс. дирекції, Львів.
3. Др. Стефан Баран, адвокат і бувш. секретар рільництва, Тернопіль.
4. Др. Волод. Бачинський, адвокат. Львів.
5. Василь Бережанський, радник суду, Самбір.
6. Теодор Біленький, проф. учит. семінарії, Самбір.
7. Василь Білецький, емерит. проф. укр. гімн., Львів.
8. Іван Боднар, проф. гімн., Тернопіль.
9. Др. Олександр Бонкало, проф. гімназії, Дсндеш (Угорщина).
10. Др. Осип Боцян, єпископ і бувш. ректор дух. семінарії, Львів.
11. Ераст Бурачинський, інжинер, Пятра Няц, Румунія.

¹⁾ Членів основателів приймано на підставі старого статута. Тепер ся група вже не збільшується.

²⁾ Звичайним членом може бути кожда особа або інституція українська, яку прийме Виділ. Членська вкладка виносила річно перед війною 10 кор. (в 1921 р. — 500 м., в 1922 р. — 5.000 м., в 1923 р. — 5 зол. поль., в 1924—1925 р. 10 зол.), платна з гори в першій кварталі кожного року. За вкладку дістають члени „Хроніку“. Хто хоче діставати й „Записки“, платить 25 зол. річно.

12. Андрій Волощак, інвалід надпоручник, Львів.
13. о. Ол. Волянський, парох, Соколівка, п. Косів.
14. Мих. Галушинський, проф. укр. гімн., Львів.
15. Др. Лев Ганкевич, адвокат, Львів.
16. Др. Гриць Гарматій, лікар, Тереховля.
17. Др. Альфред Говикович, адвокат, Львів.
18. Михайло Грицак, дир. гімн., Перемишль.
19. Марія Грушевська, жінка проф. універ., Київ.
20. Др. Володимир Гуркевич, адвокат, Самбір.
21. Федір Голійчук, проф. гімн. Перемишль.
22. Дмитро Єндик, учитель, Залуче н. Пр., п. Матіївці.
23. о. Максим Журкевич, парох, Монастир.
24. Микола Залізник, письменник, Відень.
25. о. др. Йосиф Застирець, проф. гімн., Львів.
26. Микола Заячківський, директор „Нар. Торговлі“,

Львів.

27. Іван Калинович, прив. урядник, Золочів.
28. о. Плятон Карпинський, Островець, п. Тереховля.
29. Др. Кость Кисілевський, проф. гімн. Станіславів.
30. Др. Іван Копач, краєвий візитатор, Львів.
31. Денис Коренець, дир. укр. торгов. школи, Львів.
32. Антін Крушельницький, бувш. україн. міністер освіти, директор гімназії, Рогатин.
33. Др. Володимир Кульчицький, радн. суду, Львів.
34. Др. Іван Кунців, адвокат, Рава Руська.
35. Др. Іван Куровець, лікар, бувш. секретар суспільного здоровля, Львів.
36. Володимир Левицький, нотар, Винники.
37. Др. Дмитро Левицький, адвокат, бувш. укр. посол у Копенгазі, Львів.
38. Волод. Леонтович, письменник, бувш. український міністер рільництва, Прага.
39. Др. Михайло Лозинський, журналіст, проф. приват. українського університету, Прага.
40. Др. Євген Лукасевич, лікар, Варшава.
41. Др. Денис Лукіянович, проф. гімн., Львів.
42. Плятон Лушпинський, проф. гімн. Львів.
43. Др. Іван Мандюк, проф. гімн., Перемишль.
44. Др. Олександр Марітчак, адвокат, Львів.

45. Яків Миколаєвич. проф. учит. сем., Тернопіль.
46. Монастир ОО. Василян, Крехів.
47. Монастир ОО. Василян, Жовква.
48. Монастир ОО. Василян, Львів.
49. о. Стефан Мохнацький, парох, Тереховля.
50. Мих. Мочульський, нотар, Грималів.
51. Юліян Мудрак, інженер, Львів.
52. Марія Мудракова, жінка інженера, Львів.
53. Осип Навроцький, прив. урядник, Львів.
54. Др. Олександр Надрага, адвокат, Львів.
55. Національний Музей, Львів.
56. Гіляр Огоновський, емерит. проф. укр. гімназії,

Львів.

57. Др. Ярослав Окуневський, висулений генеральний лікар, Відень.

58. Юліян Павликовський, інженер-агроном, Львів.

59. Др. Василь Панейко, журналіст, бувш. секретар за-граничних справ, Відень.

60. Др. філ. Ярослав Пастернак, Прага.

61. Др. Олександр Подолинський, лікар, Львів.

62. Товариство „Просвіта“, Львів.

63. Волод. Радзикович, проф. укр. гімн., Львів.

64. Осип Роздольський, проф. укр. гімн. Львів.

65. Др. Петро Рондяк, адвокат, Косів.

66. о. Іван Рудович, катехит, Львів.

67. о. Теодор Савойка, Селиска, п. Динів.

68. Омелян Саєвич, дир. Краєв. Союзу Кред., Львів.

69. Др. Ілля Салагуб, адвокат, Белз.

70. о. Йосиф Сліпий, Львів.

71. Петро Сосенко, Львів.

72. Михайло Струтинський, журналіст, Львів.

73. Зенон Сушко, урядник „Дністра“, Львів.

74. Др. Олександр Тисовський, проф. гімн., Львів.

75. Едвард Тиховський, проф. учит. семін., Львів.

76. Іван Труш, артист маляр, Львів.

77. Др. Стефан Федак, адвокат і дир. „Дністра“, Львів.

78. Евген Форостина, учитель гімн., Стрий.

79. Др. Андрій Чайковський, адвокат, Коломия.

80. Евген Чикаленко, письменник, Подєбради.

81. Др. Микола Чубатий, проф. гімн., Львів.
82. Микита Шаповал, лісник, бувш. укр. міністер почти і телеграфу, Прага.
83. Володимир Шемет, був. властитель дібр, Київ.
84. Іван Шпитковський, учит. укр. гімн., Перемишль.
85. Вадим Щербаківський, доцент укр. вільного університету, Прага.
86. Др. Володимир Щуровський, лікар, Львів.
87. Олекса Ярема, проф. укр. гімн., Перемишль.
88. Мирослава Яримович, донька нотаря, Підгайці.
89. Яків Яцкевич, проф. гімн., Львів.
90. Др. Ст. Юрик, парох, Золочів.

Склад комісії

Наукового Товариства імени Шевченка.

А. Наукові комісії.

І. Археографічна комісія.

Президія:

1. Голова: Олександр Барвінський (Львів).
2. Заст. голови: Др. Мирон Кордуба (Львів).
3. Секретар: Др. Микола Чубатий (Львів).

Члени:

4. Проф. Дм. Багалій (Харків).	15. В. Липинський (Райхенав).
5. Микола Васпленко (Київ).	16. Вол. Перетц (Петербург).
6. Др. Вас. Гераспмчук (Стрпй).	17. Др. І. Свенціцький (Львів).
7. Володимир Гнатюк (Львів).	18. Др. С. Смаль-Стоцький (Прага).
8. Мих. Грушевський (Київ).	19. Др. Г. Стрипський (Будапешт).
9. Ол. Грушевський (Київ).	20. Др. К. Студияський (Львів).
10. Ол. Колесса (Прага).	21. Ом. Терлецький (Львів).
11. Ден. Коренець (Львів).	22. Др. С. Томашівський (Львів).
12. Іван Кривецький (Львів).	23. І. Шпитковський (Перемпшль).
13. Др. Іван Крипякевич (Львів).	24. Олег Целевич (Станіславів).
14. Др. К. Левцький (Львів).	

II. Бібліографічна комісія.

Президія:

1. Голова: Володимир Дорошенко (Львів).
2. Заст. гол.: Іван Кривецький (Львів).
3. Секретар: Іван Калинович (Золочів).

Члени:

4. Амвр. Андрохович (Львів).	21. Др. І. Крипякевич (Львів).
5. Дмитро Антонович (Прага).	22. Др. З. Кузеля (Берлін).
6. Богдан Барвінський (Львів).	23. Др. Вол. Левцький (Львів).
7. Левко Биковський (Подєбради).	24. Іван Огієнко (Львів).
8. Ілля Борщак (Парпж).	25. Вол. Перетц (Ленінград).
9. Володимир Гнатюк (Львів).	26. Юрій Полянський (Львів).
10. Ярослав Гордиський (Львів).	27. Др. Іван Раковський (Львів).
11. Мвх. Грушевський (Київ).	28. Др. С. Рудницький (Прага).
12. Д. Дорошенко (Прага).	29. Др. І. Свенціцький (Львів).
13. Сергій Єфремов (Київ).	30. Степан Сіроп'яко (Прага).
14. Павло Зайцев (Варшава).	31. Ярослав Стещенко (Київ).
15. Микола Залізняк (Відень).	32. Кирило Студницький (Львів).
16. Юрій Іванів-Меженко (Київ).	33. Микола Чайковський (Яворів).
17. Юрій Ковалевський (Київ).	34. Іван Чепига (Станіславів).
18. Ілля Кокорудз (Львів).	35. Іван Шендрек (Львів).
19. Др. Філярет Колесса (Львів).	36. Др. Василь Щурат (Львів).
20. Др. МIRON Кордуба (Львів).	

III. Статистична комісія.

Президія:

1. Голова: Др. Володимир Охримович (Львів).
2. Заст. голови: Др. Ст. Дністрянський (Прага).
3. І секретар: Др. Василь Панейко (Відень).
4. секретар: Микола Залізняк (Відень).

Члени:

5. Др. Ст. Баран (Тернопіль).	13. Др. К. Левцький (Львів).
6. Максим Гехтер (Берлін).	14. Др. Мвх. Лозинський (Прага).
7. Мвх. Грушевський (Київ).	15. Др. О. Назарук (Вінніпег).
8. Вол. Дорошенко (Львів).	16. Др. С. Рудницький (Прага).
9. Андрій Жук (Відень).	17. Омелян Саєвич (Львів).
10. Др. В. Загайкевич (Перемішль).	18. Др. В. Старосольський (Прага).
11. Др. М. Здерковський (Мостиска).	19. Др. С. Томашівський (Львів).
12. Іван Кривецький (Львів).	

IV. Етнографічна комісія.

Президія:

1. Голова: Володимир Гнатюк (Львів).
2. Заст. голови: Др. Філярет Колесса (Львів).
3. Секретар: Др. Іван Зілинський (Львів).

Члени:

4. М. Біляшевський (Київ).	13. Др. В. Охримович (Львів).
5. Б. Вахнянин (Тарнобжег).	14. Яросл. Пастернак (Прага).
6. Мпх. Грушевський (Київ).	15. Др. Іван Раковський (Львів).
7. Б. Закляньський (Ясіне у Ма-
рамороши).	16. Осип Роздольський (Львів).
8. Гнат Колцуняк (Київ).	17. Др. С. Рудницький (Прага).
9. Др. Мпрон Кордуба (Львів).	18. Др. І. Свенціцький (Львів).
10. Др. З. Кузеля (Берлін).	19. Др. С. Томашівський (Львів).
11. Др. Ст. Людкєвич (Львів).	20. Е. Форостина (Стрий).
12. Антія Ояшцук (Київ).	21. В. Щербаківський (Прага).
	22. Др. В. Щурат (Львів).

V. Язикова Комісія.

Президія:

1. Голова: Олекс. Барвінський (Львів).
2. Заст. голови: Др. Остап Макарушка (Львів).
3. Секретар: Др. Ярос. Гордянський (Львів).

Члени:

4. Др. Іван Брик (Львів).	13. Др. Вол. Левницький (Львів).
5. Володимир Гнатюк (Львів).	14. Др. Вол. Охримович (Львів).
6. Вол. Дорошенко (Львів).	15. Др. І. Раковський (Львів).
7. Др. Ів. Зілінський (Львів).	16. Осип Роздольський (Львів).
8. Др. Іван Копач (Львів).	17. Др. С. Смаль-Стоцький (Прага).
9. Ілля Кокорудз (Львів).	18. Др. К. Студинський (Львів).
10. Др. Ф. Колесса (Львів).	19. Мпх. Тершаковець (Львів).
11. А. Кримський (Київ).	20. Євген Тимченко (Київ).
12. Др. З. Кузеля (Берлін).	21. Др. Вас. Щурат (Львів).

VI. Комісія для класичної фільмології.

Президія:

1. Голова: Ілля Кокорудз (Львів).
 2. Заст. голови: Осип Роздольський (Львів).
- Секретар: (vacat).

Члени:

3. Мпхайло Балаким (Львів).	6. Др. Спірідон Кархут (Львів).
4. Др. Я. Гордянський (Львів).	7. Др. Філярет Колесса (Львів).
5. Сидір Громяницький (Львів).	8. Микола Ластовецький (Львів).

9. Др. Остап Макарушка (Львів).	13. Юлія Романчук (Львів).
10. Теофіль Мрвиц (Львів).	14. Др. К. Студинський (Львів).
11. Ізясій Огоновський (Львів).	15. Михайло Тершаковець (Львів).
12. Михайло Посацький (Львів).	16. Стефан Федів (Львів).

VII. Комісія для історії штуни.

Президія:

1. Голова: Др. Василь Щурат (Львів).
2. Заст. голови: Іван Кривецький (Львів).
3. Секретар: Др. Богдан Барвінський (Львів).

Члени:

4. Мик. Голубець (Львів).	10. Др. О. Пеленський (Ярослав).
5. Вол. Дорошенко (Львів).	11. Вол. Січпнський (Прага).
6. Др. Ол. Колесса (Прага).	12. Федір Срібний (Тернопіль).
7. Денис Коренець (Львів).	14. Др. К. Студинський (Львів).
8. Др. Іван Крипякевич (Львів).	15. Др. С. Томашівський (Львів).
9. Др. Ярослав Пастернак (Прага).	

VIII. Правнична комісія.

Президія:

1. Голова: Др. В. Вергановський (Львів).
2. Заст. гол.: Ром. Чайківський (Львів).
3. Секретар: Стан. Старосольський (Львів).
4. Заст. секр.: Др. Олекс. Надрага (Львів).

Члени:

5. М. Грушевський (Київ).	19. Др. Макс Левницький (Львів).
6. Вол. Децикевич (Львів).	20. Др. М. Лозинський (Прага).
7. Др. С. Дністрянський (Прага).	21. Зенон Лукавецький (Львів).
8. Др. Ф. Евин (Львів).	22. Мар. Онпшкевич (Львів).
9. Др. М. Зобків (Сараєво).	23. Др. Вол. Охримович (Львів).
10. Яр. Ільницький (Львів).	24. Ю. Павликовський (Львів).
11. Ол. Кміцакевич (Львів).	25. Др. В. Панейко (Париж).
12. Др. Р. Ковшевич (Львів).	26. М. Русин (Львів).
13. Др. М. Кордуба (Львів).	27. Др. В. Старосольський (Прага).
14. М. Корчинський (Львів).	28. Вол. Целевич (Львів).
15. Др. Ів. Крипякевич (Львів).	29. Др. М. Чубатий (Львів).
16. Тад. Кульчицький (Львів).	30. І. Шимонович (Львів).
17. Рост. Лященко (Прага).	31. Др. М. Шухевич (Львів).
18. І. Лебідь-Юрчик (Львів).	

ІХ. Фізіографічна комісія.

Президія:

1. Голова: Др. М. Коцюба (Львів).
2. Заст. гол.: М. Мельник (Львів).
3. Секр. О. Мрищівна (Львів).

Члени:

4. М. Бабин (Львів).	23. А. Котович (Сарни).
5. Др. М. Бажалук (Стрий).	24. К. Кульчицька (Перемисьль).
6. Л. Бачинський (Севлюш).	25. Др. В. Левницький (Львів).
7. Ол. Бережницька (Бережани).	26. Ів. Мануляк (Бережани).
8. Гр. Бобяк (Бережани).	27. Ю. Мінко (Тернопіль).
9. Др. В. Бригідер (Станіславів).	28. Ю. Мудрак (Львів).
10. Б. Вахнянин (Тарнобжег).	29. Ю. Павличковський (Львів).
11. Л. Гаванський (Станіславів).	30. М. Пашак (Перемисьль).
12. І. Галушницький (Тернопіль).	31. Ю. Полянський (Львів).
13. Др. Нест. Гаморак (Камянець
Подільський).	32. Др. Остап Прийма (Перемисьль).
14. П. Годованець (Перемисьль).	33. Др. І. Раковський (Львів).
15. Др. О. Дашкевичева (Львів).	34. о. О. Раковський (Станіславів).
16. О. Залеський (Станіславів).	35. І. Ростинський (Станіславів).
17. В. Занько (Львів).	36. М. Росткович (Станіславів).
18. П. Зимак (Львів).	37. Ром. Смалько (Дрогобич).
19. І. Калиняк (Чортків).	38. о. Кс. Сосенко (Конюхи).
20. О. Калитовський (Коломня).	39. Богд. Ставничий (Яворів).
21. В. Козак (Коломня).	40. Марія Стойкевич (Золочів).
22. М. Козольський (Стрий).	41. Б. Шехович (Тернопіль).

Крім звичайних членів має комісія ще членів-співробітників (без права голосування на засіданнях).

Х. Термінологічна комісія.

1. Голова: Др. В. Левницький (Львів).
2. Заст. гол.: Др. Р. Цегельський (Львів).
3. Секретар: Др. М. Чайковський (Львів).

Члени:

4. М. Грицак (Перемисьль).	6. Ів. Сітницький (Львів).
5. Др. В. Кучер (Львів).	

XI. Видавнича комісія для накладів книгарні.

Ч л е н и :

1. Др. Я. Гордписький (Львів).	4. Др. І. Раковський (Львів).
2. Др. М. Кордуба (Львів).	5. М. Струтинський (Львів).
3. Др. В. Левицький (Львів).	6. М. Тершаковець (Львів).

Б. Адміністраційні комісії.

I. Друкарняна комісія.

Др. Я. Гордписький. — Др. В. Левицький. — Др. К. Ступинський.

II. Книгарняна комісія.

Др. В. Вергановський. — В. Гнатюк. — Др. С. Рудницький.

III. Бібліотечна комісія.

Др. М. Кордуба. — М. Тершаковець. — Др. Р. Цегельський.

Адміністрація Товариства.

(Стан 1. IX. 1925).

Голова : Др. Кирило Студинський.
Заст. голови : Юліян Мудрак.
Секретар Виділу : Др. Роман Цегельський.
Референти поодиноких відділів : див. вище, ст. 6.

Канцелярія Товариства

(при ул. Чарнецького, ч. 26, I поверх).

Секретар Товариства : Володимир Гнатюк.
Концептовий урядник : Григорій Дмитрів.
(Урядові години від 8—1 рано).
Бухгальтер : Василь Угрин.
(Урядові години від 6—7 вечером).
Адміністратор каменець : Іван Кандяк.
(Урядові години від 8—1 рано).

Бібліотека Товариства

(при ул. Чарнецького, ч. 24, партер).

Бібліотекар : Іван Кревецький.
Заст. бібліотекаря : Володимир Дорошенко.
Практикант : Орест Трильовський.
(Бібліотека отворена що дня крім неділь і свят від 8—1 рано).

Музей Товариства

(при ул. Чарнецького, ч. 24, I пов.).

Кустос етнографічно-археологічного відділу : В. Пещанський.

Кустос природописного відділу : Ю. Полянський.
(Урядові години в неділю від 10—1 в полудне).

Книгарня Товариства

(Ринок, ч. 10).

Начальники книгарні: Климентина Панкевичева і Василь Паліїв.

Помічників 2.

Курзор 1.

(Книгарня отворена що дня крім неділь і свят від 9—1 год. рано і від 3—7 год. вечером).

Друкарня Товариства

(ул. Чарнецького, ч. 26, I поверх).

Управитель: Іван Криловський.

(Урядові години від 9 рано до 5 по полудни).

Персонал друкарні складається: з 8 складачів, 2 учеників, 2 машиністів, 7 робітниць, 2 помічників.

Переплетня Товариства

(ул. Чарнецького, 2. 26, партер, офіщини).

Управитель: Стефан Гевак.

(Урядові години від 8 рано до 4 по полудни).

Персонал переплетні складається: з 14 робітниць, 1 помічника, 3 учеників.

Життєписи нових дійсних членів.

Історично-філософiчна секція.

І. Дмитро Іванович Дорошенко, походючи зі старої козацько-дворянської фамiлiї глухівського повіту на Чернигівщині, народився 26 березня 1882 р. у Вильні, де його батько служив військовим лікарем. Дитинство і шкільні роки провів у Вильні, звичайно виїздячи на вакації на Україну, до „Дорошенкового Хутора“, глухівського повіту. Любов до України і спеціальний інтерес до рідної минувшини завдячує Д-ко своєму батькови, що дуже любив рідний край і мав у себе чималу українську бібліотеку. Скінчив першу клясичну гімназію у Вильні 1901 р. і вступив на історично-філософiчний відділ варшавського університету, звідки в 1902 р. перейшов на той самий відділ до лєнінградського університету. Писати почав ще на гімназичній лаві, дописуючи в 1897 р. до львівської „Зорі“, а пізніше до „Літ.-Наук. Вістника“ (від 1899 р). Від 1903 р. належав до „Української Револуційної Партії“, а потім аж до 1906 р. до „Української Соціал-Демократичної Партії“, з якої вийшов через закиди участі в українській буржуазній пресі („Громадська Думка“ і „Нова Громада“).

В 1905 р. покинув Лєнінград і цілий рік віддавався політичній діяльності в часі першої революції на Україні. В осени 1906 р. вступив до київського університету, але перші два роки працював там дуже мало, віддаючи весь час українській громадській роботі. Скінчив університет весною 1909 р. з дипломом 1-ого степені Кандидатську роботу написав на тему „Словянофiльство Герцена“. В 1907 р. був членом редакції місячника „Україна“ і кілька разів заступав редактора „Ради“ (в 1907—1909 рр.).

В осени 1909 р. переїхав до Катеринослава на посаду преподавателя історії в торговельній школі ім. Николая II. В Катеринославі прожив 1909—1913 р., беручи як найживішу участь у житті місцевої „Просвіти“, редагуючи часопис „Дніпрові Хвилі“, а також у справах політичних, яко член організації „Товариства українських поступовців“ (від 1909 р.) і їздячи з доручення організації по різних місцях України. В Катеринославі був в 1909—1913 рр. секретарем місцевої Ученої Архівної Комісії й редактором її „Лїтописи“.

Літом 1913 р. повернувся до Києва на посаду бібліотекаря музею ім. Николая II (пізніше — Національного Українського Музея) й преподавателя в місцевих торговельних школах. Від осени 1913 р. став секретарем Українського Наукового Товариства в Києві і фактичним редактором видаваного ним в 1914 р. квартальника „Україна“. В часі війни зредагував і видав два томи „Українського Наукового Збірника“. Літом 1914 р. був обібраний директором київської Публичної Бібліотеки, але не затверджений губернатором за „політичну неблагонадійність“.

В часі війни від 1915 р., покинувши всі інші заняття, став уповноважненим Всеросійського Союзу Міст і працював головно в Галичині та Буковині підчас російської окупації. По вибуху революції 1917 р. був призначений Тимчасовим Правительством помічником київського губерніяльного комісаря, а в квітні генерал-губернатором Галичини й Буковини. По відвороті російської армії повернув до Києва, де дістав від Центральної Ради доручення скласти Генеральний Секретаріят, але скоро уступив з сього становища і виїхав до Чернигова, де був іменований губерніяльним комісаром, з початку від російського Тимчасового Првительства, а потім від правительства Української Народньої Республіки.

Весною 1918 р. вступив до кабінету міністрів Української Держави, яко міністр закордонних справ. По упадку Держави в кінці 1918 р. був іменований міністром освіти Огієнком на посаду приват-доцента Кам'янецького Державного Українського Університету на кафедрі української історії. Весну 1919 р. перебув у Кам'янці, викладаючи там в університеті. В квітні виїхав за кордон з доручення університету,

був скоро відрізаний від краю й залишився на еміграції. Жив в Австрії, Німеччині, Юго-Славії, Румунії, а від 1922 р. є професором в Українським Вільнім Університеті в Празі, викладаючи там українську історію.

Статті, замітки й рецензії з обсягу української історії, археології й історії письменства друкував по виданнях: „Кіевская Старина“ (1902—1903), „Україна“ (1907), „Лѣтопись Екатеринославской Ученой Архивной Комисіи“ (1909—1913), „Записки Наукового Товариства ім. Шевченка“ (1909), „Вѣстникъ Воспитанія“ (1903—1911), „Україна“ (1914), „Український Науковий Збірник“ (1915—1916), „Извѣстія комисіи по изученію Старого Кіева“ (1913), „Искусство и художественная промышленность Южной Россіи“ (1914) та ин.

З окремих публікацій можна зазначити :

1) Указатель источниковъ для ознакомленія съ Южной Русью. Ленінград, 1904.

2) Архивы Екатеринославской губерніи. Екатеринославъ, 1911.

3) Показчик української літератури в Росії (1798—1897). Чернівці, 1917.

4) П. О. Куліш і його літературно-громадська діяльність. Київ, 1918 (2-е виданне — Берлін, 1923).

5) М. І. Костомаров. Його громадська й літературно-наукова діяльність. Київ, 1920.

6) Курс історії України. Відень, 1921 (друге виданне Берлін, 1923).

7) Словянський світ в його минулому й сучасному. 3 томи. Берлін, 1922.

8) Огляд української історіографії. Прага, 1923.

Крім того коло 20 науково-популярних книг з історії й історії письменства (мовами українською, російською, чеською й білоруською).

Д-ко був членом Українського Наукового Товариства в Києві; Катеринославської, Чернігівської й Київської архівних комісій; київської та катеринославської „Просвіт“ і почесним членом „Просвіти“ в селах Дієвці та Мануйлівці на Катеринославщині.

2. Отон с. Отона Ейхельман народився 1854 р. на хуторі „Георгієвскоє“, ленінградської губ., ямбурського повіту. Гімна-

зію покінчив у Ревелі, на університет поступив у Дорпаті де й покінчив університетські студії в 1875 р. як кандидат. В 1876 р. склав на сьому університеті професорський-магістерський іспит з обсягу державного, адміністраційного, міжнародного права й філософії права, а в лютому 1878 р. на основі оборони дисертації „Про воєнний полон“ одержав тамже учений ступінь магістра державного і міжнародного права. В два роки пізніше одержав від київського університету ступінь доктора за дисертацію про „Військове заняття неприятельської області“.

В 1880 р. в березні став доцентом, а в червні професором державного та адміністраційного права в Демидовськiм Юридичнiм Лицею в Ярославi над Волгою. В квітні 1882 р. обняв як професор катедру „історії головніших чужоземних законодавств“ в університеті св. Володимира в Києві, де став в квітні 1883 р. звичайним професором, а в грудні тогож року обняв катедру міжнародного права. Від відкриття Укр. Державного Університету в Києві був професором того університету.

Крім сього викладав він адміністраційне право в Торговельному Інституті, Консульських курсах та Адміністраційно-Економічному Інституті. Останні дві установи повстали при його діяльній співучасті.

В часі 1905—1909 р. був деканом правничого факультету університету св. Володимира в Києві.

Починаючи від 1890 р. брав він участь у муніципальному правлінню м. Києва, а власне був: а) від 1890—1909 членом, а часово головою правління місцевого товариства взаємного обезпечення від огню нерухомостей; б) від 1895—1909 виборним головою Сирітського Суду на місто Київ і околицю; в) від 1898—1906 гласним Миської Думи і головою комісії для усіх юридичних справ та ревізії усього миського господарстра; г) від 1902—1906 головою комісії в справах трамваю; г) від 1899—1906 членом адміністраційного суду для справ місцевого значіння.

В 1902 р. київська Дума вибрала його головою, та сього вибору не затвердила центральна адм. влада Росії.

В часі 1893—1895 був при міністерстві Віттого членом „Міжвідомственої Комісії“ для реформи оподатковання

в інституціях станів селянських, міських, повітових та губерніяльних самоврядуваннях і як такий випрацював кілька докладів та законопроектів.

В квітні 1906 р. був покликаний до особливих нарад у справі вироблення конституції для Росії, які відбувалися під особистим проводом царя. Там же випрацював він проєкт виборчого закону, який однаковож не був прийнятий.

Починаючи від січня 1918 р. брав О. Ейхельман живу участь в українській державній праці як вільний конзулент у мін. зак. справ та торгу і промисловости, далі як член Ради мін. торгу і промисловости, як уповноважений Уряду У. Н. Р. на торговельну конференцію з Австрією та Німеччиною, як старший радник мін. зак. справ та заступник тов. мін., врешті як член місії для переговорів з урядом радянської Росії. Після евакуації Київа був арештований і визволився по 23-дневнім арешті.

З друкованих праць О. Ейхельмана треба піднести :

1876 р. статю „Seekriegsrechtliches aus dem 7-jährigen Kriege“ (в „Russische Revue“).

1877 р. книжку „Über die Kriegsgefangenschaft“.

1879 р. книжку „Военное занятие неприятельской страны“.

1880 р. статю „Der bewaffnete Neutralitätsbund von 1780“ (в „Russ. Revue“).

В рр. 1887 і 1889 „Хрестоматію російського міжнародного права“, два томи.

В рр. 1889—1892 „Очерки из лекцій по Русскому государственному праву“ (в „Кіевских Унив. Извѣстіях“).

В 1890 р. „Обзор центральных и тѣстных учреждений в Россіи“, як підручник для студентів.

В 1893 р. „Обзор ученій о государстве и правѣ“, теж як підручник.

В 1895 р. надруковані міністерством фінансів дві праці про комунальне оподаткування.

В 1896 р. статю про право промисловости в Росії, яка появилася в „Handbuch der politischen Ökonomie“ проф. Шенберга.

В 1899 р. підручник адміністраційного права „Русское полицейское право“.

В 1921 р. оголосив проф. Ейхельман друком „Проект конституції для федерально-державного устрою України“.

Крім сього містив він фахові статі в різних журналах, м. и. у відомому „Archiv für öffentliches Recht“.

В 1923 р. оголосив працю „Реформа місцевого саморядовання на підставі демократично-республіканської державности“ (в Збірнику в честь проф. Дністрянського та окремою відбиткою).

3. **Роман Ковшевич**, син Володимира і Йосифи з Цюлек-Хондзинських, ур. в Ярославі н. Сяном 1873 р., скінчив у маю 1891 II гімназію (німецьку) у Львові, в тім же році іма трикульований на філ. факультеті львівського університету, брав участь у семін. працях під проводом проф. Шараневича, Дембінського, Фінкля, Каліни і и., а відтак в р. 1894 проф. Ягіча у Відні, в р. 1893 — не покидаючи дальших студій історії, слявістики і стислої філософії та праць архивальних і палеографічних (особливо в львівській Ставропігії) — переступив на виділ правничий, одержав 1896 р. абсолюторію і під кінець того-ж року вступив до державної служби судейської, в якій на протязі 12 років перебував у різних місцевостях Галичини; 1898 р. одержує ступень доктора прав. В рр. 1900—1903 бере участь у нац. відродженню Мостищини, де проводить Надз. Раді „Нар. Дому“ та стає першим головою філії УПТ. В 1904—1907 рр., будучи слідчим судією трибуналу в Станиславові і працюючи у всіх тамт. укр. товариствах, заінтересував міщанство в „Руській Хаті“ рядом попул. викладів із правничо-економічної науки. Від 1909 р. перебуває постійно в суд. службі у Львові, де попри усильну працю в управі УПТ. (предс. комісії організаційної, підприємств, статуткової, секретар Гол. Виділу) континуує дальше свої студії каноністичні в семін. проф. Абрагама, а для їх поширення — (наділений 1910 р. стипендією австр. міністерства освіти з фонду для образування сил для висшого шкільництва) перебуває в рр. 1912—1913 в „Pontificia Università Gregoriana“ в Римі.

З вибухом війни стає 5 серпня 1914 в ряди Укр. Січових Стрільців, як рядовик і вістун. бере в 1 баталіоні (курени) полк. Григ. Коссака участь у поз. боях під Рожанкою, Грабівцем Скілським, Головецьком, Маківкою (ране-

ний), Лісовичами, аж коли став по черевнім тифі неспосібним до фронтової служби, стає від вересня 1915 р. австр. офіцером аудиторіяту у Львові, відтак військовим прокурором у Сараєві. В падолисті 1918 р. стає ординансовим офіцером Держ. Секретаріяту Закорд. Справ (при дрі В. Панейкови) та управителем військ. відділу того Секретаріяту, відтак літом 1919 р. в Відни приділений до військ. повновласника ЗУР, переїздить із шефом штабу УГА до Каменця Под., де остає у військовім відділі диктатури і зголошує пробну лекцію (Пролегомена каноністики) в університеті як раз у день звісної „камянецької кризи“. В „четверокутнику смерти“ перебуває марш до Винниці, відтак у напрямі Одеси — напади поворотного тифу — врешті з Нач. Ком. УГА та її пресової кватири стає приділений перекладачем для англ., франц., італ., рос. і сербської мови до радіостанції II бригади (гал. частий). Підчас київського відвороту в маю 1920 дістається як сотник II стріл. дивізії УНР до ген. Вдовиченка і в липни 1920 до Галичини, де відходить на безтермінову відпустку наслідком перебутого сипняка.

Вернувши до судейської служби у Львові бере участь у працях Наукової Правничої Комісії при іст.-філ. секції Наук. Тов. ім. Шевченка.

Крім поменших та деяких, ще семін., обширніших жерельних праць на львівським університеті, остають у рукописах обширні праці:

1) „De S. Romanae Rotae Archivio notarili“ з літ 1912—1913 з дод. „De primis litibus ex ant. Regni Poloniae dioecesisibus apud S. Rotae tribunal iudicatis“.

2) Про генезу рекурсу в кан. процесі — з літ 1909—1914.

3) Система кан. прака (Prolegomena) — з літ 1920—1925.

Друковано:

1) *Iuris ignorantia nocet* („Поступ“ у Львові, 1921).

2) „*Ius naturae*“ а фізикальна теорія зглядности („Нива“, 1922).

3) Про конкордати („Богословія“, 1925).

4) Індуктивний метод в юриспруденції („Збірн. Правн. Ком. Н. Т. ім. Шевченка“, 1925).

4. Володимир Старосольський родився в Ярославі, в Галичині, дня 8. І. 1878 р., де його батько Яким був судовим радником. Він умер, коли синові було 5 років, тому син виховувався під впливом матери. До гімназії ходив в Ярославі, де дістав свідоцтво зрілости 1896 р., на університет у Кракові, Львові, Відни, де студював правничі науки і 1903 р. осягнув степень доктора прав. За студентських часів був членом управ студентських товариств та якийсь час членом закордонного комітету Р. У. П. і редакції студ. органу „Молода Україна“.

В тому часі став також систематично працювати в області соціології та політичного права. В „Правничій Часописи“ та „Часописи правничій і економічній“ надрукував кілька рецензій та рефератів і праці „Про реформу похатної торгівлі в австр. законодавстві“ і „Причинки до теорії соціології“. На основі тих праць одержав по доктораті завдяки заходам проф. С. Дністрянського від міністерства наукову стипендію і виїхав до Берліна, де 1905/6 р. слухав викладів Зімеля, Ястрова та Бортака. В 1907 р. працював у Грацу у проф. Л. Гумпльовича, а в літнім семестрі 1908 р. та в шкільнім році 1911/12 у проф. Г. Єлінека в Гайдельберзі. Головним предметом студій була держава, а спеціально питання методології соціальних наук та права в їх звязку з ученням про державу. Результатом тих студій була праця „Засада більшости“, що появилася друком аж 1916 р. в „Wiener staatswissenschaftliche Studien“ п. н. „Das Majoritätsprinzip“, яку в науковім світі прийнято дуже прихильно.

Не міг одначе вести виключно наукової праці, бо був приневолений відкрити адвокатську канцелярію у Львові, де й виступав як оборонець у ріжних політичних процесах. По вибуху війни був назначений відпоручником Укр. Націон. Ради при У. Січ. Стрільцях і вибув до кінця великої війни. В падолісті 1918 р. в часі боїв за Львів попав у польський полон і хоча його два рази виміняно, відставлено його за Збруч, поза польський фронт аж у жовтні 1919 р. Там назначено його товаришом міністра закорд. справ У. Н. Р. за премієрства І. Мазепи, а правничий факультет кам'янецького університету покликав його на катедру загаль-

ної науки права. На початку 1920 р. опинився на еміграції у Відні, де брав участь у заснованні Укр. Вільного Університету і в Укр. Соціологічному Інституті, який і видав тоді написану його працю п. н. „Теорія нації“. По перенесенню Укр. Вільн. Університету до Праги, перенісся туди, де й досі викладає. В сім часі оголосив друком дві менші праці: 1) „Партія в чесько-словацькій конституції“ (Наук. Збірник укр. університету в Празі). 2) „Методологічна проблема в науці про державу“ (Збірник для вшановання проф. С. Дністрянського). Поза тим приготував більшу працю п. н. „Ученне про державу та політичне право“.

5. Федір Андрієвич Щербина народився 13 лютого 1849 р. в станиці Новодеревянківській на Кубані (в Чорноморії), де в 1792 р. осіло нове Запорозьке військо під назвою Чорноморського і де його батько, син запорожця, що переселився з Чорноморцями на Кубань, був від 1848 р. попом „по приговору“ козачої громади, а дід його втік ще в Запорозьку Січ на Дніпрі із переяславського повіту від тяжких порядків при Катерині II, як козачий старшина за якусь провинність політичного характеру.

В 1859 чи в 1860 р. пробув три дні в домашній школі дячка-паламаря, дуже доброї людини в тверезому виді, і втік із його школи через те, що в п'яному виді учитель дуже бив своїх учеників та ставив їх голими колінами на сіль, хоч сю методу для заспокоєння учеників він і поясняв: „Учіться, бо премудрость є страх Божий, через що і я вас різками стращаю“. Читати ж та писати навчився дома у старшої сестри.

Від 1861 по 1867 р. вчився в військовому Чорноморському духовному училищі в Катеринодарі, а з 1867 по 1869 р. в кавказькій духовній семінарії в Ставрополі, куди в ті часи приїхали три молоді учителі або, як називали їх у семінарії, професори із казанської духовної академії, які відкрито розказували ученикам про письменників Чернишевського, Добролюбова, Щапова та Єлисеєва і виясняли значіння тяжких порядків та утисків народа од самодержавної влади. Начитавшись Джона Стюарта Міка, Чернишевського, Флеровського, Бехера, Пфайфера і ин. Щербина з товаришами, що жили на вільних квартирах, утворили артіль

в якій вони, бурсаки, після обіду од 4 до 8 игодни вечора столярували, переплітали книжки та вчилися робити чоботи, а потім, покинувши семінарію, поїхали на Кубань і заснували там першу в бувшій Росії інтелігентну землеробну артіль. Се зробили вони по власному почину „для народа“, бо артілями бажали перестроїти всю Росію. Тоді ще, здається, пропагандисти лавровської фракції не ходили в народ та й вони нічого не знали про Лаврова і пропагандистів.

Три роки тяжкої чорної роботи дали Щербині здоров'я і показали, що попереду, заки заводити добрі порядки у народа, треба добре ознайомитися з наукою. Отже в 1872 р. Щербина поїхав із своїм близьким другом Грицьком Попком учитися в Москву, де й поступили на основі свідоцтв про скінченне загально-освітнього курсу наук у кавказькій духовній семінарії в переформовану після „нечаєщини“ Петровську сільсько-господарську й лісову академію. В ті часи дуже великий вплив на молодь і читачів мав талановитий письменник Д. І. Писарів і ми — пише Щербина — рішили познайомитися з природничими науками у славних академічних професорів Стебута, Бабухіна, Тимирязева, Ілієнкова і інших. У два роки, в 1874 р., коли після одної таємної студентської збірки, директор академії порадив мені, як він казав, „для моєї же пользи“, покинути академію і я з Попком і ще з двома товаришами Кубанцями переїхав в Одесу, де ми, видержавши додаткові екзамени в Рішелєвській клясичній гімназії, поступили на природничий факультет новоросійського університету вчитися у славних там професорів Сеченова, Мечникова, Ковалєвського, Головчинського і инш.

В університеті, як і в академії, я — оповідає далі Щербина¹⁾ — знайомився по своєму власному пляну і нахилу з природничими науками — з геологією, хемією, ботанікою, фізіологією рослин, зоологією, порівнюючою анатомією та фізіологією, при чому я не заривався у дрібниці, а ловив основні закони і загальні риси природничих наук філософського характеру. Тоді я вже друкував у журналах і часописах свої статі, а коли близше ще раз прийнявся за політичну економію, соціологію, статистику та

¹⁾ Подаємо вже до кінця докладно оповідання самого автора.

інші соціальні дисципліни, то зрозумівши, що Писарів помилявся в своїх поглядах на виключне значіння одного природознавства, рішив я зайнятися переважно соціальними науками.

На се мали вплив два випадки в моїй праці. Не памятаю добре, в якому році – чи в 1873, чи в 1874, я помістив у журналі „Неділя“ статю з обсягу земельного питання і коли в Петербурзі я зайшов у редакцію журналу, то редактор П. А. Гайдебуров сказав мені, що судячи по моїй статі, з мене вийде добрий письменник у царині соціальних та економічних наук і раяв мені конечно працювати в царинах сих наук. В другий раз, коли я був уже в засланні в сольвичегодському повіті, вологодської губернії і послав відтіля в „Отечественные Записки“ статю „Сольвичегодска земельна оборона“, а моя дружина, будиши в Ленінграді, зайшла в редакцію журналу, то один із редакторів Єлисеєв, про котрого я трошки знав із відзивів молодих учителів у кавказькій духовній семінарії, дуже похвалив мою статю, як наукову працю, і сказав моїй дружині, що він щиро радить мені працювати на полі вивчення земельної „общини“ в дійсности, як склалася вона у народа, бо й сам Чернишевський писав про общину лише з погляду теоретичних міркувань. По новизні се була, після короткого нарису Лалощем Олонецької поземельної общини, друга стаття, аргументована значними фактичними матеріялами й освітлена моїми поглядами на походження общинно-земельних порядків, на „вільні заїмки“ по народному звичаєвому праву і на організаційний склад із дрібних соціальних одиниць – починків, займищ та погостів із церквами. „Сольвичегодська земельна община“ була надрукована в двох книжках „От. Зап.“ за 1879 р.

Отсі дві роботи в „Неділі“ та в „Отечественних Записках“ і відзиви про них двох присяжних письменників, і зробили мене щирим народником.

Я жив в Одесі від 1874 по 1877 р., в ті часи, як велась полеміка між пропагандистами лавровської фракції і анархістами бакунінського напрямку про народ, як революційне оточення; я був прихильником пропагандистів, але мав свої самостійні погляди на народ. По моєму виходило, що як

би довершені не були соціалістичні ідеали, але здійснення їх можливе тільки при тих умовах, коли сам народ має відповідну їм стадію еволюційного розвитку, що народники пропагандисти або „ісусики“, як дразнили нас анархісти за нашу віру в ідейний соціалістичний вплив на трудову масу, мало знали як народ, так і ті стихійні, звичаєві порядки й установи, які були по душі народу і які найбільш підтримує трудова народна маса, і що народ не дійшов ще до того еволюційного розвитку, при якому він свідомо пішов би за соціалістами та утворив би державний устрій по рецепті бакуністів або лавровістів.

Отже тоді, ще від 1875 р., я пильно взявся за досліді і вивченне в дійсності артілей або спілок, головним чином в українського народу. Маючи близькі звязки з одеськими робітниками в друкарнях і з так званими „стуканами“, чорноробочими на морських пристанях та на двірцях залізниць, я занявся, на стільки пропагандою соціалістичних ідей, на скільки прикладав багато старання, щоби добути більше знання про дійсне, реальне життя народа і з окрема про спілки та ті звичаї, які мали найбільше еволюційне відношенне до соціалістичних ідеалів.

Від тих часів і почав я збирати ті матеріяли та друкувати їх у „Неділі“ і в часописях у формі нарисів віддільних артілей. Сі нариси й інші доповнюючі їх відомости я зібрав до купи і давши аналізу їх та встановивши свій науковий погляд на походженне народних звичаїв, я надрукував їх книгою в 1881 р. під назвою „Южнорускі артілі та общинно-артільні форми“. Після історичної брошури Калачова „Артілі в древній Русі“, моя книга була першою науковою працею зі значним фактичним змістом із дійсного народнього життя і мала успіх у інтелігентних читачів.

Але з початку ж її задержали одеські жандарми і навіть самого видавця її, мого тестя С. Ф. Шаповала арештували і продержали під арестом добу, не гляючи на те, що він мав поважне становище в Одесі. Одначе ся розправа жандармів із книгою зачепила і того цензора, який пропустив книжку, і він негласно помістив за кордоном в якійсь німецькій та польській газеті про випадок із книжкою, пропущеною цензурою. Про се дізналися в Ленінграді

в Головному Управлінню у справах печати, яким кермував тоді Абаза, котрий і приказав зняти з книжки жандармський арешт.

Опісля професор А. С. Посніков розказував мені, що про мою книжку та визвані нею питання читалися у нього на жур-фіксах, на яких бували професори, письменники, студенти, С. Ю. Вітте, що кермував тоді південно-західними залізницями, і інші інтелігенти, реферати і велися горячі дебати.

Коли я вчився ще в університеті, то мене, як пропагандиста, видав жандармам один робітник і „за зносини з робочими“ мене в 1877 р. адміністраційно вислали в вологодську губернію, де я з початку в Сольвичегодську, а за тим у Кадникові пробув до 1881 р., вивчаючи народне життя по селах і на промислових ловецьких „путиках“ звичаї і друкуючи свої праці в „Отечественних Записках“, „Рускій Мислі“, „Руских Відомостях“ і інших.

В 1884 р. вороніжське губерніяльне земство закликало мене, як письменника-економіста, на керманича статистичним бюро, на якій посаді я працював, вивчаючи народ, до 1901 р., коли знову був засланий із Вороніжа на рідну Кубань за реферат про необхідність конституційного устрою в Росії. Сей реферат і його основну тезу, що ніякі господарські й економічні поліпшення не можливі в Росії без зміни політичного устрою, був прийнятий майже одногласно двома півофіційними колегіяльними установами — вороніжським повітовим і губерніяльним сільсько-господарським комітетом, сформованими по наказу міністра фінансів С. Ю. Віттого, губернатором і предводителями дворянства. Реферат визвав значний рух у Ленінграді серед студентів, інтелігенції та письменників, надрукований був за кордоном П. Б. Струвим, який назвав його „історичним документом“. За обміркуванне реферату і основних тез його в губерніяльному і повітовому комітетах усунені були з посад вороніжський губернатор П. А. Сліпцов і деякі земці, відомому педагогу Бунакову був заборонений виїзд із його власного маєтку, а мене міністр Плеве запер на мій хутір Джанхот на Чорноморському побережю, куди й приїздили з за кордону чужоземні кореспонденти до мене, як письменника, який перший осмілився офіційно заявити цар-

ській владі про необхідність конституційного устрою в Росії. Від сього часу я зостався на Кубані з початку в дуже кумедному положенню, бо мене вислав в отчизну міністер внутрішніх справ Плєве, не гляючи на те, що я був завідующим царської експедиції і що про моє заслання довго не знав сам цар Микола.

Діло було в тому, що одночасово з управою статистичними роботами земства від 1896 до 1901 р., по бажанню царя Миколи, я був призначений кермувати великою що до складу і завдань експедицією для розсліду степових областей — Акмолинської, Семипалятинської і Тургайської, та мешканців сих областей — Кіргізів. Експедиція обслідувала величезний простір земель поверх 80 мільонів десятин, встановила норми для забезпечення пасовищами Кіргізів і свобідними землями переселенців із Росії, а я, в ролі завідуючого експедицією, прикріплений був на моєму хуторі над Чорним морем під явний догляд сільської поліції — півграмотного урядника, що боявся мене, і одержував в положенню засланого офіційні папери од генерал-губернатора степових областей, який повідомляв мене, що він не згоден на присутність у моїй експедиції таких-то і таких статистиків, бо про них донесено, що вони мають зносини з особами, які находяться під тайним надзором поліції.

Від 1901 по 1920 р. я працював виключно на своїй отчизні Кубані — з початку в кубанському військовому архіві над зібранням матеріалів для історії кубанського козачого війська, при чому від мого бюро підбирав матеріали в числі інших працівників і молодий тоді учитель Симон Петлюра. Після першого революційного руху в 1906 р., коли з мене самі собою спали адміністраційні обмеження, я був обраний на козачий раді председателем першої на Кубані військової козачої ради, якої ні разу не було від часів переходу Чорноморців на Кубань у кінці XVIII століття.

В період від 1906 по 1920 р., в ріжні часи, я був обраний гласним новоросійської мійської думи, членом другої Державної Думи в бувшій Росії, членом Законодатної Ради (від 1917 по 1920 р.), председником Верховного Суду Кубанського козачого війська (в 1917 р.), в який я і 12 суддів

увійшли, по нашій заяві, на умовині нікого не карати смертною карою, нарешті членом Верховного круга Дона, Кубані і Терека.

В 1920 р. я прибув в Югославію в складі Кубанської делегації при регаліях старого Запорозького, Чорноморського і Кубанського козачих військ, а в рік перейшов на посаду професора в Прагу.

За свою літературно-наукову діяльність і праці я був обраний членом у різних наукових, науково-освітніх та громадянських установах. В 1883 р. мене обрали дійсним, а в 1886 р. почесним членом Кубанського областного статистичного комітету, а в 1884 р. дійсним членом московського юридичного товариства, та дійсним членом вороніжського відділу московського сільсько-господарського товариства, в 1885 р. дійсним членом і помічником председателя Вороніжського Статистичного Комітету, в 1886 р. почесним членом острогожського сільсько-господарського товариства, в 1887 р. дійсним членом Вільного економічного товариства в Ленінграді, а також у різні роки в декількох інших товариствах — в Товаристві любителів вивчення Кубані почесним членом, у Західно-Сибірському відділі географічного товариства дійсним членом і ин.

Наукову діяльність я почав 1875 р. на полі статистики, звичаєвого права і економіки, але наукове звання одержав в 1904 р., коли був обраний членом-кореспондентом Російської Академії Наук у відділі історії й соціальних наук. В 1918 р. за мої наукові праці і яко члена-кореспондента Російської Академії Наук, професорська рада Північно-кавказького Інститута обрала мене звичайним професором статистики, а в 1919 р. звичайним професором Кубанського Політехнічного Інститута, де окрім статистики, я читав лекції з обсягу кубанознавства. По переїзді із Югославії в Прагу, в 1921 р. мене обрали тут звичайним професором Українського Вільного Університету при катедрі статистики, в яким я один рік був обраний деканом правничого факультету, а в 1924/25 р. ректором сього університету. В 1921 р. я був вибраний звичайним професором статистики в Українську Господарську Академію в Подєбрадах і приймав участь у сформуванні її.

Протягом літературної від 1872 р. і потім наукової діяльності я надрукував багато робіт із поля статистики, економіки, етнографії, історії, звичаєвого права, сектанства, земельної общини, артілів, робітничого питання, залізнодорожної справи і ин. в формі книжок, нарисів, статей в журналах, рефератів у збірниках і ин. З них я відмічу лиш головніші, або такі, що мали нове початкове значіння в царині науки. Ріжних статей в журналах я зовсім не буду торкатися, але назву наукові праці, написані головним чином у вороніжському земстві та на Кубані.

Вороніжські роботи я почав друкувати з початку дослідвань на місцях в 1884 р., коли вийшов перший том статистики вороніжського повіту з подрібною характеристикою та аналізою цифрових даних про господарство селян у сьому повіті.

В 1885 р. було надруковане „Крестянске господарство о Острогоському повіті“; за сю працю я одержав від Російського Географічного Товариства в нагороду велику золоту медаль.

В 1888 р. за „Оціночну статистику в чотирьох повітах Вороніжської губернії“, в якій то праці перший раз були проведені способи оцінки земель не по звичайній капіталістичній формулі (гуртовий збір урожаю, витрати на операції і плюс чистий дохід), але по моїй власній трудовій формулі, основаній на обчисленню витрат для забезпечення нормальних потреб родини, харківський університет присудив грошеву премію імені земця князя Васильчикова за сю працю.

В 1889 р. за „Історію Вороніжського земства“ Російська Академія Наук присудила висшу грошеву премію імені Олександра II. Сією книжкою користувалися ріжні земці, що формували на ново земські установи, як на пр. Ставропільське земство на Кавказі. Цікаво, що коли в журналі „Мір Божий“ була дана коротка і об'єктивна, але прихильна рецензія про „Історію Вороніжського Земства“, то редакція журналу одержала приватно попередження від цензури, що за другу таку рецензію на мою книгу журнал буде закритий; коли ж книгою зацікавилися державні діячі, та стали просити земство вислати їм книгу, а потім Академія Наук

присудила найвисшу нагороду Олександра II, то й охоронці „злочинного слова“ замовкли. Книга вийшла раніше праці про історію земства Веселовського.

Взагалі по даним Вороніжського земського статистичного бюро я частиною склав, а частиною зредагував до 66 томів, а із віддільних 16 книг з обсягу вороніжської статистики і по різних питаннях найбільше цікавим я вважаю „Зводний Збірник по 12 повітах Вороніжської губернії“, в якому текст про технічні способи і методи вороніжських статистиків проф. А. Ф. Фортунатов називав „методологією земської статистики“.

В роботах експедиції для досліду степових областей я зредагував і склав наукові основи оціночних норм в 10 томах. В сих працях, що мали важне практичне значіння для забезпечення інтересів тубольців Кіргізів і переселенців із Росії, я повністю провів трудову оціночну формулу в заміні капіталістичної, і сеї формули уживали потім статистики і при роботах у середне-азійських володіннях Росії.

Незалежно від сього я склав під назвою „Крестьянські бюджети“ книгу, в яку ввійшли, крім селянських, бюджети кіргізькі, французькі, німецькі, бельгійські й американські, а також історія бюджетних дослідів в європейських державах і окремо в Росії, з подрібною і ріжнобічною аналізою бюджетних даних. Книгу видало Вільне Економічне товариство на свій кошт і її признано „прототипом всѣх подобних работ других русских статистиков“ (Словник Брокгауза, в. 79, ст. 68), а її практичне і наукове значіння в російській земській статистиці порівнювалося, як самостійна і незалежна праця, з подібною же роботою Енгеля в Німеччині.

Спеціально з обсягу кубанознавства я надрукував праці:

1. Земельна оборона кубанських козаків.
2. „Історичний нарис Кубанського козачого війська“, виданий в 1888 р. Сю книгу поручило мені написати військове начальство для Миколи II, як він був ще наслідником престолоа. Я написав її дуже в демократично-козакому тоні, але воєнна цензура не торкнулася до виключення ні єдиної стрічки. Як опісля мені передано, генерал Домонтович, який виховував наслідника, доручив йому зробити ре-

ферат із моєї книжки і Микола працював над рефератом два тижні, добре ознайомившись із змістом моєї історії. Ось через що він призначив мене завідуючим експедицією степових областей і розрішив потім у нас на Кубані Військову Раду, про яку то інституцію у запорожських козаків він дізнався із моєї книги.

3. В 1910 р. була надрукована моя „Історія Кубанського козачого війська“, т. I.

4. В 1912 р. „Очерки борьбы русских с черкесами“.

5. В 1913 р. „Історія Кубанського козачого війська“, т. II.

6. Після тихже часів „Історія Армавира“, виданнє верховинців Вірмен.

В 1913 р. я надрукував у Катеринодарі „Статистику“, підручник лекцій, читаних студентам північно кавказького політехнічного інститута і кооператорам при тому ж інституті.

В Празі надруковані:

В 1921 р. „Законы еволюции и русской большевизм“.

В 1925 р. „Історія статистики і статистичних установ“.

Нарешті в Подєбрадах у сьому ж 1925 р. вийшли літографовані на правах рукопису „Основи світової сільсько-господарської статистики“, лекції, читані студентам Української Господарської Академії в Подєбрадах і студентам Українського Вільного Університету в Празі. Се зовсім нова наукова дисципліна, яку я, при допомозі студентів Кубанців, сформував і обґрунтував на дуже численних статистичних даних, надрукованих у річниках (*Annuaire international de statistique agricole*) Міжнародного Аграрного Інститута в Римі. В основу своєї системи я положив відкритий мною закон зонального розділу населення на земній кулі. В такому вигляді вийшов лише перший випуск світової сільсько-господарської статистики — загальний відділ. Спеціальні відділи — кольоніяльна світова статистика і порівнююча світова статистика сільського господарства, як і перший випуск, вийдуть друком, як дозволять мені засоби по дуже складній розрібці матеріалів.

В грудні 1924 р. українські наукові круги урочисто святкували мій ювілей 75-их років народження та 52-их років науково-літературної і громадянської діяльності.

Перелік деяких моїх робіт можна знайти в моєму життєписі, надрукованому в енциклопедичному словнику Брокгауза і Ефрона.

6. Ярослав Бідльо (Jaroslav Bidlo), доктор філософії, професор загальної історії з особливим узглядненням історії східної Європи та Балкану в чеськім Карловім університеті у Празі та надзвичайний член чеської Академії Наук. Уродився 1868 р. в Заборю і оголосив доси друком отсі важнійші праці :

1. Český překlad spisu M. Bobrzyński, Dzieje Polski w zarysie (Přehled dějin polských, Praha, 1895).

2. Hláškoslovné a tvaroslovné zvláštnosti v Hájkové „Herbáři“ a „Veleslavínově Kalendáři Historickém“, (Filologické Listy 1894).

3. Čeští emigranti v Polsku v době husitské a mnich Jeronym Pražský (Časopis Českého Musea r. 1895).

4. Z ruské university. Český Časopis Historický r. 1898.

5. O práci historické v Petrohradě. (Český Časopis Historický r. 1899).

6. Jednota bratrská v prvním vyhnanství, 3 svazky. Praha 1900—1909.

7. Studia byzantologická a Karla Krumbachera „Geschichte der byzantischen Literatur“. (Český Časopis Historický r. 1902).

8. Bratr Jan Rokyta u cara Ivana Hrozného. (Český Časopis Historický r. 1903).

9. Dějiny Ruska v 19. století, 2 svazky v Praze 1907 a 1908.

10. Literatura k dějinám ruským 19. století. (Český Časopis Historický r. 1907).

11. O historii Slovanstva jako celku. (Český Časopis Historický r. 1911).

12. Historický vývoj Slovanstva ve sborníku „Slovanstvo“, Praha, 1912.

13. Akty Jednoty bratrské, svazek I, Brno 1915; svazek II, Brno, 1923.

14. Vzájemný poměr české a polské větve Jednoty bratrské od r. 1587—1609. (Časopis Matice Moravské 1917—1918).

7. Осип Стшиговський (Josef Strzygowski) уродився 1862 р. в Липнику коло Бялої в Галичині. Степень доктора філософії отримав у мінхенському університеті 1885 р. В 1887 р. габілітувався в Відні на доцента історії штуки і досі є там звичайним професором цього предмету. Майже ціле десятиліття подорожував по Італії, середземноморських краях, Росії, Кавказі, Азії.

Свої праці розпочав 1885 р. іконографією хресту Ісусового, потім перейшов до італійської та візантійської штуки. В 1901 р. появилася його праця „Orient oder Rom“, 1905 р. Коптійський каталог, ще перед тим „Kleinasien ein Neuland der Kunstgeschichte“. Велике число праць містив він по різних часописах. Їх спис, надрукований на кінці книжки „Ursprung der christlichen Kirchenkunst“, виказує 210 чисел. В 1910 р. появилася його праця про Аміду. Від тоді друкує свої праці переважно в „Arbeiten des kunsthistorischen Instituts der Universität Wien“, які тут подаємо:

Band V. Altai-Iran und Völkerwanderung. Ziergeschichtliche Untersuchungen über den Eintritt der Wander- und Nordvölker in die Treibhäuser geistigen Lebens. Leipzig, 1917.

Band IX/X. Die Baukunst der Armenier und Europa. Ergebnisse einer vom Kunsthistorischen Institute der Wiener Universität 1913 durchgeführten Forschungsreise. Wien, 1918. Vergriffen.

Band XV. Ursprung der christlichen Kirchenkunst. Acht Vorträge der Olav Petri-Stiftung. Upsala. Leipzig, 1920 (появилася по шведськи й по англійськи).

Band XX. Die Krisis der Geisteswissenschaften. Wien, 1923.

Band XXV. Die indischen Miniaturen im Schlosse Schönbrunn. I. (Tafelband mit einem beschreibenden Verzeichnis vom Herausgeber und H. Glück), 1923.

Band XXX. Die bildende Kunst der Gegenwart. 2. Auflage. Wien, 1923.

Kunde, Wesen und Entwicklung. Mit Beiträgen von E. Diez, K. Ginhart, H. Glück, F. Plutzar, M. Stiassny, E. Wellesz. Wien, 1922. (Beiträge zur vergleich. Kunstforschung).

Der Norden in der bildenden Kunst. Mit Beiträgen von B. Brehm, K. Ginhart, H. Glück, E. Klebel, F. Plutzar, B. Rudich und F. Wimmer. Wien, 1924 (те саме видавництво).

II. Фільологічна секція.

В. Амврозій Андрохович уродився 5/10 н. ст. 1879 р. в містечку Лисці, богородчанського повіту, в священничій родині. Скінчив польську гімназію в Станіславові в 1891—1898 р. і зложив 9/7 1898 р. іспит зрілости з відзначенням. Правничий виділ скінчив 1898—1902 р. у Львові і Кракові й зложив три (3) державні правничі іспити з добрим успіхом. Фільософічний виділ скінчив 1904—1908 р. у Львові й 27/10 1909 р. зложив кваліфікаційний іспит на учителя середніх шкіл з української мови як головного предмету, а клясичної фільології як побічного, з укр. і поль. викладною мовою. Підчас правничих студій слухав у Кракові викладів Ст. Тарновського й Ст. Віндакевича з польської літератури, а Третьяка з української. На філософії працював під проводом проф. Студинського й Колесси над укр. літературою, а В. Брухнальського й Калленбаха над польською. Брав участь у семінарях укр. мови. Суплентував в укр. гімназії в Коломиї 1903/4, в акад. гімназії 1904/5—1910/11. Стійну посаду кляс. фільології займав у р. 1911/12 у поль. гімназії в Теревовлі, а 1912/13 р. в укр. гімназії в Перемишлі. В р. 1913/14—1915/16 займав стійну посаду укр. мови в утравк. учит. муж. семінарії в Станіславові, від 1916/17—1918/19 р. в утравк. учит. жін. семінарії у Львові, від 1919/20 р. доси займає стійну посаду укр. мови в III держ. учит. жін. семінарії у Львові.

Писання :

На жаданне шкільних властей писав рецензії шкільних підручників до укр. мови. З тих рецензій появилася друком 1) рецензія на підручник О. Барвінського: Вибір з укр. літератури, III вид., Львів, 1917 для учит. семінарій. Наша Школа Р. IX. Зш. 3—4. Львів, 1918, ст. 25—42. Наукові праці оголосив отсі :

2) Іван Лаврівський (1773—1820). (Зап. Наук. Тов. ім. Шевченка, т. СХХVIII, 1919).

3) Іван Горбачевський (1743—1806). (Збірник львів. Ставропігії, т. I, Львів, 1920).

4) Львівське Studium ruthenum. (Зап. Науков. Тов. ім. Шевченка, т. СХХXI, СХХХII, СХХХVI—VII et sequent).

5) Із минулого академічної гімназії у Львові. (Українська Школа, Р. I, т. III, зш. 7—9. Львів, 1925).

6) Віденське *Barbareum* (1774—1794 р.). Фільол. секція ухвалила ще в 1923 р. друкувати в „Записках“.

7) Іллірська друкарня О. Л. Курцбека у Відні. Причинки до історії кириличного друкарства у Відні. Фільол. секція ухвалила в 1924 р. друкувати в „Записках“.

9. Володимир Бирчак уродився 12/3 1881 р. Любінця, стрийського пов. в Галичині. На університет ходив у Львові, по чім учителював у Львові і в Дрогобичи. В 1919 р. відступив із україн. армією за Збруч і став доцентом університету у Камінці Под. Та вже в 1920 р. перейшов до Ужгороду, де зразу став урядовцем Шкільного відділу при губернії з припорученням, зредагувати шкільні підручники для науки укр. мови в гімназії. В 1924 р. учителював у гімназії в Мукачеві, а 1925 р. перейшов до гімназії в Ужгороді. Побіч белетристичних праць, яких вийшло окремими книжками шість, надрукував отсі наукові праці:

1) Слово о полку Ігоря і візант. церковні пісні (Записки Н. Т. ім. Шевченка. Львів, 1910 р. й окремо).

2) Літературні стремління Підкарпатської Руси. Ужгород, 1923 р.

10. Леонід Білецький народився 1882 р. в с. Литвинівці, Уманського пов. на Київщині. Після закінчення двокласової школи Умані 1899 р. вступив до механічно-технічної школи у Ленінграді, яку закінчив 1903 р. Року 1907 як екстерніст склав матуру в Києві при класичній 2 гімназії і того року вступив на історично-філологічний факультет київського університету та тогож самого року під час студентських рухів був звільнений з університету на цілий рік і лише в 1908 р. почав нормальні студії на томуж факультеті київського університету. Від першого року студій вступив до семінара „русской филології“ професора, а потім академіка Володимира Перетца. Закінчив університет 1913 р. з золотою медалею за твір: „Повість о Меркурії Смоленском і ся литературная історія“, яка у скороченні як рецензія на працю проф. казанського університету Міндальова „Повість о Меркурії Смоленском і билевой епос“ надрукована в журн. Міністерства Народ. Осв. за 1915 р.,

кн. 4. В цілому ця праця принята 1916 р. до „Сборника 2-го отд. Акад. Наук у Петербурзі“, про що автор має два листи з тогож року академ. О. Шахматова.

Після закінчення університету був залишений як професорський стипендіят при київському університеті при кафедрі русск. яз. і словесн., 1914 р. вступив на педагогічні курси для учителів середніх шкіл при київській шкільній окрузі і 1915 р. закінчив їх із відзначенням. В 1913–1917 р. учителював у київській 8-ій державній гімназії.

Після революції 1917 р. був запрошений до Укр. Міністерства Освіти як начальник педагогічного відділу, під якого управою були всі педагогічні школи від учител. семінарій до високих шкіл включно. Працював там до вересня 1918 р. Від 1-го вересня 1918 р. був покликаний на кафедру української літератури українського кам'янець-подільського державного університету, де безперервно працював до кінця 1920 р., коли мусів виїхати до Львова, де від 1920–1923 р. викладав лекції у львівському українському університеті (тайному); від осені 1923 р. став директором українського педагогічного інститута у Празі і професором тамже на кафедрі української літератури; викладав також як професор в українській господарчій академії у Подєбрадах.

Під час студій в університеті у Києві відбув п'ять наукових екскурсій: 1911 р. у Ленінград, 1912 р. в Москву, 1913 р. у Ленінград, 1914 р. у Ніжин, 1914 р. літом у Москву, де працював без перерви 3 місяці. Під час екскурсії 1911 р. читав реферат про „Повість о Меркурії Смоленском“ у ленінградськiм „Общ. Люб. Древн. Письменности“, 1913 р. читав реферат у „Неофилологическом Общ.“ при ленінградськiм університеті на тему „Сатирические Сказки XVIII в. О петухе и о курах“. В 1914 р. читав реферати в історично-філологічному інституті на тему „Житіє Литовских мучеников и его литературная история“.

А ось список наукових, педагогічних і критично-літературних праць, які оголосив Л. Білецький:

1) „Повість о Меркурії Смоленском и ея литерат. история“, принята до друку у Сборн. 2-го Отд. Русск. литер. и слов. Акад. Наук за 1916 р.

2) К литер. історії пов. о Мерк. Смол.". Рецензія на пов. о Мерк. Смол. и Билевой епос. (Журнал Мін. Нар. Просв. за 1915 р., 4).

3) Сатирическая сказка XVIII в. „О петухе и о курах“ и ея литер. історія.

4) „Житіє литовских мучеников и его литер. історія“.

5) Історія україн. літератури т. I (лекції читані в кам'янець-поділ. університеті, принята до друку в „Записки“ університету, т. 7).

6) „Повість врем. літ“ у світлі крит. акад. Шахматова (реферат виголошений у Наук. Тов. при кам. унів. з приводу смерти вченого, прин. до друку в „Записки“ універс.).

7) Шевченко і Біблія (реферат виголошений у Наук. Тов. кам. універс.).

8) Народність чи національність у творах Шевченка, акад. промова в день роковин Т. Шевченка у кам. універс., надрукована окремою брошурою в Кам'янці 1919 р.

9) До питання про початок історії укр. літер. (реферат виголошений у день відкриття Наук. Тов. при кам. університеті і надрукований в „Записках“ унів., т. II).

10) Кобзар Т. Шевченка у його виданнях, акад. промова на зас. ради проф. кам. унів. в день Шевченкових роковин 1920 р. (принята до друку в „Записках“ універс.).

11) „Москалева криниця“ — студія виг. у фільольог. секції Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові 1921 р. (Нова Україна за 1923 р., кн. III).

12) Мойсей Ів. Франка — реф. виг. на Академії пам'яті 5 рок. смерті Франка у Львові, уладж. Наук. Тов. ім. Шевченка (Діло за 1921 р.).

13) Баляда про покритку, що втопила дитину. Т. I (принята до друку в часоп. „Slavia“ під ред. проф. Мурка в Празі.)

14) Основи літерат. наук. критики, т. I—II (друкується при видавн. фондї Укр. Гром. Комітету у Празі).

15) Перспективи, літ.-наукової критики (Нова Україна за 192 р., кн. 1—2, 7—8, 11—12 (вийшла окрем. книжкою).

16) „Коцюбинський“ (Нова Україна за 1923 р., кн. 4).

17) „Володимир Гнатюк“. Огляд його науково-етно-

графічної праці (в день 50 літ його життя). („Визволення“ кн. I, за 1921 р. у Львові).

18) „Поезія та її критика“, публична науково-популярна лекція проч. у Львові в 1921 р. і надрукована того ж року.

19) „Творчість Павла Тичини в світлі сучасної естетики“ (надр. в Гром. Вістн. 1922 р. у Львові).

20) „В. Шурат, його літературно-наукова діяльність“ (надр. в Гром. Вістн. за 1921 р. ч. 169—73 у Львові).

Педагогічні праці.

21) „Виховання емоціон.-образн. мислення і твори Т. Шевченка“ (Вільна Українська Школа за 1918 р., кн. 7 у Києві).

22) Хрестоматія з історії укр. літератури т. I, в. I і т. II, в. I (надрук. I випуск у Києві 1918 р., а II вип. у Кам. за 1919 р.).

23) Історія української літератури т. I, в. I в Каліші 1923 р.

Критичні статі.

24) „Отаман Зелений“ Кл. Поліщука (Діло за 1922 р.).

25) „М. Вороний, перший свідомий поет форми“ (надрук. у р. Триб. за 1922 р.).

26) „Українська драма“ (календар „Дніпро“, Львів, 1923 р.).

27) „М. Вороний і його творчість“ (передмова до творів поета. I т.).

28) М. Коцюбинський і його творчість“ (передмова до I т. Львів, 1922).

29) „Уляна Кравченко і її поезія“, Львів („Вперед“ за 1921 р.).

30) Із поетичної скарбниці Олеся“ (Нова Україна, кн. XII, за 1923 р.).

II. Володимир Дорошенко походить із старої козацької фамілії, що переселилася з Чернігівщини на Полтавщину. Уродився в Ленінграді 21 IX ст. ст. 1879 р., як син військового лікаря, але виріс і виховувався в родиннім гнізді на Полтавщині, куди невдовзі по його народженню переїхав батько на посаду земського лікаря. Освіту здобув

у гімназії в Прилуці, яку скінчив з відзначенням, а опісля в університеті в Москві (1898—1905 р. на правничому й історично-філософському відділі) і у Львові (1909—1913 р. на філософському відділі). В гімназії й опісля в московському університеті брав діяльну участь у таємній українській громаді та був бібліотекарем обох громад. Підчас університетських студій був кілька разів арештований, в'язнений двічі в „Бутирках“ і висиланий до дому, під догляд поліції. Від 1901 р. брав участь у „Революційній Українській Партії“ (РУП). В 1905—1906 р. служив як статистик у Полтаві в Губерніяльному Земстві, та приймав діяльну участь як у легальному українському національному русі (між инш. належав до Комітету, що завідував публичною міською бібліотекою), так і в русі революційному, належачи до місцевого Комітету Укр. Соц.-Демокр. партії. З початком січня 1907 р. був арештований за мниму приналежність до боївки соц.-революційної партії і вбивство б. генерал-губернатора ген. Полковникова, просидів більше року в різних тюрмах у Полтаві й Києві і тричі ставав у сій справі під воєнний суд, а рівночасно судився за „складаннс, друкуваннс, переховуваннс й ширеннс“ соціал-демократичної літератури й дістав за се рік кріпости. Виправданий у соц.-революц. справі й відсидівши кару за справу соц.-демократичну, мусів усе ж таки по виході з тюрми емігрувати з України в літку 1908 р., з огляду на небезпеку поновного арештування в звязку з відновленнем (у четвертий раз) згаданої есерівської справи. (Сю кошмарну справу, змайстровану російською поліцією, описав згодом один із учасників її В. Яроцький. Див.: „Один из ликвидационных процессов“. „Былое“, ч. 9—10, Париж, 1909 р.).

В осени 1909 р., оселившись на стало у Львові, записується на університет і починає працювати в бібліотеці Наукового Тов., з початку як аплікант, потім як управитель Бібліографічного Бюра, а в кінці як бібліотекар. На сій посаді перебуває й досі. Літературну діяльність розпочав ще на університетській лавці, містячи від 1900 р. дописи й статі в галицько-українських часописах — в „Літературно-Науковому Вістнику“, далі в „Громадському Голосі“ й органі Р. У. П. „Праця“ (1904 р.), а опісля, вже

бувши в Полтаві, в київській „Раді“ (1906/7 р.) й „Статистическому Ежегоднику“ Полтав. Губ. Земства. Значна частина революційної літератури (проклямації) Полтавського Комітету УСДРП того часу належить саме його перу.

Оселившись за кордоном, закладає в купі з іншими товаришами „Закордонну Групу УСДРП“, завідує партійною бібліотекою і складом видань та стає співредактором органу групи „Праця“ (1909 р.). Рівночасно співробітничав у легальному органі партії, київському „Слові“ та в галицько-укр. соц. дем. органах „Земля і Воля“ і „Вперед“. Однак не цурається й загально української преси й стає постійним співробітником передовсім київського „Літературно-Наукового Вістника“, де містить літературно-критичні статі та огляди українського наукового руху, львівської „Нашої Школи“ й московської „Української Життя“, а також бере участь у багатьох інших українських видавництвах наддніпрянських і наддністрянських: загально політичних: „Рада“, „Село“, „Засів“, „Діло“ то що, та наукових: замітки, рецензії й огляди у виданнях Наук. Тов. ім. Шевченка — „Записках“, „Студіях з поля суспільних наук і статистики“, та в журналі київського Укр. Наук. Тов. „Україна“.

Як управитель „Бібліографічного Бюра“ при Товаристві бере діяльну участь у працях „Бібліографічної Комісії“, з початку як секретар, а опісля по смерті Ів. Ем. Левицького, як голова Комісії: підготовляє до друку показчик до творів Ів. Франка, показчик до „Записок Наук. Тов. ім. Шевченка“, українську бібліографію за 1911—1913 р., збирає матеріали до показчика Шевченкіана й до словаря псевдонімів укр. письменників.

Підчас війни в 1914—1916 р. перебуває у Відні, стоячи на чолі як член президії самостійницької організації української еміграції, „Союза Визволення України“, заснованого при його співучасті у Львові, зараз із вибухом війни. Тут між іншим працює в „Вістнику Союзу“ і в інших його виданнях, як головний редактор їх. В осени 1916 р. вертає до Львова, де й продовжує перервану війною службу й літературну працю в „Шляхах“, „Життю й Мистецтві“, „Впереді“, „Землі і Волі“, опісля в „Літ.-Наук.

Вістнику“, „Новій Україні“, „Трибуні України“, „Письмі з Просвіти“, якого редактором був у 1922 р., „Книжці“, „Старій Україні“, альманахах української еміграції „Дніпро“, два річники котрих редагує (1924, 1925 р.), „Ділі“, „Громадському Голосі“ та ин. виданнях.

Від 1913 р. є дійсним членом „Українського Наукового Тов.“ у Києві.

Окремо випустив між иншим такі праці:

1) М. Левицький, як кооператор і його хліборобські спілки, Львів, 1909 р. (передруковано в Києві 1918 р.).

2) З історії Земства на Україні. Львів, 1910 р. (Відбитка із „Студій з поля сусп. наук і статистики“, т. II).

3) Нові видання і розвідки по історії української літератури“, Львів, 1911 р.

4) Систематичний показчик до „Київської Старини“ (Оцінка). Львів, 1911 р. (відбитка з „Записок Наук. Тов. ім. Шевченка).

5) Українська Академія Наук, Москва, 1912 (про Наук. Тов. ім. Шевченка), виданне редакції „Української Житни“.

6) Наукове Тов. ім. Шевченка у Львові. Київ, 1913 р. Накладом Тов.

7) Обозрѣніе трудовъ по славяновѣдѣнію, вип. III-й. Украиновѣдѣніе. Ленинград, 1914 р., виданне Російської Академії Наук.

8) Українство в Росії. Новійші часи. Відень, 1916 р.

9) Спис творів Ів. Франка. Вип. I. Львів. 1918 р. Видання Бібліографічної Комісії Наук. Тов. ім. Шевченка.

10) Життя і Слово. Збірник критичних статей. Львів, 1918 р.

11) В. Стефаник. Критичний нарис. Львів, 1921 р.

12) Революційна Українська Партія. Нарис з історії Укр. Соц.-демократ. Партії. Львів, 1921.

13) Шевченкова Криниця. Львів, 1922.

14) Шевченкова освіта. Львів, 1924.

15) Іван Франко. Львів, 1924.

16) Шевченкознавство за останніх десять літ. Львів, 1925.

12. **Сергій Олександрович Єфремов** народився 6/19 жовтня 1876 р. в с. Пальчику, Звенигородського повіту, на Київщині, в родині сільського священника. Низшу і середню

освіту побирав по духовних школах: в Умані (1886—1891 р.) і в Києві (1891—1896 р.), висшу закінчив на юридичному факультеті київського університету (1897—1901 р.). Писати по українськи і по російськи (виключно на українські теми) почав 1895 р. (перші праці в „Дзвінку“, „Зорі“ та „Правді“); скінчивши університет, цілком віддався літературі, працюючи у видавництві „Вік“ (Київ) та містячи свої праці в „Л.-Н. Вістнику“, „Записках Н. Т. ім. Шевченка“, „Київ. Старині“, „Русском Богатстві“, „Новій Громаді“, „Громадській Думці“, „Раді“, „Новій Раді“, „Голосі Минувшого“, „Нашому Минулому“, „Книгарі“ та ин., переважно публіцистичного та історично-літературного й критичного змісту. Окремо видано: „Історія українського письменства“ (1911, останнє видання 1924 в двох томах), „Співець боротьби і контрастів“ (1914), „Шевченко“ (1914), „Коротка історія українського письменства“ (1918), „Марко Вовчок“ (1907), „Карпенко Карий“ (1924), „Коцюбинський“ (1922), „Літературний намул“ (1908), „Муза гніву та зневіря“ (1910), „Фатальний вузол“ (1910), „За рік 1912-й“ (1913) і багато инших. Редагував збірник „Вік“ (три томи 1902 р.), твори Гребінки (1906), Котляревського (1909), Карпенка-Карого (1910), Короленка (1923) та ин. З заснованням Української Академії Наук у Києві — академік кляси красного письменства (від 1919 р.) та академік на кафедрі історії українського письменства (від 1920 р.), голова різних академічних комісій; на сьому становищі працює над підготовленням до друку академічного видання українських письменників (Котляревський, Шевченко). [Докладніші відомости й бібліографія (неповна) — в „Записках Історично-Філологічного Відділу“ Всеукраїнської Академії Наук, т. II—III, стор. 42—92].

13. Іван Огієнко народився 2 січня 1882 р. в містечку Брусиліві на Київщині, радомиського повіту. Початкову освіту здобув в народній двоклясовій Брусилівській школі, 1892—1896 р. По скінченні народньої школи, 1896 р. вступив до військової школи лікарських помічників, яку й закінчив по I розряду з відзначенням 1900 р. і вступив на службу до київського військового шпиталю. В травні 1903 р. склав іспити на свідоцтво зрілості (матура) при клясичній гімназії в м. Острозі на Волині.

Тогож 1903 р. вступив до київського університету св. Володимира і одночасно записався на два факультети: з примусу на медичний, а з бажання — на історично-фільологічний; в тімже році покинув медичний факультет, а широка амнестія з приводу народження наслідника престолоа Олексія дала змогу й цілком вийти з медичного відомства (за науку в школі лікарських помічників І. Огієнко мусів обов'язково пробути на медичній службі по 1906 р.).

В університеті Огієнко працював головню у проф. В. М. Перетця, який мав на молодого студента великий вплив. Через революцію університет був зачинений в р. 1905/6, а тому Огієнко покінчив його лише весною 1909 р. По скінченні державних іспитів з дипломом І-го ступня, Огієнка залишають при університеті професорським стипендіятом для підготовки до професорського звання; працює Огієнко у проф. В. Перетця, студіюючи давню українську літературу та історію мови. В сей же час, 1911 р. покінчив Висші Педагогічні Курси в Київї. В 1914—15 р. Огієнко склав магістерський іспит при київськїм університетї, офіційно „по кафедрї російської мови та літератури“.

Учительську службу Огієнко розпочав у середніх школах м. Київа ще з р. 1909-го. А з 1917 р. став приват-доцентом при київськїм університетї; перший курс його був: „Історія східно-словянського наголосу“. Рівночасно Огієнко читав історію української мови на Висших Педагогічних Курсах та в українськїм університетї. Року 1918 Огієнко був призначений екстра-ординарним професором по кафедрї української мови в київськїм державнїм українськїм університетї. Був обраний дійсним членом таких наукових товариств: 1) Українського Наукового Товариства в Київї. 2) Общества Нестора Літописця в Київї. 3) „Общества Любителей Древней Письменности“ в Ленінградї. 4) Катеринославської Вченої Архівної Комісії і 5) Військового Історичного Товариства в Київї.

1915 р. призначений був почесним куратором Брусилівської 2-кл. школи, а 1916 — почесним куратором державної Брусилівської висшої початкової школи (сам її й заснував). В травнї 1918 р. був обраний ректором Кам'янець-Подільського Державного Українського Університету,

а в липні тогож року був затверджений на сій посаді. Своє державне утриманнє на посаді ректора віддавав на стипендії студентам.

З 6 січня 1919 р. став міністром народньої освіти, залишаючись також і ректором університету. З вересня сього ж року став міністром ісповідань.

Від 1920 р. Огієнко перебуває на еміграції; тепер живе у Львові. В травні 1925 р. обраний членом комісії для перекладу Письма Святого та богослужбових книжок на українську мову при св. Синоді православної церкви в Польщі.

Дописувати до російських газет Огієнко розпочав ще з 1896 р.; писати в українських виданнях розпочав з кінця 1905 р.

Головніші друковані праці проф. Огієнка такі:

1. Огляд українського язикознавства, Львів, 1907—1908 („Записки Н. Т.“ т. 79—80).
2. Українська граматична термінологія („Записки Н. Т.“, Київ, т. I та IV, 1908 р.).
3. Як селяне пишуть та читають по українському. Матеріяли до питання про український правопис („Літ.-Наук. Вістник“ 1909 р., кн. VI).
4. Двійне число в українській мові („Записки Наук. Тов.“ т. VI, Київ, 1909 р.).
5. Издания „Ключа Разумѣнія“ І. Гаятовскаго („Русск. Фил. Вѣстн.“ 1910 р., кн. 2).
6. Къ вопросу объ иностранныхъ словахъ, вошедшихъ въ русскій языкъ при Петрѣ Великомъ („Русск. Фил. Вѣстн.“ 1911 р., кн. 3—4).
7. Краткое содержаніе чудес „Звѣзды Пресвѣтлой“ („Универс. Извѣстія“, Київ, 1912 р.).
8. Отраженіе въ литературѣ „Неба Новаго“ І. Гаятовскаго (Филологич. Записки“, Вороніж, 1911—1912 р., кн. VI і кн. I).
9. Объ удареніи въ географическихъ именахъ, Київ, 1912 р.
10. Объ удареніи въ собственныхъ именахъ, Київ, 1912 р.
11. Правильность и чистота русской рѣчи („Филолог. Записки“ за 1912 р., Вороніж).

12. Изданія „Неба Новаго“ І. Галятовскаго, Київ, 1912 р., ст. 1—69 in f^o, з 17 знімками.
13. Гдѣ писать два н, а гдѣ одно. Київ, 1913 р.
14. Проповѣди І. Галятовскаго („Сборникъ Харьковскаго Истор. Фил. Общества“ т. XIX за 1913 р.).
15. Легендарно апокрифическій элементъ въ „Небѣ Новомъ“ І. Галятовскаго („Чтенія въ истор. Общ. Нестора Лѣт.“ кн. 24 за 1913 р.).
16. Отголоски современности и мѣстныя черты въ „Ключѣ Разумѣнія“ І. Галятовскаго („Русск. Фил. Вѣстн.“ за 1914 р., кн. 2).
17. Брусиловская св. Воскресенская замковая церковь („Кіев. Епарх. Вѣд.“ за 1914 р. NN. 14—15).
18. Брусиловское церковное братство и его культурно-просвѣтителъная дѣятельность („Лѣтопись Екатеринославской Архивн. Ком.“ 1914 р. т. IX).
19. Kościół parafialny w Brusilowie, rys historyczny („Dziennik Kijowski“ 1914 р. NN. 5—6).
20. Научныя знанія Іоанникія Галятовскаго по его „Ключу Разумѣнія“ („Лѣтоп. Екатерин. Уч. Арх. Ком.“ 1914 р., т. X).
21. Русское литературное удареніе, Київ, 1914 р., вид. 2, ст. 240.
22. Иноземные элементы въ русскомъ языкѣ, Київ, 1915 р., ст. 136.
23. Словарь неправильныхъ словъ, Київ, 1915 р., вид. 4, ст. 288.
24. Очерки по исторіи г. Радомысля („Радомыслянинъ 1916 р. NN. 47—59).
25. Удареніе въ словѣ „музыка“, очеркъ по исторіи русскаго ударенія („Русск. Фил. Вѣстн.“ 1917 р., кн. 1—2; вступна лекція в Київ. Унів. св. Володимира).
26. Русскій языкъ въ средней школѣ („Русск. Фил. Вѣстн.“ 1917 р., кн. 1—2).
27. Рідна мова в українській школѣ, Київ, 1918 р., вид. 2 е.
28. Українська культура. Академічна промова на одкритті Українського Народнього Університету в Києві. Київ, 1917 р.

29. Українська культура. Коротка історія культурного життя українського народу. Київ, 1918 р., ст. 272.

30. Вчимося рідної мови. Нариси про мову українську. Київ, 1918 р., вид. 2-е.

31. Граматика Павловського 1818 р.; виданнє з передмовою. Київ, 1918 р.

32. Українська граматика, ч. I. Київ, 1918 р.

33. Українська граматика, ч. II. Київ, 1918 р.

34. Українська граматична література. Київ, 1908 р.

35. Українська мова. Бібліографічний покажчик літератури до вивчення української мови. Київ, 1918 р., ст. 88.

36. Рідне писання, Київ, 1918 р., вид. 2-е, ч. I.

37. Рідне писання, ч. II, Київ, 1918 р., вид. 2-е.

38. Історія української мови. Том I: Вступ до історії української мови. Камянець-Подільський, 1919 р.

39. Курсь українського языка. Изъ лекцій по історії українського языка. Київ, 1919 р., вид. 2-е доповн., ст. 328.

40. „Руно Орошенне“ св. Димитрія Ростовського („Записки Камянець-Подільського Державного Українського Університету“, Камянець, 1920 р.).

41. Світовий рух за утворення живої народньої національної церкви, Тернів, 1921 р.

42. Українська мова як мова богослужбова. Тернів, 1921 р.

43. Історія букви ѣ, Тернів, 1921 р.

44. Мова українська була вже мовою церкви. Тернів, 1921 р.

45. Українська Пересопницька Евангелія, Тернів, 1921 р.

46. Новий Завіт в перекладі на українську мову Валентина Негалевського 1581 р. Тернів, 1921 р.

47. Свята Великодня Відправа, переклав І. Огієнко. Тернів, 1922 р.

48. Св. Служба Божа Іоана Золотоустого, переклав і пояснення дав І. Огієнко, Львів, 1922.

49. Свята відправа на Зелені Свята. Тернів, 1922 р.

50. Українська Житомирська Евангелія 1571 р., Тернів, 1922 р.

51. Орудний відмінок однини слів жіночого роду приголосної відміни. Львів („Поступ“, 1923 р., XX. 9—10).

52. Український стилістичний словник. Підручна книжка для вивчення української літературної мови. Львів, 1924 р., ст. 496.

53. Друкарська трійця — Фіоль, Скорина і Хведорович. Історичний нарис із світанку українського друкарства („Літопис“, Берлін, NN. 11—15).

54. Друкар-волиняк Онисим Радишевський („Духовна Бесіда“ 1924 р. N. 3, Варшава).

55. Свято української культури. Нарис з історії початків українського друкарства („Наш Світ“ 1924 р., Варшава).

56. Іван Хведорович, фундатор постійного друкарства на Україні. Життя і діяльність („Стара Україна“ 1924 р. NN. II—V, Львів).

57. Іван Хведорович в науковій літературі (1704—1924). Бібліографічний нарис („Стара Україна“ 1924 р., ч. II—V).

58. Чистота й правильність української мови. Підручник для вивчення української літературної мови. Львів, 1925 р., ст. 215.

59. Український правопис з Словничком. Львів, 1925 р., ст. 40.

60. Початки християнства серед українського народу („Духовна Бесіда“ 1925 р. і окремо, Варшава).

61. Приєднання Церкви української до московської в 1686 р. („Духовна Бесіда“ 1925 р. NN. 1—5 і окремо, Варшава).

62. Охрещення українського народу („Духовна Бесіда“ 1925 р. і окремо, Варшава).

63. Історія українського друкарства. Том I: Історично-бібліографічний огляд українського друкарства XV—XVIII вв. Львів, 1925 р., ст. IV+418 („Збірник фільольогічної секції Наук. Тов. ім. Шевченка“ т. XIX—XXI).

64. Молитовник кн. Володимира Великого 999 р. („Стара Україна“ 1925 р., ч. V).

65. Наголос як метод означення місця виходу стародрукованих книжок. Замітки з історії наголосу на послугах палеотипії („Записки Наукового Тов. ім. Шевченка“, Львів, 1925 р., т. 136—137).

66. Свята відправа Вечірня та Рання, переклав І. Огієнко. Жовква, 1923 р., ст. 288.

14. Іван Панкевич уродився дня 6 жовтня 1887 р. в Цеперові, львів. повіту в Галичині. Середні школи покінчив у Львові в IV гімназії і там зложив іспит зрілости дня 8 червня 1907 р.

В шк. році 1907/8 записався на львівський університет на філософський факультет і посвятився славянській і класичній фільольогії. В 1909/10 р. перейшов на університет у Відні і там зложив докторат дня 23 марта 1912 р., а потім професорський іспит для середних шкіл з української мови і літератури як головного предмету і з грецької та латинської мови й літератури як побічних. В 1912 р. з днем 20 вересня почав службу як префект і учитель російської мови при конзулярній академії у Відні і там з днем 1 листопада 1915 р. досягнув титул доцента. З розпадом Австро-Угорщини і по ліквідації тої академії в 1919 р. перейшов на дальші студії до Праги як стипендист кам'янецького університету, а з Праги з днем 1 січня 1920 перейшов в Ужгород на службу в шкільнім рефераті цивільної управи Підкарпатської Руси. Від 1 вересня 1924 р. виконує учительську службу в ужгородській гімназії.

Надрукував такі наукові праці:

1. Рецензія на працю Ярослава Гординського: Уривок Псалтири XIII—XIV в. (поміщена в Зап. Наук. Тов. імени Шевченка у Львові 1911 р., кн. 6 — по німецьки в Archiv f. sl. Phil., т. XXXV, зш. 3 і 4 1914 р.).

2. Пандекти Антіоха 1307 р. фільольогічна студія (Зап. Наукового Тов. ім. Шевченка у Львові, т. CXXXIII—CXXXIV, 1917 р.).

3. Про відношенне пам'ятників староукраїнської мови до полуднево-словянських під лексикальним оглядом (Зап. Н. Т. ім. Шевченка, т. CXXVI).

4. Тишівська Александрія з початку XVIII в. Текст і язикова аналіза (Науковий Збірник тов. „Просвіта“ в Ужгороді, річн. I, 1922).

5. Ладомірське Учительне Евангеліє (Наук. Зборн. тов. „Просвіта“ в Ужгороді, р. II, 1923).

6. Інвентарѣ (протоколи) каноничных визитацій во-роновского округа 1750-ых років під оглядом язиковым (Наук. Зборн. тов. „Просвіта“ в Ужгороді, р. III, 1924).

15. Василь Сімович народився 9 березня 1880 р. в селі Гадинківцях, гусятинського повіту на галицькому Поділлі, де його батько був народнім учителем; гімназія в Станиславові (1891—1899), університет у Чернівцях (1899—1904), професорський іспит на учителя середніх шкіл (1905), докторат філософії на основі дисертації „Дієслово у творах Йоаникія Галятовського“ (1913). Від 1904—1918 р. був професором учительської семінарії в Чернівцях; тодіж був членом комісії для апробати українських підручників (від 13/XII 1912) і членом іспитової комісії для загальних народніх і міщанських шкіл із укр. викладовою мовою на Буковині (від 1910 р.). Від 1910—1914 р. видавав ще у Чернівцях „Бібліотеку для молоді“ (вийшло 10 книжок для молоді різного віку). За війни (від 1914—1919 р.) працював у таборах полонених Українців Австрії й Німеччини: Фрайштадт, Зальцведель, Раштат, Вецляр, Ганноверіш-Мінден — здебільшого як керманіч таборових шкіл та учительських курсів, а то й як наставник редакційних справ, від 1919—1920 був начальником „Культурно-просвітного відділу“ Української Військової Місії для справ полонених Українців у Німеччині, організуючи по таборах просвітну роботу; від 1920—1923 р. був редактором видавництва „Українська Накладня“ в Берліні, від жовтня 1923 р. працює в „Українському Педагогічному Інституті ім. Михайла Драгоманова“ у Празі, де викладає українську та славянську фільольогію. В р. 1918—1919 видавав разом із др. Романом Смаль-Стоцьким педагогічну бібліотеку „Нові Виховничі Шляхи“ (вийшли дві книжки), в 1919—1920 р. був начальним редактором популярно-наукового видавництва для полонених Українців „Шлях“, що видавалося в Зальцведелі. Поза редакцією „Укр. Накладні“ зретагував що до мови багато перекладних та оригінальних праць суспільно-економічного змісту („Капітал“ Маркса, Анти-Дірінг Енгельса, Кунова, Жіда, Туган-Барановського й ин.).

Важніші друковані праці:

1. З життя української університетської молоді на Буковині, Львів, 1908 (Альманах Січ“).
2. Декілька слів про науку граматики укр. мови в наших середніх школах та про підручник проф. Стоцького

і Гартнера „Руська Граматика“, друге видання, Львів, 1911 (кн. I та II „Нашої Школи“).

3. Шевченко й Гетьманщина („Наша Школа“, Львів, 1912, кн. I).

4. Чим „Невольник“ Шевченка історична поема („Наша Школа“, Львів, 1914).

5. „Великий Льох“ Т. Шевченка, Відень 1915.

6. Praktische Grammatik der ukrainischen Sprache, Wien, Hartleben, 1915 (готується друге, перероблене видання).

7. Короткий огляд українського письменства, Відень (видання Союзу визволення України), 1916. Те саме з деякими змінами по німецьки: Kurze Übersicht der ukrainischen Literatur“ (журнал „Ukraine“, 1919 р.).

8. Практична граматика української мови, Раштат, 1917 р., друге видання доповнене та сильно перероблене.

9. Граматика української мови для самонавчання та в допомогу шкільній науці, Київ-Ляйпціг, 1921 р., ст. 584.

10. Як стати по українському грамотним (коротенький підручник для полонених Українців, що знають московську мову). (Видавн. „Шлях“, Зальцведель, 1919).

11. Народне видання „Кобзаря“ Шевченка з поясненнями і примітками. „Українське видавництво в Катеринославі“, Ляйпціг-Катеринослав Київ, 1921 р. (біографія поета, коментар до всіх творів).

12. Богдан Лепкий, літературний нарис (у двотомову виборі творів Лепкого, виданому „Українською Накладнею“), Київ-Ляйпціг, 1921 р., ст. 100.

13. „На теми мови“ (Видавництво „Нова Україна“, Прага-Берлін, 1924 р.).

14. Староболгарська граматика — літографований курс староболг. грам. для студентів Укр. Пед. Інститута у Празі. Видавництво „Сіач“, Прага, 1925 (кінчиться друкувати) — на правах рукопису, стор. 300.

15. Староболгарська та староукраїнська хрестоматія — (літограф.) для студентів Укр. Пед. Інститута у Празі, з поясненнями та словарцем. Видавництво „Сіач“, Прага (друкується).

16. Літературно-історичні вводи в усіх виданнях Української Накладні (1920—1923): Франко (Основи суспільно-

сти, Захар Беркут, Перехресні стежки, З вершин і низин — в останньому: біографічний нарис Франка), Нечуй Левицький (Кайдашева сім'я, Хмари), Кобилянська (літ. нарис як передмова до „Битви“), Шевченко (Гайдамаки, Артист, Музика), Тобилевич (Бурлака, Суєта), Федькович (Оповідання — на кінці: коротка характеристика звучні та морфології мови Федьковича, в формі заміток од редактора) і т. д., літературні огляди (Грінченко, Чернівці, 1911). Дрібні рецензії та замітки по журналах „Наша Школа“, „Неділя“ (до популярного видання творів Шевченка — переклад литовських народніх пісень), „Буковина“, „Діло“, „Нова Україна“ (граматика М. Левицького).

Ч л е н и ч у ж и н ц і .

16. Михайло Арнаудов уродився 5 жовтня 1878 р. в м. Русі в Болгарії. Вчився на історично-філологічному факультеті софійського університету, по чім продовжував студії в Липську, Берліні і Празі. В 1904 р. досягнув степеня доктора філософії в чеськім університеті в Празі. В 1908 р. став доцентом порівн. історії літератур у софійськім університеті, а опісля звичайним професором.

Оголосив такі важніші праці:

1. Студии върху болгарскитѣ обреди и легенди, ч. I—II, 1912—1917 (друге виданне 1924). Ст. 548.
2. Кукери и русалки, върадена невеста. (Студии върху болг. обреди и легенди, ч. III—IV, 1920). Ст. 528.
3. Фолклоръ отъ Еленско. 1913. Ст. 389.
4. Уводъ въ литературната наука, 1920. Ст. 173.
5. Нѣколко глави отъ психологията на творчеството, 1920. Ст. 332.
6. Къмъ психологията на поетическия опитъ, 1921. Ст. 107.
7. Раковски и Горски Пятникъ, 1917. Ст. 184.
8. Г. С. Раковски. Животъ, произведения, идеи, 1922. Ст. 290.
9. Съчинения на Г. С. Раковски. Изборъ, характеристика и обяснителни бележки, 1922. Ст. 751.
10. Северна Добруджа, етнографски наблюдения и народни пѣсни, 1923. Ст. 423.

11. Иларионъ Макариополски и болгарскія черковенъ въпросъ, 1925. Ст. 884.

12. Личности и проблеми. Литературни очерки, 1925. Ст. 192.

17. **Олексій Леонідович Петров** уродився 1859 р. в Ленінграді і укінчив там гімназію 1876 р. і університет 1880 р. зі степенем кандидата. Від 1880 р. був учителем у середніх школах, а від 1887 р. професором на висших жіночих курсах, а потому і в ленінгр. університеті. Має степенъ магістра і доктора славянської фільології. Тепер проживає в Празі, де вибрала його своїм членом Král. Česká Společnost Nauk.

Оголосив ось які важнійші праці:

1. Гербордова біографія Оттона, єпископа Бамбергскаго. Критическое изслѣдованіе объ источникахъ по исторіи балтійскихъ Славянъ XII в. („Журналь Мин. Нар. Пров.“, 1882, NN. 8, 9, 11—12; 1883, NN. 2, 4, 6 і окремо, ст. 277.

2. Князь Константинъ Бодинъ. Очеркъ по исторіи Сербовъ XI в. (Сборникъ статей по славяновѣдѣнію, сост. и изд. учениками В. И. Ламанскаго“, 1883).

3. Генриха Итальянца Сборники формъ, писемъ и грамотъ изъ канцеляріи Отакара II Премысла какъ историческій источникъ. Критическое изслѣдованіе. I—II. 1906—1907.

Матеріалы для исторіи угорской Руси:

4. I. „Старая вѣра“ и унія въ XVII—XVIII вв. 1905.

5. II. „ „ „ „ Пояснительная записка. 1905.

6. III. О подложности грамоты князя Феодора Коріатовича 1360 г. 1906.

7. IV. Статьи объ Угорской Руси. 1906.

8. V. Первый печатный памятникъ угро-русскаго нарѣчія. Урбаръ и иные связанные съ крестьянской Маріи Терезы реформой документи. 1908.

9. VI. Предѣлы угрорусской рѣчи въ 1773 г. по офіціальнымъ даннымъ. I—II. 1909 і 1911.

10. VII. Памятники церковно-религіозной жизни Угросовъ XVI—XVII вв. 1914.

11. VIII. Отзвукъ реформаціи въ русскомъ Закарпатьи XVI в. Няговскія поученія на евангеліе. Прага, 1923.

12. Kdy vznikly ruské osady na uherské Dolní zemi

a vůbec za Karpaty. (Věstník Kr. České Společnosti Nauk“, Praha, 1924).

13. Slovensko-ruské etnografické hranice podle úředního sčítání lidu z r. 1919. („Česka Revue“, 1923).

14. Národnostní hranice Slováků a Karpatorusů mezi sebou a Madjary v XVIII st. podle současných archivních údajů. („Česka Revue“, 1924).

15. Каноническія визитаціи 1750—1767 гг. въ вармедяхъ Земплинской, Шаришской и Абауйской. („Науковий Зборник „Просвѣты“, Ужгород, 1924).

16. Narodopisna mapa Uher z r. 1773 podle současných úředních údajů. Nákladem Česke Akademie Věd. Praha, 1924.

17. Древнѣйшая церковно-славянская грамота о Карпаторусской территории 1404 г. Къ основанію Грушовскаго монастыря въ Мараморощѣ. (Sborník filologický České Akademie Věd. a Umění, Praha, 1925).

18. Рецензія на: Dr. Perfeckij, Sociálně-hospodarské poměry Podkarpatské Rusi v XIII—XV st. („Český Časopis Historický“, 1925).

19. M. Běl, De re rustica Hungarorum a Notitia Hungariae novae. Praha, 1925. (Věstník Kr. České Společnosti nauk).

Крім того надрукував багато менших статей, рецензій і заміток.

18. Мілян Решетар родився 1 лютого, 1860 р. в Дубровнику в Дальмації, де й учився в народній школі та в гімназії. Від 1877 р. студіював славянську і класичну філологію в Відні і в Грацу. В 1882 р. зложив із тих предметів у Грацу учительський іспит і досягнув ступень доктора філософії. Тогож року став учителювати в гімназії зразу в Копрі (Capodistria) в Істрії, потім у Задарі та Сплеті в Дальмації. В 1891 р. перейшов до Відня до міністерства внутрішніх справ як редактор хорватського видання Вістника державних законів, а попри те займався далі славистикою. В 1895 р. став приватним доцентом славистики у віденському університеті, 1904 р. надзвичайним, а 1908 р. звичайним професором того предмету. В 1919 р. перейшов у тім самім характері до загребського університету, де й доси викладає.

М. Решетар працював переважно на поли сербо-хор-

ватської мови, її діалектів й історії та старої сербо-хорв. літератури, спеціально ж дубровницької. Оголосив велике число праць, статей, рецензій, з поміж яких отсі важніші:

1) Die čakavština und deren einstige und jetzige Grenzen (у XIII-ій книзі Ягічевого Архіва).

2) Горски Вијенац П. Петровића Негоша (с уводом и коментаром). Загреб, 1890.

3) Zadarski i Rañinin lekcionar. Zagreb, 1894.

4) Die ragusanischen Urkunden des XIII—XV Jahrhunderts (у Ягіч. Арх. XVI i XVII).

5) Антологіја дубровачке лирике. Биоград, 1894.

6) Primorski lekcionari XV vijeka (Rad Jugoslav. Akademije, кн. 134 i 136).

7) Die serbokroatische Betonung südwestlicher Mundarten. Wien, 1900.

8) Die Metrik Gundulić's (Ягічів Архів XXV).

9) Der štokavische Dialekt. Wien, 1907.

10) Die serbokroatischen Kolonien Südtaliens. Wien, 1911.

11) Elementar-Grammatik der serbischen (kroatischen) Sprache. Zagreb, 1916, 2-go izdanje Zagreb, 1922.

12) Djela I. Gjorgji. Zagreb, I, 1918, II, 1922.

13) Четири дубровачке драме. Биоград, 1922.

14) Дубровачка Нумизматика. Биоград, I, 1924, II, 1925.

19. Макс Фазмер (Max Vasmer) уродився в Ленінграді 28 лютого 1886 р. як син державно-німецьких родичів, ходив там до гімназії й на університет (1903—1907), опісля студював у Відні й Грацу порівняльне індогерманське язикознавство і славянську фільольогію. В 1908 р. відбув наукову подорож до Македонії для вивчення новогрецької мови, в 1910—1912 р. студював польську, українську, словінську і сербо-хорватську мову в Галичині, Сирії й Далмації. В січні 1910 р. габілітувався в Ленінграді як приват-доцент порівняльного язикознавства. В 1912 р. став професором на висших жіночих курсах у Ленінграді, в 1917 р. звичайним професором індогерманістики в саратівському університеті, в 1918 р. покликано його на таку саму катедру в Дорпаті. В 1920 р. відбув наукову подорож до Москви, в 1921 р. став звичайним професором славістики в липськiм

університеті, в грудні 1924 р. покликано його на таку саму катедру до Берліна, куди перенісся в жовтні 1925 р.

В 1921 р. став членом-кореспондентом Наукового Естонського Товариства в Дорпаті, а в 1922 р. Фіноугрійського Товариства в Гельсінфорсі, в 1922 р. звичайним членом Наукового Товариства кн. Яблоновського, а 1923 р. Саської Академії Наук у Липську.

М. Фазмер видає „Zeitschrift für slavische Philologie“, „Grundriss der slavischen Philologie und Kulturgeschichte“ (разом із Р. Травтманом), „Veröffentlichungen des baltischen und slavischen Instituts an der Universität Leipzig“ і „Kritisch. Jahresbericht für estnische Philologie (до 1921 р.).

Крім сього зложив німецько-балтійський словар у Дорпаті (говору прибалт. Німців) і саратівсько-російський діялєктичний словар.

Важніші праці отсі:

1) Греко-славянські етюды, I—III, Ленінгр., 1906—09 (Извѣстія отд. русск. яз. XI, XII, і Сборникъ отдѣл. русск. яз. 86).

Третю частину, що була магістерською дисертацією, нагородила ленінгр. Академія Наук премією Міхельзона.

2) Словарныя заимствованія въ русскомъ языкѣ. (Харьковская Народная Энциклопедія, VII).

3) Заимствование и смѣненіе языковъ. Ленінгр., 1910.

4) Изслѣдованіе въ области греческой фонетики. Ленінгр. 1914.

5) Krytyczne uwagi do słow. etymologji. (Rocznik slawistyczny. т. III—VI).

6) Запѣтки о языкѣ древнихъ македонцевъ (Ж. М. Н. Пр., 1908, січень).

7) Финскія заимствованія въ русскомъ языкѣ (Живая Старина, XVI, 2 і д.).

8) Запѣтки о происхожденіи эллинистической *Κοινή* (Ж. М. П. Пр., 1909, серпень).

9) Таина земли греческой (Записки Русск. Геогр. Общ., 34, 1909).

10) М. Фасмеръ и М. Приселковъ. Отрывки В. Н. Бенешевича по исторіи русской церкви (Извѣстія отд. р. яз. XXI, 1).

11) Das Material über Petersburger Deutsch in P. Kretschmers Wortgeographie der deutschen Umgangssprache.

12) Studien zur albanesischen Wortforschung (Dorpat, 1921).

13) Osteuropäische Ortsnamen (Dorpat, 1921).

14) Ein byzantinisch-russisches Gesprächsbuch (Leipzig, 1922).

15) Untersuchungen über die ältesten Wohnsitze der Slaven (Leipzig, 1923. Bd. I).

16) Sorbische (Wortgeographische) Fragebogen. Nr. 1—5.

17) Der altrussische Name von Narva (Archiv, 38).

18) Studien zur russischen Heldensage I. (Zschr. sl. Phil. I).

19) Altčechische Glossen aus Klagenfurt (Zschr. I).

Крім того містив короткі замітки й статі в: Kuhns Zeitschrift für vgl. Sprachforsch., Indogerm. Forsch., Indogerm. Jahrbuch, Roczn. Slawistyczny, Actes du XVI Congrès des Orientalistes à Athènes, Sitzungsber. d. Gel. Estn. Ges., Русск. Фил. Вѣстн., Живая Старина, Englische Studien, Zeitschrift f. deutsche Wortforschg., Oberlausitzische Heimatzeitung, Švietimo Darbas, Journal de la Soc. Finno-Ougrienne, Byzant. Zeitschrift.

III. Математично природописно-лікарська секція.

20. Дмитро Олександрович Ґраве народився 25 серпня 1863 р. (по старому стилю) в м. Кирилові, Новгородської губ. Середню освіту здобув в одній з лєнінградських гімназій, яку закінчив із золотою медалю. У 1881 р. вступив до складу студентів лєнінградського університету, де учителями його були: Чебишев, Марков, Коркін, Вобильов, Хвольсон та інші. По закінченню університету у 1885 р. він приступив до наукової роботи. У 1887 р. склав іспити на магістра. В 1889 р. оборонив у Лєнінграді дисертацію на степєнь магістра математики на тему: „О частных дифференциальных первого порядка уравнениях“. У 1896 р. оборонив у Лєнінграді дисертацію на степєнь доктора математики на тему: „Об основных задачах теории построения географических карт“.

Починаючи з 1889 р. був приват-доцентом ленінградського університету та навчителем інших висших навчальних закладів міста Петербурга. З 1899 р. став за ординарного професора харківського університету та харківського технологічного інститута. З 1902 р. був за ординарного професора київського університету та інших висших навчальних закладів м. Києва.

Після революції Граве пробуває за навчителя інститута народньої освіти ім. Драгоманова (бувш. університет), інститута народнього господарства (бувш. комерційний інститут) та архітектурного інститута.

Від 1919 р. заняв катедру прикладної математики в Українській Академії Наук.

Декретом Ради Народніх Комісарів У. С. Р. Р. із 13/IX 1921 р. (нов. стиль) академік Граве Д. О. один із шістьох осіб на всю Україну, одержав особливі права та привілеї. До того ж окрім свого звичайного місячного заробітку утримання, він по висшій категорії одержує державне додаткове забезпечення.

Від 1922 р. він є управителем дослідчої катедри математики у Києві.

У 1923 р. його обрано дійсним членом мійської ради Р. Ч. Арміїськ. депутатів м. Києва.

21. Михайло Кравчук народився 30 IX 1892 р. в с. Човниці на Волині. По закінченню гімназіяльної освіти в Луцьку 1910 р. вписався на фізично-математичний факультет університету св. Володимира, де студіював математику, фізику та астрономію; університетську науку закінчив 1914 р. В р. 1915—17 спеціально працював при київським університеті, яко стипендіят для підготовки до наукової та професорської діяльності в обсягу чистої математики; за сей час виїздив на спеціальні студії до Москви та відбув магістерські іспити. В 1917 р. став членом Українського Наукового Товариства в Києві; в 1919 р. членом Фізично-Математичного Товариства при університеті св. Володимира (нині ІНО) та співробітником Української Академії Наук; в 1924 р. доктором математики УСРР. та членом київської науково-дослідчої катедри математики.

В р. 1917—25 викладав різні курси математики в ки-

ївських українських (1-їй та 2-їй) гімназіях, київським українським народнім (пізніше державнім) університеті, університеті св. Володимира (тепер ІНО), київським архітектурнім інституті та Саварській 7-річній школі (на Білоцерківщині). В 1920 р. став професором політехнічного та сільсько-господарського інститутів у Києві.

Наукові праці оголосив отсі:

О группах перестановочныхъ матриць.

До теорії кривих 4 ступня.

Замітка про рівнання Briot та Bouquet.

Про алгебричну теорему додавання.

Про одиниці поля $R(\sqrt[3]{\rho})$.

Замітка про обвід кола в неевклідовій геометрії.

Довід основної теореми алгебри.

Новий довід одної теореми Міньковського.

Довід теореми про суцільність коренів алгебричного рівнання.

Quelques considérations sur la résolution des équations algébriques, fondées uniquement sur la notion de l'irréductibilité (спільно з акад. М. Криловом).

До теорії перемінних матиць.

До загальної теорії біблійних форм.

Про одно перетворення квадратичних форм.

Квадратичні форми та лінійні перетворення.

Über einen allgemeinen Satz von Kronecker.

Über vertauschbare Matrizen.

Про розчинювання кристалів та кристалізацію.

Інтерполяція та деякі питання з теорії функцій дійсного змінного.

Про кореляцію.

До теорії функцій дійсного змінного.

Про нормальний закон розподілу при двох змінних ознаках.

Про суцільність коренів цілої трансцендентної функції.

До теорії кореляції.

Note sur l'interpolation généralisée.

Note sur les déterminants.

Note sur la distribution des racines des polynomes dérivés.

Науково-популярні та інші:

Проект алгебричної термінології.

Проект геометричної термінології.

„Алгебра“ Боришкевича (рецензія).

Киселів. Підручник геометрії (переклад з рос. мови).

Курс лекцій геометрії в Українському Народнім Університеті (літогр., не закінчено).

Простір, час, матерія.

Сучасний атомізм.

Математика для сільсько-господарських профшкіл (підручник).

Члени чужинці.

22. Георгій Бончев уродився дня 6 серпня 1866 р. в с. Жеравні. До гімназії ходив у Варні і Габрові, на університет у Загребі, де одержав докторат філософії 1893 р. як асистент мінеральогії тамошного університету.

В р. 1892—1893 заступав в університеті в Загребі професора мінеральогії, 1893—1895 р. був надзвичайним професором висшої школи в Софії, 1895—1900 звичайним доцентом мінеральогії і петрографії, від 1905 р. є звичайним професором університету в Софії. В р. 1906—07 і 1917—18 був деканом фізично-математичного факультету, в 1914—15 р. ректором університету. Від 1901 р. був членом Бълг. Книж. Дружства, переімененого опісля в Академію Наук у Софії; є також членом сербського геологічного товариства.

Опублікував такі праці з обсягу мінеральогії і петрографії:

1. Prilozi za systematiku Conifera na temelju anatomске strukture listova (Šumarski list, god. XVII, str. 4—18, sa 3 Tabl., Zagreb, 1893).

2. Bichromat kalija (revizija osnih elemenata. Disertacija. (Rad Jugoslav. Akadem., CXIII, str. 1—27, fig. 10, Tabl. II, 1893).

3. Верила планина въ петрографско отношение. (Пер. спис. кн. съ една карта, 1899).

4. Сакаръ планина (петрографско описание). (Сбор. за Народни Умотворения и пр., кн. XVI. Съ петрогр. скица, 1900).

5. Малькъ приносъ за минералогията на България. (Трудове на Българ. природоизпитателно Др-во, год. I, 1900).

6. Материали за предисторията на България-Пещерата при с. Голема Желъзна. (Трудове на Българ. природоизп. Др-во, год. I, 1900).

7. Скалитѣ на Монастирскитѣ височини (съ една микроск. скица). (Период. спис., кн. LXI, 1900).

8. Петрографски бележки за Черноморския брѣгъ, между носъ Емине и с. Кюприя. (Период. спис. кн. LXI, 1900).

9. Серпентина въ Пловдивско. (Период. спис. кн. LXI, 1900).

10. Еруптивнитѣ скали въ Глушникъ и Горно Александрово (Сливенско. Период. спис., кн. LXI, 1900).

11. Разкопки около Месемврия. (Трудове на Българ. природоизп. Др-во, год. III, № 4, 1900).

12. Мегалитни паметници въ Сакаръ планина. (Сборн. за Народ. Умотвор. и пр., кн. XVIII, 1901).

13. Приносъ къмъ изучаване скалитѣ на св. Илия. (Сборн. за Народни Умотвор. и пр., кн. XVIII, 1901).

14. Приносъ къмъ петрографията на Западнитѣ Родопи. (Период. спис., кн. LXII, карта, 1902).

15. Петрографски бележки за юго-източния кѣтъ на България. (Период. спис., кн. LXIV, карта, 1903).

16. Приносъ къмъ петрографията на Сърнена Гора. (Сборн. за Народ. Умотв. и пр., кн. I—XIX, карта, 1903).

17. Базалта въ България. (Период. спис., кн. LXV, 1904).

18. Петрографски екскурзии въ южнитѣ отдѣли на Балкана между проходите Ичера-Сливенъ и Радевци-Селци-Казанлъкъ и някои части отъ Бургазката околия. (Известия за командировкитѣ на Министер. на Народ. Просвещение, кн. I, стр. 26—32, 1904).

19. Петрографски бележки за Осоговската планина. (Период. списан. кн. LXVI, стр. 1—77, карта, 1905).

20. Приносъ къмъ петрографията на Източнитѣ Родопи. (Университет. Годишникъ, кн. I и II, стр. 1—57, карта, 1906).

21. Кратка характеристика на скалитѣ отъ пограничната ивица Деве-Багъръ-Дъсченъ клденецъ. (Период. спис., кн. LXVII, 165—204, 1906).

22. Геологическа карта на България съ проф. Г. Н. Златарски, започната 1906, свършена 1910 г.

23. Петрографска обиколка въ Сърнена Гора. (Период. спис., кн. LXVIII, стр. 337—382, 1907).

24. Приносъ къмъ петрографията на източнитѣ ридове на Софийското поле. (Период. спис., кн. LXVIII, стр. 1—24, 1907).

25. Петрографски обиколки въ България. (Сборникъ за Народни Умотвор. и пр., кн. XXII, стр. 1—143, три карти, 1907).

26. Еруптивнитѣ скали въ България. (Сборникъ за Народ. Умотв. и пр. кн. VI (XXIV), стр. 1—170, две таблици, 1908).

27. Приносъ къмъ петрографията на южнитѣ склонове на Балкана отъ Арабаконашкия до Марашъ-Върбишкия проходъ. (Университет. Годишникъ, кн. III—IV, стр. 1—147, карта, 1908).

28. Петрографски обиколки въ пограничната ивица между Деве-Багъръ и Дъсченъ кладенецъ. (Архивъ на Министер. на Народ. Просвещ., стр. 1—22, 1909).

29. Георги Н. Златарски (поменикъ). (Лѣтопись на Българ. Кн. Др-во год. X, стр. 1—20, 1909).

30. Метеорити. (Сп. Естествознание, год. I, кн. IX, стр. 1—20, 1910).

31. Метеоритътъ въ с. Тумошникъ-троянско. (Период. спис. кн. LXXI, стр. 373—390, 4 фигури. 2 таблици, 1910).

32. Землетресението въ Ямболско съ П. Бакаловъ. (Университет. Годиш., кн. V, стр. 1—25, 4 таблици, 1910).

33. Научната дейность на Г. Н. Златарски. (Университет. Год. кн. VI, 1911).

34. Драгоценни камани. (Сп. Естествознание год. III, продължава 1912).

35. Приносъ къмъ петрографията и минералогията на Рила планина. (Спис. на Българ. Акад. на Наукитѣ, кн. II, стр. 1—176, две таблици, карта, 1912).

36. Приносъ къмъ петрографията на Орханийската котловина. (Спис. на Българ. Акад. на Наукитѣ, кн. V, стр. 1—156, една карта, 1913).

37. Les houilles en Bulgarie (Coal resources of the World, Vol. 2, P. 741—761, avec 1 prof. et 1 Carte, 1913).

38. Землетресението въ Търновско. (в. Миръ, бр. 3924, 3925, год. XIX, 1913).
39. Причинитѣ на страха отъ бѣдащата катастрофа въ Търновско. (в. Миръ, бр. 4083, 1913).
40. Количеството на каменнитѣ вѣглища въ свѣта. (Народно Стопанство, год. X, бр. I, 1914).
41. Мрямора въ България. (Университет. Годиш. X—XI, стр. 1—23, 1915).
42. Кристалиннитѣ шисти въ България. (Университет. Годиш. кн. X—XI, стр. 1—126, 1915).
43. Седиментнитѣ скали въ България. (Сборникъ на Академ. на Наукитѣ, кн. VII, стр. 1—126, 1917).
44. Природни богатства въ Македония. (в. Миръ, бр. 5241, 1917; Българ. Търгов. Вестникъ, бр. 390, 391, 1918).
45. Бележки за геологията и природнитѣ богатства на Добруджа. (в. Миръ, бр. 547, 1918).
46. Основи на петрографията на Свиленградска околия. (Университет. Годиш. кн. XIII—XIV, 1916—1918, стр. 1—42, 1918).
47. Петрографски минерални изучания въ Македония. (Сборникъ на Българ. Акад. на Наукитѣ, кн. XIII, стр. 1—295, съ две таблици и една карта, 1920).
48. Старото рударство въ България и Македония. (Спис. на Българ. Акад. на Наукитѣ, кн. XIX, стр. 1—50, 1920).
49. Основи на петрографията на Кърджалийска околия. (Спис. на Българската Акад. на Наукитѣ, кн. XXIV, стр. 1—72, карта, 1921).
50. Петрографски бележки отъ Източна Тракия. (Университет. Годиш. XV—XVI, стр. 16, 1921).
51. Петрографски изучания въ изочнитѣ поли на Родопитѣ. (Университет. Годиш. XVIII, 1920—1921 г., стр. 1—74, 1921).
52. Уводъ въ изисление на кристалитѣ и переспективното имъ чѣртание. (Университетска Библиотека, N. 12, стр. 220, фиг. 170, 1921).
53. Скалитѣ и минералитѣ въ Пашмаклийски окръгъ. (Годиш. на Университета, кн. XVIII, стр. 1—93, 1922).
54. Минералитѣ въ България. (Годиш. на Соф. Университетъ, кн. XIX, стр. 1—97, фиг. 18, 1923).

55. Петрографіята на долината на р. Мѣста въ България. (Годиш. на Соф. Университетъ, кн. XIX, стр. 271—304, 1923).

56. Петрографски изучвания въ юго-западна България. (Университет. Годиш. кн. XIX, стр. 391—443, 1923).

57. Скалитѣ въ Малко Търновска и Василикоска околия, съ една петрографска карта. (Спис. на Българ. Акад. на Наукитѣ, кн. XXV, стр. 1—44, 1923).

58. Скалитѣ и минералитѣ въ Мастанлийски окръгъ, съ една таблица, профили и една петрографска скица. (Спис. на Българ. Акад. на Наукитѣ, кн. XXVIII, стр. 174—242, 1923).

59. Геологично-петрографско изучване на трасето на Ж. П. линия Мездра-Видинъ. (Спис. на Българ. Инженер. Архитект. Др-во, год. XXII, бр. 20, стр. 237—243, 1923).

60. Геологично-петрографско изучване на трасето на Ж. П. линия Карнобатъ-Шуменъ. (Спис. на Българ. Инженер. Архитект. Др-во, год. XXIV, бр. 2, стр. 25—30, 1924).

61. Професоръ Д-ръ Лазаръ Ванковъ (поменикъ). (Лѣтописъ на Българската Академия на Наукитѣ, томъ VI, стр. 131—139), 1924).

62. Дѣ е грешката на синдиката „Вжча“. (в. Миръ, бр. 7428 отъ 17. III 1923 год).

63. Скалитѣ въ южните склонове на Балкана между Марашъ-Върбишкия проходъ и Черно море. (Спис. на Българ. Акад. на Наукитѣ, кн. XXXI, стр. 1—91, 1921).

64. Цѣровскитѣ камани. (Спис. на Българ. Инженер. Архитект. Др-во, год. XXV, кн. 7, стр. 114—115, 1925).

65. Die Geologie Bulgariens („Deutsch. Balk. Zeitung“, NN. 124, 125, 1918) и други.

23. Стефан Ватев уродився в Ловечу (Болгарія) 1865 р. Гимназію покинчив у Пардубицях (Чехія) і в Софії. В р. 1882—1887 був учителем гимназії в Габрові і Софії. Опісля студював медицину в Гайдельбергу, Тібінгені і Ляйпцігу, де 1893 р. зложив докторат медицини. Спеціалізувався в Берліні у внутрішних і діточих недугах у проф. Гайбнера, Ляйдена і Гергардта. Був два роки лікарем больниці в Ловечу, опісля окружним лікарем у Силістрії, від 1898—1908 лікарем Александрівської больниці в Софії. Від 1908—1912

був директором народнього здоровля, 1899—1921 доцентом судової медицини, від 1921 професором діточих недуг при медичнім факультеті в Софії. Був редактором журналу „Медицина“ разом із дром Ораховцом 1894—1895, журналу „Медицински напредъкъ“ 1900—1903, „Лѣтописи на лѣкарския сѣюзъ въ България“ 1903—1905, журналу „Съвременна хигиена“ 1907—1912. Є дійсним членом Болгарської Академії Наук, Общества любителѣй естествознания, антропології и етнографії, членом-кореспондентом Антропологичного Товариства в Парижи (від 1907), німецького Тов. для антропології, етнографії і праісторії (від 1913 р.), міжнароднього Товариства для сексуальних дослїдів, дійсним членом болгар. археологичного інститута в Софії.

Важнійші його наукові праці такі:

Ueber den Fettgehalt des Blutes bei Nierenkrankheiten. D. med. Wochenschr. 1897, N. 35.

Einige Versuche mit Flügge'schen peptonisierenden Bakterien. Jahrb. für Kinderkrankheiten. Bd. XLVI, 1898.

Ueber den Reflex des M. Tensor Fasciae latae bei Pneumonie. D. m. W. N. 7, 1917.

Versuche mit einigen neueren Arzneimitteln. D. m. W. N. 35, 1903.

Слизеста треска (Fièvre ganglionaire). Български лѣкаръ, 1906.

Taches pigmentaires chez les enfants bulgares. Bulletins et Mémoires de la Société d' anthropologie de Paris. 2 v. 1907.

Естествени лѣчебни мѣста въ България, 1904.

Недостигъ на лѣкари и Българския медич. факултетъ, 1910.

Български медицински речникъ. Медицина, 1894.

Народната ни медицина и народнитѣ ни лѣкари. Здраве, 1904.

Материали по народна медицина и народни пѣсни. Сборникъ за народни умотворение.

Приносъ къмъ антропологического изучване на българцѣ. Български прегледъ, г. VI, 1899.

Beitrag zur Anthropologie der Bulgaren. Archiv für Anthropologie, Bd. XXVI, 1900.

Anthropologische Beobachtungen der Farbe der Augen,

der Haare und der Haut bei den bulgarischen Schulkindern in der Europäischen Türkei. Correspondenzblatt der deut. Anthr. Gesellschaft, N. 3, 1902.

Anthropologische Beobachtungen der Farbe der Augen, der Haare und der Haut bei den Schulkindern von den Türken, Pomaken, Tataren, Armeniern, Griechen und Juden in Bulgarien. Corr. Bl. N. 7, 8, 1903.

Contribution a l' étude anthropologique des bulgares. Bulletins et Mem. etc. Paris, 1904. Les bulgares et les macedoniens.

24. Крум Дрончилов, син народнього учителя, уродився 3 серпня 1889 р. в Самокові, де й ходив до низшої школи, а до гімназії в Пловдиві. По maturі один рік учителював на селі, а один служив урядником при окружнім шкільнім інспектораті в Пловдиві. В осени 1909 р. записався на берлінський університет, де особливо студіював географію і етнографію. В червні 1914 р. досягнув у тім університеті степень доктора і повернув до краю та поступив на службу до Народнього Етнографічного Музея в Софії. На тім становищі захопила його війна, в якій брав участь у 1915—1918 р. В осени 1918 р. став асистентом при софійським університеті, а в червні 1923 р. габілітувався на доцента географії і загальної етнографії тамже. Се становище займає й доси.

Важнійші його праці такі:

1. Metrische Studien an 93 Schädeln aus Kamerun. (Archiv für Anthrop. N. F. B. XII. N. 3, 1913. Ст. 161—183 + Taf. IX—XII).

2. Beiträge zur Anthropologie der Bulgaren (Archiv für Anthropologie, N. F. XIV. N. I, 1915. Стр. 1—76).

3. Die Körpergrösse der bulgarischen Rekruten und ihre Verteilung in den einzelnen Distrikten. (Archiv für Anthropologie, F. F. Bd. XIII. Стр. 337—341).

4. Черепи отъ старохристиянска гробница въ София. (Извѣстия на българското археологическо дружество, VII, 1919—20. София, 1920. Стр. 58—65 + табл. I—II).

5. Приносъ къмъ антропологията на албанцитѣ. (Списание на българската Академия на наукитѣ. Кн. XXI. София, 1921. Стр. 111—134).

6. Материяли за антропологията на българитѣ. I. Македонскитѣ българи. (Годишникъ на софийския университетъ. Ист.-фил. факултетъ. Томъ XVII, стр. 1—67).

7. Бурелъ, антропогеограф. изучвания. (Годишникъ на софийския университетъ, кн. XIX. София, 1923. Стр. 1—250 + 24 табл. + 1 карта).

8. Туристътъ и природата. (Сборникъ „Туризмътъ въ България“ 1924 г. Стр. 1—16).

9. Предисторически черепи отъ България. (Известія на бълг. археол. институтъ. Томъ II, 1923—24. София, 1924 г. Стр. 187—201).

10. Първнятъ конгресъ на славянскитѣ географи и етнографи. (Сп. „Естествознание и География“, т. IX, кн. 6, 1925 г. Стр. 193—206).

11. Литва. (Сп. Естествознание и география, т. IX, кн. 3, 1924 г. Стр. 93—102).

12. Политическата граница. (Годишникъ на Соф. Университетъ. Кн. XXI. София, 1925, стр. 1—26) і инші.

25. Анастас Тодоров Іширков (Иширков) уродився в Ловечу (Болгарія) 5 цвѣтня 1868 р. Покінчив гімназію в Тирнові (1888), історичний відділ висшої школи в Софії (1891), дальші студії відбув на університетах у Ляйпцігу (1895), Берліні (1896), Відни (1899) і Парижи (1900). Був від 1895 до 1898 р. учителем гімназії в Софії, опісля габілітувався на університеті в Софії як доцент загальної географії. Від 1909 р. є звичайним професором того-ж університету; в рр. 1915—16 був ректором, крім того кілька разів деканом істор.-фільософічного факультета.

Є дійсним членом Болгарської Академії Наук, болгарського Археологічного Інститута, болгарського Земледільного інститута, болгарського і пештенського Етнографічного товариства; є головою болгарського географічного товариства.

Важнійші праці такі:

В болгарській мові:

1. Приносъ къмъ етнографията на Македонскихъ славѣни. Отговоръ на проф. Дръ І. Цвијић. Второ допълнено издание. София, 1907, 8°, 100.

2. България. Географски бълѣжки. Съ 37 образа въ текста. София, 1910, 8°, 172.
3. Градъ Солунъ. Политикогеографски и народостопански бълѣжки. София, 1911, 8°, 140.
4. Градъ София прѣзъ XVII вѣкъ. Кн. III отъ Материяли за историята на София. Съ 18 образа вънъ отъ текста и едины планъ на градъ София. София, 1912, 8°, IV+92.
5. България и Бѣло море. Политикогеографски чъртици. София, 1914, 8°, 60.
6. Западнитѣ кранца на Българската земя. Бълѣжки и материяли. Съ 11 карти. София, 1915, 8°, CXXX+104.
7. Охридско езеро и градъ Охридъ. София, 1915, 8°, 32.
8. Коси напѣтни бълѣжки з върху Добруджа и Моравско. София, 1917, 8°, 21.
9. Градъ Враня и Вранско. София, 1918, 8°, 26.
10. Западна Тракия и договорътъ за миръ въ Ньойи. София, 1920, 8°, VIII+67.
11. Характерни чърти на градоветѣ въ Царство България. София, 1925, 8°, 26.

В нѣмецкѣи мовѣ:

1. Südbulgarien. Dissertation. Leipzig, 1896, 8°, 80.
2. Oro- und Hydrographie von Bulgarien. Sarajewo, 1913, 8°, 182.
3. Bulgarien Land und Leute. I. Teil, Leipzig, 1916, 8°, 129; II T. Leipzig, 1917, 8°, 128.
4. Bulgarien und die Dobrudscha. Bern. 1917, 8°, 32.

У французкѣи мовѣ:

1. Etude ethnographique sur les Slaves de Macédoine. Réponse à M. Zvijitch. Paris, 1908, 8°, 93.
2. Les confins occidentaux des terres bulgares. Lausanne, 1916, 8°, 254.
3. La Bulgarie et la Dobroudja. Bern, 1918, 8°, 32.
4. La Dobroudja et les revendications roumaines. Lausanne, 1918, 8°, 16.
5. Reponse au dernier mot de M. Comnène sur la question de la Dobroudja. Lausanne, 1918, 8°, 23.
6. Le nom de Bulgare. Lausanne, 1918, 8°, 67.

7. La Macédoine et la constitution de l' Exarchat bulgare (1830—1897). Lausanne, 1918, 8°, 37.

8. Les Bulgares en Dobroudja. Bern, 1919, 8°, 189.

9. La Bulgarie et la mer Egée. Le probleme de la Thrace. Bern, 1919, 8°, 64.

10. La Bulgarie. Aperçu Géographique. Sofia, 1924, 8°, 87.

В російській мові:

1. Болгарія. Переводъ съ болгарскаго К. Мисиркова. Одесса, 1911, 8°, 235.

В мадярській мові:

1. Bulgária. Föld-és néprajz. Budapest, 1917, 8°, 162.

В чеській мові:

1. Bulgarsko a moře Egejské. Thrakijiska otázka. Z francouzského přeložil František Čejka. Praha, 1921, 8°, 48.

Писав також багато статей по різних журналах, болгарських і чужих.

26. Драгутін Горянович-Крамбергер уродився 28 жовтня 1856 в Загребі, де скінчив середню школу. Університетські студії відбув у Ціриху, Мінхені, Відні і Тібінгені, де промувався 1879 р. на доктора природн. наук. Рік 1879 перебув як добровільний робітник у держ. геологічним інституті у Відні, опісля від 1880 р. був адюнктом мінерально-геологічного музею в Загребі, 1884 р. габілітувався з палеонтології, 1892 р. одержав *veniam legendi* з геології на універ. в Загребі, 1892 р. іменованій суплентом геології, 1894 надзвичайним, 1896 звичайним професором геології і палеонтології на університеті в Загребі. Був угорським радником двора, кавалером різних орденів. Є дійсним членом Югославянської Академії Наук, членом-кореспондентом кор. Сербської Академії Наук, хорватського природописного товариства, наукових товариств у Франкфурті над М., Кельні, Білгороді, Відні, Москві і т. д.

Видав около 104 праць із геології і палеонтології та печатав їх у виданнях академій і в періодичних журналах у Загребі, Відні, Берліні, Білгороді і Будапешті.

Видав геологічну карту Хорватії і Слявонії з німецько-хорватським текстом (7 карт у поділці 1:75000).

Важніші його праці такі:

I. З обсягу геології:

Vijesti geološkog povjerenstva za kraljevine Hrvatsku i Slavoniju, I—VII, з хорватсько-німецьким текстом.

Geologija gore Samoborske i Zumberacke. Zagreb, Akademija, 1894.

Die geotektonischen Verhältnisse des Agramer-Gebirges und die mit denselben im Zusammenhang stehenden Erscheinungen. Berlin, Akademie, 1907.

Morfološke i hidrografijske prilike prapornich predjela Srijema, te pograničnih česti županije virovitičke. Zagreb, 1922.

Der Bruchrand des Zagreber Gebirges zwischen Podused u. Zagreb und seine Bedeutung zur Heranbildung der Zagreber-Terrasse. Zagreb, 1922.

Die geologischen und hydrographischen Verhältnisse der Therme Stubičke toplice in Kroatien und deren physikal. Eigenschaften. Wien, 1910 (Gorjanović. Steeb u. Melkus) i ин.

З праць палеонтологічного змісту належить згадати:

Die jungtertiäre Fischfauna Kroatiens. Wien, 1882.

Die obertriadische Fischfauna von Hallein in Salzburg. Wien, 1905.

De piscibus fossilibus Comeni, Mrzleci et Mt. Libanonis. Zagreb, Akademija, 1895.

Aigialosaurus, novi gušter iz krednih škriljeva otoka Hvara. Zagreb, 1892 (i по німецьки).

Fossilni Rhinocerotidi Hrvatske i Slavonije za osobitim obzirom na Rhin. Mercki iz Krapine u Hrvatskoj. Zagreb, Acta Akad. 1912.

Fossilni Proboscidi Hrvatske i Slavonije. Ibid., 1912 i ин.

Особливо важні досліді Горяновича про ділювіяльного чоловіка в Крапіні в Хорватії, друковані в Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft, Wien, під заголовком: Der paläolithische Mensch u. seine Zeitgenossen a. d. Diluvium v. Krapina in Kroatien. Bd. 31—32, 34—35. — Крім того:

Der diluviale Mensch aus Krapina in Kroatien. Ein Beitrag zur Palaeoanthropologie, 1906, Wiesbaden з XIV табл. і 52 ілюстраціями.

Додатком до сього є монографія:

Život i kultura diluvialnog čovjeka iz Krapine. (Sa kratkim njemačkim izvadkom). Zagreb, Acta Academ. 1913, з 15 табл. 4^о. — Дали:

Čeljusni zglob diluvijalnog čovjeka iz Krapine. Zagreb, 1914, i:

Der Axillarrand des Schulterblattes des Menschen v. Krapina. Zagreb, 1914. — В кінци:

Über Budmania Brus. und andere oberpontische Limnocardien Kroatiens. Wien, Akademie, 1902.

Über die Gattung Valenciennesia und einige unterpontische Limnaeiden. Wien, 1900.

Die Valenciennesiiden und einige anderen Limnaeiden der pontischen Stufe des unteren Pliozäns in ihrer stratigraphischen u. genetischen Bedeutung. Zagreb, 1923 i ин.

Novi prilozi čeljusnom zglobu diluv. čovjeka iz Krapine. Zagreb. Akad. 1925.

27. Стефан Петков уродився дня 5 червня 1866 р. в місті Ловечу (в Болгарії). До середних шкіл ходив у Ловечу та Габрові, на університет у Гандаві (Бельгія) на фізично-математичний факультет, який покінчив 1894 р. і промувався на доктора природописних наук, головнo ботаніки. Того самого року зложив іспит на учителя середних шкіл і учительовав у ловчан. гімназії від 1894—1901 р. В 1901 р. став доцентом ботаніки, 1908 р. надзвичайним, а 1911 р. звичайним професором у софійському університеті. Був три рази деканом фізично-математичного факультету, а в 1925 р. ректором університету. Є членом Болгарської Академії Наук і різних наукових товариств. Оголосив ряд праць головнo з обсягу біології та фізіології рослин (переважно глінів) у болгарській, російській та французькій мові. Важніші з них отсі:

1. Принось за изучване на българскитѣ едноклетѣяни зелени водорасли, кои то живѣять по: Рила-планина, Костенски-балканъ (Родопитѣ), Витоша, въ Драгоманското блато и около София, Съ 5 таблици и 77 фигури. Периодич. списание, кн. LVII (1898), стр. 111—135; кн. LVIII (1899), стр. 595—611; кн. LIX (1899), стр. 791—806, София, 1891.

2. Втори принось за изучване на сладководнитѣ зелени

водорасли въ България. Съ 18 фигури на 2 таблици и резюме на френски. Трудове на Българско природоизпитателно дружество, кн. I, стр. 1—21. София, 1900.

3. Трети приносъ за изучване на сладководнитѣ водорасли въ България. Съ двѣ фигури въ текста и кратко резюме на френски. Периодическо списание, кн. LXV, стр. 385—416. София, 1904.

4. Нѣколко морски и брахични водорасли по Българско Черноморско крайбрежие отъ Атлиманъ до Дуранъ-Кулакъ. Годишникъ на Софийския Университетъ, кн. I, стр. 168—180. София, 1905

5. Допълнителенъ приносъ къмъ водорасловата флора на Рила планина Съ кратко резюме на френски ез. Периодическо списание, кн. LXVI (1905), стр. 222—239. София, 1906.

6. Четвърти приносъ за изучване на сладководнитѣ водорасли въ България. Мсб. кн. XXII и XXIII, дѣлъ III, стр. 1—23. София, 1906—1907.

7. Пети приносъ за изучване на сладководнитѣ водорасли въ България. Периодическо списание, кн. LXVIII (1907), стр. 603—624. София, 1908.

8. Водораслитѣ на Юго-западна България и тѣхното разпрѣсване. Съ 1 таблица 12 фигури и резюме на френски. Годишникъ на Софийския Университетъ кн. V, дѣлъ III, стр. 1—88. София, 1910.

9. Материали за водорасловата флора на Българско черноморско крайбрѣжие. Описание на Българската Академия на наукитѣ, кн. XVII, стр. 25—134. София, 1919.

10. Растителността на витошкитѣ води. (Приносъ къмъ хидрологията и хигиената на столицата). Съ 9 таблици и резюме на френски. Годишникъ на Софийския Университетъ XVIII (за 1921—1922 г.), стр. 1—270. София, 1922.

11. Sur la flore algologique d' eau douce de Bulgarie. Avec une figure dans la texte. Recherches scientifiques du Congrès international de Botanique à Vienne, pp. 354—369. Jena, 1906.

12. Харацентѣ на България. Съ 7 фигури въ текста и 3 фотографски таблици. Описание на Българската Ака-

демя на Наукиѣ, кн. VII, стр. 1—44. София, 1913. Те саме по французьки.

13. Приносъ къмъ флората на южния кѣтъ на Българско Черноморско крайбрѣжие. Периодическо списание. кн. LXVIII (1907), стр. 191—216. София, 1908.

14. Водна и водораслова флора на Юго-западна Македония. Съ 4 таблици, 85 фигури, една фотографска снимка, една географска скица и резюме на френски. Отдѣлна книга на Българската академия на наукитѣ отъ 189 стр. Пловдивъ, 1910.

15. Прѣдварителни издирвания по блатниста флора на Дунавско българско крайбрѣжие. Съ 6 фотографски снимки и резюме на френски езикъ. Годишникъ на Соф. Университетъ, кн. VI, вр. II, стр. 1—45. София, 1911.

16. По юго-западнитѣ кѣтове на Македония. Културно единство, кн. VI—XI (Солунъ, 1908—1909); Българска сбирка, год. XVII, стр. 87—95, 234—249, 312—327, 484—497. София, 1910.

17. Иглолистнитѣ растения по Витоша и значението имъ за залѣсяването и. Съ резюме на френски. Опис. на Българска академия на наукитѣ, кн. XIX, стр. 51—96. София, 1920.

18. Библиографія болгарской флоры. Русскій ботаническій журналъ (1911), N. 7—8, стр. 1—62. Ленінград, 1912 — і багато інших статей і заміток.

28. Михайло Петрович уродився 7 травня 1868 р. в Білграді (Сербія). Народні школи, гімназію і університетські студії покінчив у Београді в 1889 р. Дальші студії відбув у висшій нормальній школі (l' école normale supérieure) в Парижі (1890—1894), де одержав 1892 р. ліценціят математичних, 1893 р. фізикальних наук, а 1894 докторат математичних наук на факультеті стислих наук (Faculté des Sciences) у Парижі.

Від 1894—1905 р. був професором математики висшої школи в Београді, від 1905 р. є професором тогож предмету в університеті.

Є членом Сербської Академії Наук у Београді, югославянської академії в Загребі, Чеського Наук. Товариства в Празі, математичного тов. в Парижі і Палермі, німецького математичного товариства, фізикального товариства

в Парижі, міжнародної комісії навчання, почесний член тов. математиків і фізиків у Празі й Букарешті та інших товариств. Є автором понад 130 праць, розвідок і заміток із царини альгебри, арифметики, інтегрального рахунку, загальної теорії функцій, різничкових рівнянь і загальної феноменології. Спис і аналіза його творів поміщена в публікації: *Notice sur les travaux scientifiques de M. Michel Petrovitch* (Gauthier-Villars, Paris, 1922), publiée par l'Academie Royale de Serbie.

НЕКРОЛЬОГИ.

Фелікс Кляйн.

З Феліксом Кляйном відійшов у могилу один із найбільших велетнів духа останніх 50 років. Був се учений, що своїм великим умом схопив увесь обширний матеріял нинішньої математики й у багатьох її ділянках записався як небуденний дослідник, замітний головно тим, що вмів винаходити звязки між найрізноморднішими на перший погляд математичними проблемами. Був се педагог, що не тільки виховав велику плеяду найвизначніших сучасних учених, але також дав товчок до реформи математичного навчання у всіх школах -- від народньої до найвисшої. Був се врешті організатор, що вмів зєдиняти духових працьовників і давати напрямок їх праці. а з гетінгенського університету, в якому працював близько трицять років, зробив математичну Меку для всього культурного світа.

Фелікс Кляйн уродився 25 цвітня 1849 у Діссельдорфі; його батько походив із Вестфалії і був урядовцем державної каси. Мати, що походила з ахенських промислових кругів, подала Феліксови перші шкільні відомости.

До шкіл ходив у Діссельдорфі, виявляючи вже тоді хист до математичних та природничих наук. Покінчивши гімназію 1865 р., записався на університет у Бонні, щоби там студіювати математику й природознавство, і з початку звернувся до описових природничих наук. Одначе вже з весною наступного року став асистентом славного Плікера при кафедрі фізики і ся подія вплинула рішачуче на хід його життя. Плікер, як відомо, в останньому періоді свого життя займався „лінійною геометрією“ і Кляйн ми-

моволі став помічником свого професора. Тоді повсталала в нього думка, спеціалізуватися у фізиці, однак перед тим засвоїти собі широкий математичний світогляд. Та сталося таке, що 1868 р. Плікер помер, і на молоденького Кляйна впало непосильне завдання, приладити до друку його незакінчену геометричну працю. Шукаючи за допомогою, Кляйн перенісся до Гетінгена, де тоді професорував Клебш, і вони в купі взяли за Плікеріві рукописи.

У Гетінгені панувала зовсім відмінна наукова атмосфера, з якої Кляйн виніс дуже багато, бо виробив собі переконання, як повинен, а як не повинен виглядати варстат наукової праці. Він бачив нпр. що в фізикальному семінарі славного Вільгельма Вебера йшла тільки дрібничкова праця над закріпленням тодішнього фізикального світогляду, а ця праця не потягла за собою Кляйна з його вродженим широким розмахом. За те в історичному семінарі Вайца навчився цінити силу й вагу організованої праці при спеціалізації.

Отсей розмах не вдержав його довго в Гетінгені і він перебрався до Берліна, де тоді математика стояла під знаком Куммера та Ваєрштраса. В їх семінарах йшла тоді широка праця, яка й захопила молодого Кляйна. Крім того багато товчків до праці одержав він у студентському „математичному товаристві“: там довідався від Штольца про існування „неевклідовської геометрії“ і захопився нею так, що на протязі дальших років надав тій науці зовсім нове обличчя. Там він заприятелював з Норвежцем Софусом Лі, з яким працював потім кілька років. Ось так вони обидва виїхали літом 1870 р. до Парижа, де ввійшли зараз у звязки з професорами Дарбу та Камілем Жорданом. Тимчасом уже по несповна трох місяцях вибухла прусько-французька війна і Кляйн, як горожанин ворожої держави, мусів тікати до Німеччини.

У січні 1871 габілітувався Кляйн у Гетінгені. Факультет звільнив його від представлювання окремої праці так, що йому прийшлося тільки мати лекцію про моделі „комплексових площ“. Давний плян, присвятитися фізиці, виринув тепер у нього знову так, що перші його виклади були присвячені математичній фізиці. В тому часі жив знову дуже

близько з Клебшом так, що його звязки з геометрією тільки затіснялися.

Тимчасом уже в осені 1872 р. покликано його як звичайного професора на катедру математики до університету в Ерлянгені, і се остаточно пережило його в бік математики.

Молодий професор мав тут не-аби яку працю; треба було зорганізувати все математичне навчання, що тоді там було в дуже примітивному стані. Число студентів математики було тоді дуже мале так, що Кляйн зразу не знаходив для себе поля до діяльності. Одначе й тепер знову випадок допоміг йому незабаром стати осередком ширшого математичного світа.

В Гетінгені помер нагло Клебш і на Кляйна впав обов'язок продовжувати працю свого професора. Цілий ряд студентів, що їх гуртував коло себе Клебш, переїхав до Ерлянгена і Кляйн мусів зайнятися їх спеціалізацією.

Згідно з тамошнім академічним звичаєм, кождий нововступаючий до факультету доцент мав у вступній лекції виголосити свою наукову програму та з'ясувати мету своїх наукових праць. У своїй лекції Кляйн усистемізував різні напрямки геометричного досліду й подав як порядкуючий принцип у геометрії — поняття групи. Ось так повстала славна „ерлянгенська програма“, яка стала справді програмою всієї наукової діяльності Кляйна, бо він поширив її значінне також на теорію функцій, на механіку й на фізику.

Довкола Кляйна згуртувалося в Ерлянгені живе математичне життя; його діяльність одначе була утруднена тим, що він не мав за собою ніякої традиції.

Та вже з весною 1875 р. бачимо Кляйна професором високої технічної школи в Мінхені, отже знову серед зовсім відмінних відносин. Тут знову прийшлося йому ладнати перші звязки з прикладною математикою, бо він мав вести математичне підготовлення майбутніх інженірів, а крім того мусів також мати спеціальні курси для учительських кандидатів-математиків. Допомогою в його праці став йому проф. Бріль, фівночасно з ним покликаний до Мінхену, який уже перед тим працював у дармштадтській техніці. Вони обидва разом виробили план навчання математики на техніці,

а Кляйн мав нагоду ввійти в ближші звязки з інжинірами та фабрикантами. Тоді він познайомився ближше з деякими ділянками машинової техніки, з нарисною геометрією, графічною статикою та кінематикою.

Час мінхенської професури вимагав від Кляйна надзвичайних зусиль так, що се підкопало його здоров'я й довело до важкої нервової недуги. Вона виявилася в часі його ляйпцігської професури.

До ляйпцігського університету покликано Кляйна в осени 1880 р. на катедру геометрії, яка тоді стояла там доволі низько. Кляйн узяв геометрію відразу в найширшому розумінні слова, як окрему методу думання, яку можна зужитковувати в різних ділянках математики. З тою свідомістю розпочав він лекції геометричної теорії функцій, маючи на увазі продовжувати далекосяжні ідеї Рімана. Та його погляди зустрілися з опозицією тодішньої професури, хоч молодший математичний світ із захопленням привітав його думку; м. и. Анрі Пуанкаре в Парижі під впливом кореспонденції з Кляйном кинувся теж на те поле.

У Ляйпцігу Кляйн зорганізував зараз на початку збірку геометричних моделей та математичну читальню і ся його організаційна діяльність була теж не в смак старшим професорам.

Вичерпуюча праця підкосила здоров'я Кляйна і вгнала його в поважну нервову недугу, ізза якої мусів перервати на якийсь час свою професорську діяльність. Вичунявши трохи, взявся знову за наукову діяльність, не перетяжуючись занадто викладами. В тому часі повсталася його „теорія двацятитінника“ та теорія еліптичних модулевих функцій. Кляйн виробив собі тоді таку методу праці, що сам піддавав тільки ідеї й доглядав напрямку праці, а детальне оброблюванне поодиноких питань лишав своїм молодшим помічникам.

1884 р. покликано його до Балтимора в Америці як наступника Сильвестра. Хоч Кляйн не пішов за тими запросинами, то сам той факт дуже корисно вплинув на його працездатність та фантазію і тоді щезли зовсім наслідки його нервової недуги.

В два роки пізніше переселився знову до Гетінгена

(1886), де й пережив до смерті. Тут застав старшого від себе Германа Амандуса Шварца, який придбав був велику збірку моделей так, що Кляйн вимовив собі тільки улаженне математичної читальні. Отся читальня („Mathematisches Lesezimmer“) стала потім славною на увесь світ математичною робітнею. Як довго в Гетінгені працював Шварц (до 1892), Кляйн не мусів вести більших викладів, тому мав багато часу для себе. В тому часі познайомився глибше з механікою та фізикою.

Гетінгенські виклади Кляйна увіковічені в літографованих виданнях, з яких черпали знання й понуку навіть ті, що не мали щастя слухати лекцій того незрівняного професора. На протязі своєї гетінгенської діяльності (т. є аж до смерті) Кляйн виявив таку всебічність праці, що сьогодні дивимось на неї з подивом і дивуємося, що се все праця одної людини.

Кляйн був одним із ініціаторів „Німецького математичного Товариства (Deutsche Mathematiker-Vereinigung), яке мало Кляйна своїм самотнім почесним членом. Він зреорганізував теж гетінгенське наукове товариство. Його організаційний хист обхопив усе навчання математики, він провів його реформу й поборов великанські труднощі, зустрічаючись на кожному кроці з опозицією консервативів. Кляйн побачив передовсім, що математичне навчання по університетах треба зуніфікувати й зробити незалежним від замилювань поодиноких професорів, які часто густо, закопавшись у свою спеціальність, виховували вузких спеціалістів без ширшого світогляду. Він поставив на перший план університетської науки — звязок поодиноких партій математики та потребу математичної загальної освіти. Врешті постановив собі вибороти для прикладної математики се саме значіння у висших школах, яке має чиста математика.

А що навчання математики в університетах не може являтися чимось відірваним, метою самою для себе, тільки має практичні завдання: дати учителів до середніх шкіл, — то його змаганням було перебороти ту прірву, що запанувала між висшою та середньою школою. Він побачив, що й у всіх низших школах треба учити математики зовсім инакше, як се робилося до того часу і в широко закрос-

ній праці розробив проекти реформи математичного навчання, від народньої аж до високої школи включно.

Бажаючи вибороти рівноправність прикладної математики по університетах, Кляйн висунув паролі злуки технічних високих шкіл із університетами, й отсе зєднало йому безліч противників. Виступили проти того перш усе університетські круги, які побоювалися, щоби наука, зіткнувшись з практикою, не стратила своєї „чистоти“, й закидували йому „американізм“ (Кляйн тоді свіжо вернувся з наукової подорожі з Америки, де був на всесвітній виставі в Шікаго). За те техніки-інженіри стали боятися за свою самостійність; їм здавалося, що через злуку з університетами технічні школи стратять свій практичний характер, а стануть — на зразок університетів — тільки огнищами чисто наукової праці. Отся опозиція з двох боків перешкодила до реалізації плянів Кляйна; за те довелося йому тільки — при широким особистих знайомствах та при допомозі високого міністерського урядовця з Берліна, Альтгофа — зорганізувати щось у роді мініатюри наукової техніки: інститут для прикладної математики при кафедрі технічної фізики в гетінгенському університеті. Там викладають: нарисну геометрію (вона здобула була собі вже право горожанства навіть в австрійських іспитових програмах), технічну механіку, електротехніку, геодезію, аеронавтику та асекураційну математику.

Для реформи математичного навчання Кляйн зорганізував окрему комісію (DAMNU, то-бто: „Deutscher Ausschuss für mathematisch-naturwissenschaftlichen Unterricht“), яка ввійшла в склад „міжнародньої комісії для навчання математики“ (IMUK, т. зн. „Internationale Mathematische Unterrichts-Kommission“). Як знаємо, вислідом діяльності Кляйна є те, що в науці математики висунуено на перший плян функційний принцип.

Пишучи про діяльність Кляйна, не можемо не згадати ще про один його монументальний труд: ініціативу й виданне „Енциклопедії математичних наук разом із застосуваннями“ („Enzyklopädie der mathematischen Wissenschaften mit Einschluß ihrer Anwendungen“). Плян тої праці виробив Кляйн разом із Францом Маєром 1895 р., а ввів його

в життє „картель німецьких академій наук“ із гетінгенською та віденською академією на чолі. Видання піднялася фірма Тайбнера. Закроєно видавництво на 8 великих томів, з яких 3 були присвячені чистій, а 5 прикладній математиці. Сам Кляйн узяв на себе редакцію 4-го тому (механіка). — Рівнобіжно з тим ішло французьке видання того монументального твору, в зовсім відмінному обробленні ріжними французькими вченими, одначе війна припинила видання того другого твору.

Також завдячуємо Кляйнови один том у видавництві „Kultur der Gegenwart“, а саме том, присвячений математичним наукам.

Від 1911 р. підупадав Кляйн за здоровлю так, що з 1913 р. перейшов на емеритуру, одначе підчас війни ще нераз оголошував виклади.

Під сам кінець життя взявся ще раз переглянути ввесь свій науковий доробок і приладив до друку 3 томи своїх писань, що були розсіяні по ріжних наукових журналах.

Помер після довшої недуги 22 червня 1925 р.

Наукове Товариство ім. Шевченка, в признанню великанських заслуг Кляйна на полі чистої науки й на полі математичного навчання, з якого користає й наша молодь, обдарувало його найвисшою почестю, якою могло: вибрало дійсним членом математично-природничої секції дня 13 марта 1924 р. На письмо з повідомленням про сей вибір відповів Кляйн дуже теплим і сердечним письмом. Таким чином і Наукове Товариство ім. Шевченка прилучує свій жалібний голос до посмертних відгуків про свого дійсного члена Фелікса Кляйна, великого вченого й педагога-організатора, людини великого духа й чистого характеру.

Микола Чайковський.

Осип Маковей.

Ненадійно, бо по кількадемній недузї розпращався із сим світом один із передових діячів-письменника галицької землі Осип Маковей.

Уродився він дня 23. серпня 1867 р. в місточку Яворові, де його отець Степан був міщанином і дрібним рільником. Мати Катерина походила з чеського роду Бжезінів і визначалася незвичайною інтелігенцією та зрівноваженнем і спокоєм духа. Сі прикмети переняв по матери Осип. В рр. 1874—9 покінчив він пять кляс виділових. Від р. 1879—87 ходив до української, т. зв. академічної гімназії, запряцьовуючи лекціями на хліб насущний, причім доводилося йому нераз голодувати. В осени 1887 р. вписався Осип на філософічний виділ у Львові. Від осени 1889 до осени 1890 служив він у війську, де зложив офіцерський іспит і став небавом підпоручником.

В марті 1891 став Маковей помічником редакції „Діла“ а в червні 1892 р. перейшов до редакції „Народної Часописи“. Через те скінчив він університет що-йно в р. 1893. Від квітня 1895 до кінця падолиста 1897 р. був начальним редактором черновецької „Буковини“ а від грудня 1897 до весни 1899 працював у редакції „Літературно-наукового Вістника“. Під весну 1899 дістав він на порученне проф. Ягіча Künstlerstipendium у висоті 300 гульденів, з котрими поїхав до Відня, вписався знову на університет і працював під проводом проф. Ягіча, Їречка і Мурка. Тут зацікавився він рагузанським письменством. В осени 1899 р. відбув військові маневри а опісля вступив на службу учителя державної учительської семинарії в Чернівцях, де пробув протягом одинадцяти літ до осени 1910 року. В міжчасі зложив 1901 р. докторат філософії, почім його іменовано провізоричним, головним учителем. В р. 1905 зложив учительський іспит та став дійсним головним учителем. Тогож року їздив він до Київа на ювілей Івана Нечуя Левицького в характері відпоручника Буковини. В р. 1908 оженився з Ольгою Кордубівною, дочкою пароха і крилошанина Бережан. Осению 1910 р. переселився до Львова, де дістав місце учителя в державній, жіночій семинарії. В маю

1913 р. іменовано його директором учительської семінарії в Заліщиках. В часі світової війни, від серпня 1914 був він товмачем російської мови при штабі 8. дивізії кавалерії, опісля начальником листової цензури в Чернівцях, дальше офіцером при радіогрупі, зразу в Галичині, Угорщині, а в р. 1918 в Одесі. В початках липня 1918 р. відкликано його з війська до служби в семінарії, де перебув чимало воєнного горя, доки в лютім 1921 р. не опинився в тюрмі у Чорткові. Умер на становищі директора семінарії в Заліщиках дня 21 серпня 1925 р., а похорони його відбулися дня 28 серпня, в сам день уродин, при величезнім здвизі народу.

У літературне життє впровадив його Іван Франко в р. 1885, коли Осип Маковей був учеником шестої гімназійної класи. Виростав він тоді серед тайної студентської громади, зорганізованої учениками акад. гімназії. Описав він її в „Історії одної студентської громади“ (Львів 1912).

Перші його літературні твори появилися в „Зорі“ 1885. Були се переклади поезій і оригінальні поетичні твори. В „Народі“ (1891 р) напечатав він свою поему „Молох“, а у Франковім „Життю і Слові“ (1894. I) поему „Новик“. В „Ділі“ і „Народній Часописи“ помістив він багато фейлетонів. Замітними були також його фейлетони „З життя“ (1894), „Світла і тіни“, мішені в „Зорі“ (1895). В р. 1894 нагородила польська часопись „Czas“ його оповіданне „Оферма“ з військового життя. В р. 1895 вийшла його збірка п. н. „Поезії“. Тоді надрукував він також оповідання „Весняні бурі“, опісля „Клопоту Савчихи“, „Подорож до Києва“ (поезія 1897 р.). З його пізнійших творів замітні „Оповідання“ (зах. Видавн. Спілки 1904), „Пустельник з Путни“ (Чернівці 1909), „Хрестини“ (1913 р.), „Нові часи“ з міщ. життя (Львів 1917), „Кроваве поле“ (Київ 1921), „Прижмуреним оком“ нариси й оповідання Львів – Київ (1923). Із сатир назвемо „Наші знакомі“ (1901) і „Ревун“ (1910 р.). Окрім сего видав він повісти „Залісе“ 1897 (доси два наклади), „Ярошенко“ (1905) третє виданне 1926 р. За „Ярошенка“ дістав він премію з фонду гр. Мих. Тишкевича. На становищі редактора „Буковини“ поклав він величезні заслуги для розбудження тамошного українського населення,

так що його імя треба згадати з великою пошаною поруч призвищ Федьковича і дра Степана Смаль Стоцького, великих будівничих зеленої Буковини. Не обмежувався Осип Маковей на саму „Буковину“, але знайомив із життям Українців також німецьку публику в часописи „Bukowiner Nachrichten“, де в р. 1897 напечатав „Res Ruthenicae“, що вийшли окремою відбиткою. Чимало фейлетонів і політичних статей помістив він у „Руслані“.

Хоча життя відбивало його не раз від наукових дослідів, то всеж таки і на сім полі полишив він чималий добробок, у яким виявив незломну волю служити культурній справі. Побіч літературних оцінок творчости Андрія Чайковського, Тим. Бордуляка, Ольги Кобилянської, напечатав він :

1) Beiträge zu den Quellen des Gundulič schen Osman“ (Archiv für slav. Philol. Том XXVI).

2) студію „Панько Омелькович Куліш“ (Львів 1900, стр. 169+1.

3) солідну студію „Три галицькі граматики“ (Іван Могильницький, Йосиф Левицький і Йосиф Лозинський). „Записки“ Наук. Тов. ім. Шевченка Т. 51 і 54 і окремою відбиткою. Львів, 1903, стр. 96.

4) багаті змістом „Матеріяли до житєписи Осипа Юрія Гординського Федьковича“. Львів, 1910, стр. 653.

5) прегарну студію: „Житєпись Осипа Юрія Гординського Федьковича“. Львів, 1911, стр. 590.

6) Кілька документів з Гуцульщини з II половини XVIII в. („Записки“ Т. 87).

7) Видав також студію про Із. Воробкевича.

Бібліографію його писань зладив др. Денис Лукіянович і що-йно з неї можна буде пересвідчитися, який великий вклад вложив Осип Маковей в скарбницю української культури. Його мрією було видобутись із малого місточка Заліщик до багатих бібліотек у Львові, щоби тут віддатися дальшим науковим дослідям, одначе відносини не сприяли його перенесенню ані за австрійських, ані за польських часів, а остаточно смерть перебила усі його наміри, літературні та наукові пляни. Був се чоловік високої культури душі та ума, яку пронизувала погідна вдача і незвичайна сердечність доброго і широго чоловіка. К. С.

Стан музея.

Звідомленнє музея за рр. 1923—1925.

При звідомленню з діяльності музея за останніх два і пів року треба з приємністю підчеркнути відрадний факт, що музей перетривав щасливо крізу воєнних літ, які несли йому лишень нищення і занедбаннє. Щасливо закінчено боротьбу з молями, які могли знищити дорогоцінну збірку килимів і етнографічних оказів та відновлено завдяки Виділові Товариства рівнож дуже цінні образи церковного мистецтва XV віку. Минулі роки принесли ще дальший поступ у розвитку музея. Він зачав збирати нові експонати та доповнювати старі збірки. Хоч і тепер Виділ Товариства не міг ще вставити в свій бюджет більшої квоти для музея — то все таки в порівнанню до перших повоєнних літ і в сьому напрямку бачимо видну поправу. Товариство видало на закупно нових експонатів значні квоти.

В кінці належить зазначити, що й наше громадянство зацікавилось долею музея. Се видно з тих доволі численних дарів, що вплинули до музея, та у збільшеній фреквенції відвідувачів.

Збори музея поміщені тепер у 14 саях I і II поверха; в останнім році відзискано дві кімнати заняті воєнними льокаторами.

Дня 1/IX 1925 інвентар виказував 16.878 чисел, від січня 1923 р. вписано загалом 1498 предметів. Перегляд прибутків дає подана табеля.

Предметів

Відділ:	вписаних:	невписаних ще:
Археологія	393	158
Етнографія	64	6
Кабінет мистецтва	97	8
Історичний відділ	358	60
Кабінет ілюстрацій	264	52
Кераміка	1	320
Кабінет монет	124	74
Кімната Ів. Франка	96	10
Природничий відділ	97	1370
Усіх предметів вписаних	1498	невписаних 2056

Наведене зіставлення показує, що за 3 роки вплинуло до музею 3554 предметів; се зовсім поважне збільшення дотеперішних зборів. На прибуток зложилися дари і закупи з фондів Товариства.

Закупи. Найціннішим набутком є безперечно до машини урядженне кімнати І. Франка, закуплене від його рідні. Є се переважно меблі (бюрко, стіл, шафа бібліотечна, канапа, образи, крісло) і прибори до писання та ловлі риби. Всі ці дорогі пам'ятки, як також інші річі, зібрані давніше, уставлено в окремій кімнаті, яка в цілості присвячена пам'яті великого подвижника народу і Наукового Товариства ім. Шевченка. Треба надіятися, що у близьке десятиліття смерті І. Франка його кімната буде доповнена новими пам'ятками.

Дальше закупив Відділ для музею портрет одинокого ще живого члена основника Товариства, през. Ю. Романчука, кисти артиста П. Холодного і портрет бувшого голови Товариства О. Барвінського, кисти артиста О. Новаківського. Замовлено портрет Хведора Вовка. П. інж. Пещанський зладив краскові світлини усіх наших старинних килимів та приготував статтю про них. Треба надіятися, що в кращих матеріяльних умовах Товариство приступить до негайного видання альбому цих килимів. П. Пещанський перевів крім сього основну чистку і класифікацію вишивок та відчистив більшу частину старинних, цінних ікон. Правдивою прикрасою наших збірок буде набутий завдяки вічливості „Дністра“ оригінальний автопортрет патрона на-

шого Товариства Тараса Шевченка. Дальше закуплено прегарний срібний скарб з княжої доби, виораний в селі Вербові коло Нараєва.

Для природничого відділу справлено три нові осклені габльоти та дві шафи для канцелярії, і відремонтовано обі відзискані кімнати. Значну квоту зужито крім сього на чищення кімнат, випихання птахів і нищення музейних шкідників.

Дари. Найбільшу частину нових набутоків творять дари. На перше місце і що до численности і що до цінности подарованих предметів висувається мінеральогічний збір, присланий українським товариством студентів гірників „Каменярі“ у Пшібрамі в Чехословаччині. До тепер внесло Товариство до музею 1370 упорядкованих і описаних мінералів і скал. Збірка ся сміло може суперничати з найкрасшими збірками мінералів Львова.

Кооператива „Червона Калина“ у Львові уфундувала окремих відділ, присвячений пам'яті визвольної війни. Для сього відділу закупила „Червона Калина“ великий портрет полков. Д. Вітовського, портрет полк. Струка та велику темперу „Ой у полі жито“, кисти П. Холодного. Крім сього кооператива прибирала чимало фотографій, документів, відзнак із часів 1918/20.

Ю. Полянський віддав до музею около 800 предметів археологічних, викопаних у Новосілці Костюковій біля Заліщик; у тій збірці є найцінніші палеолітичні знаряди (всіх 36) та гарна збірка неоліту. Дальше подарували: Інж. А. Корнелля мікроскоп, відзнаки, неоліт. кераміку. — Др. Вол. Левицький медальони, відзнаки, окаменілости, фотографії, рами і птаці. — Др. В. Охримович монети і сибірське убрання. — Меценасова Бабюкова альбом ампірових акварель (73). — Б. Загайкевич неолітичну посудину. — М. Федюк монети і топір. — Василь Возняк монети. — Др. В. Щурат медальон, фотографії. — Посол Б. Козубський писанки, відзнаки, документи і печатки з часів УНР. — Ольховий кам'яний топір. — А. Березовський писанки, окаменілости. — Радник Сопотницький батіки, монети, гуцульські ножі, поморську кераміку, фотографії. — М. Садовська з Тер-

нополя олійний образ, марки, документи, печатки, фотографії. — Вол. Дорошенко — фотографії, ілюстрації. — Фотинюк викопалиска з Лисівць. — Дир. М. Галушинський портрет. — Василь Ратич пам'ятки з рр. 1918/19, — Др. Лев Ганкевич фотографії. — Радник Кочиркевич фотогр. Франка. — Осип Навроцький фотографії з 1918/19 рр. — Йосиф Пендюк залізний кіш, бронзовий медаль і дип. — Нотарева Габерова альбоми, ніж. — Зиновій Сушко портрет. — „Союз Українок“ олійний образ Новаківського. — Сенік шаблю і частини однострою У. С. С. — Вол. Гнатюк печатки. — Інж. Вінковський ноти. — Ст. Чарнецький фотографії. — Др. Л. Озаркевич фотографії. — К. Бандрівський фотографію І. Франка. — Роман Барилляк мінерали, гнізда, писанки. — Анатоль Котович із Волиня монети, документи, відзнаки. — П. Холодний болід. — Др. І. Крипякевич збірку печаток У. С. С., монети, відзнаки. — Вол. Мирош монети, кам'яні знаряди. — Дмитро Кренжаловський документи з рр. 1918;20. — Др. В. Банах монети. — І. Боршак знімки. — І. Барницький печатки. — М. Тершаковець неоліт. кераміку. — Бялостоцький монети. — Пилипець відзнаки. — Др. В. Щуровський документи з 1918/19 рр. — Р. Барилляк гнізда, етнографічні збірки, марки, мінерали. — Др. М. Чубатий викопалини залізної доби. — Бібліотека Н. Т. ім. Ш. гравюри, картки, ілюстрації. — П. Постолюк документи з 1918/20 рр. — М. Памфілів відзнаки, банкноти. — Вол. Козак римську монету. — В. Занько птиці. — М. Мельник викопалини. — Федько Капітан, селянин із Звенигорода кам'яну сокиру. — Льонгин Загоройко неоліт. — Адмірал Др. Яр. Окуневський великий образ Івасюка.

Дрібніші дари походять від пп.: М. Капія, дра І. Німчука, учеників Дзьобака, Вол. Гуля, Гриця Вергуна, Волосенка, Феськова, Кременецького, І. Огієнка, Гриця Галабурди, В. Заблоцького, Ю. Пачовського, П. Салямона, Івана Мироша, Бойцуна, А. Березовського, Вас. Гули, М. Кузьмовича,

В. Лопачака, Шеховича, Шевчука, Стоцка, Заремби, Берези і інших.

Всім жертводавцям управа музею складає отсим прилюдну подяку і просить на будуче задержати нашу інституцію в ласкавій пам'яті.

В міру уряджування і порядкування музею зросла і фреквенція відвідувачів; в 1924 р. було в музею 323 осіб, а в 1925 вже 513. Крім недільних гостей до музею навідувалися й учені, але переважно чужинці. І так Gordon Childe з Льондону студіював мальовану неолітичну кераміку, проф. Каутель із Букарешту етнографію, проф. Л. Козловский із Львова і проф. Костшевский з Познаня археологію, п. Домашевска з Варшави бронзові фібулі, др. Перзовский народні оселі Галичини, Abbé Brenil з Парижа інтересувався палеолітом Мізиня, др. Шуман із Познаня килимами. З малярів працювали в музею: П. Холодний, М. Федюк і Осінчук.

Персонал музею складався з управителя Ю. Полянського і курсора Прокопа Гупала. Від жовтня 1925 р. працює ще інж. В. Пещанський. Музей отворений в кожду неділю від 10—1, та в середу і суботу між 3—5 по пол.

Ю. Полянський.

Бібліотека

від I. I. 1923 р. до 31. XII. 1925 р.

З кінцем 1922 р. бібліотека Н. Т. ім. Ш. числила у відділі друків 30.422 чч. у 80.386 тт. і вв.

В рр. 1923—1925 у відділі друків прибуло 3.284 нових чч. (30.423—33.706) у 5.355 тт. і вв. [у 1923 р. — 1.791 тт. і вв., у 1924 р. — 1.269 тт. і вв., у 1925 р. — 2.295 тт. і вв.]. Понадто в тім часі дописано до давніших чч.: 5.675 тт. і вв. [1923 р. — 1.769 тт. і вв., 1924 р. — 2.024 тт. і вв., 1925 р. — 1.882 тт. і вв.]. Разом за 1923—1925 рр. скатальоговано нових 11.030 тт. і вв.

Підчас катальогоування в 1923—1925 рр. відложено до дублетів 3.172 тт. і вв. [1923 р. — 943 тт. і вв., 1924 р. — 1.130 тт. і вв., 1925 р. — 1.099 тт. і вв.].

Таким чином бібліотека Н. Т. ім. Ш. з кінцем 1925 р. числила скатальогованих 33.706 чч. у 91.416 тт. і вв. Колиж взяти під увагу, що ізза недостаточного числа бібліотечного персоналу $\frac{1}{3}$ книжок, що поступають до бібліотеки на протязі року, лишасться нескатальогованою, то число всіх книжок, що знаходяться у бібліотеці НТШ., не рахуючи дублетів, перевищило вже цифру 100.000 тт. і вв.

Рукописів в 1923—1925 рр. не катальоговано.

Книжки й рукописи діставала бібліотека з трьох жерел: з дарів, обміну й купна.

Найбільше дістала з дарів. І так: в 1923 р. від 281 осіб, інституцій і редакцій 2.489 тт. і вв. + 36 рукописів + 7 збірок актів + 21 мап + 51 збірок часописів; в 1924 р. від 299 осіб, інституцій і редакцій 6.377 тт. і вв. + 14 рукописів + 7 збірок актів + 7 мап + 3 збірки геогр. карт + 65 збірок часописів; в 1925 р. від 304 осіб, інституцій і редакцій

4.126 тт. і вв. + 18 рукописів + 15 збірок актів + 10 мап + 3 збірки геогр. карт + 49 збірок часописів. Разом за 1923—1925 рр.: 12.992 тт. і вв. + 68 рукописів + 29 збірок актів + 38 мап + 6 збірок геогр. карт + 165 збірок часописів від 804 осіб¹⁾.

На другім місци стоять обміни Н. Т. ім. Ш. і бібліотеки з науковими інституціями, видавництвами та приватними особами. З того жерела бібліотека одержала: в 1923 р. з обміну Н. Т. ім. Ш. з 104 науковими інституціями і видавництвами 199 окремих видавництв у 2800 тт. і вв. + з обміну бібліотеки (за дублети) з 20 інституціями й особами 149 тт. і 2 збірки актів = всього 2949 тт. і вв. + 2 зб. актів; в 1924 р. з обміну Н. Т. ім. Ш. з 123 наук. інституціями і видавництвами 215 окремих видавництв у 1.916 тт. і вв. + з обміну бібліотеки з 22 інституціями й особами 1.500 тт. і вв. + 1 рукопис + 6 мап + 1 збірку часописів = всього 3.416 тт. і вв. + 1 рук. + 6 мап + 1 зб. часописів; в 1925 р. з обміну НТШ. з 138 наук. інституціями і видавництвами 241 окремих видавництв у 1.781 тт. і вв. + з обміну бібліотеки з 17 інституціями й особами 845 тт. і вв. = всього 2626 тт. і вв. Разом з обміну бібліотека в 1923—1925 рр. одержала: від наукових інституцій і видавництв 6.497 тт. і вв., за дублети 2.494 тт. і вв. + 1 рук. + 2 зб. актів + 6 мап + 1 зб. час. = всього 8.991 тт. і вв. + 1 рук. + 2 збірки актів + 6 мап + 1 збірку часописів.

Третє жерело, з якого бібліотека діставала нові набутки, се — закупна. В 1923 р. закуплено для бібліотеки 135 тт. + 1 рукопис + 3 старі географічні карти + 1 вел. істор. атляс за 63'27 ам. долярів; в 1924 р. — 181 тт. і зв. + 1 перг. рукопис за 201'57 ам. дол.; в 1925 р. — 162 тт. + 1 стару геогр. карту за 289'23 ам. дол. Разом у 1923—1925 рр. закуплено 478 тт. і вв. + 2 рукописи + 4 старі геогр. карти + 1 вел. істор. атляс за 554'07 ам. долярів, з чого квоту 88 ам. дол. покрито дублетами.

Куповано майже виключно т. зв. *Ucrainica*, головно заграничні видання.

Найціннішим набутком, який бібліотека придбала

¹⁾ Виказ значнійших жертв див. дальше.

шляхом купна в 1924 р., є пергаменовий Апостол з XIV ст., що походить з с. Библа коло Перемишля, а який по часті описав пок. др. П. Копко у „Denkschriften“ віденської Академії Наук¹⁾.

Між друками слід відмітити цінне і рідке видання Візантійскія емали. Собрание А. В. Звенигородского. История и памятники византийской эмали. Текстъ Н. П. Кондакова. СПб. 1889—92. F^o.

Власних видань Н. Т. ім. Ш. (окремих тт. і вв. + відбиток) вплинуло до бібліотеки: в 1923 р. — 18 тт. і бр., в 1924 р. — 20 тт. і бр., в 1925 р. — 40 тт. і бр. Разом у 1923—1925 р.: 78 тт. і бр.

Всього прибуло до бібліотеки з дарів, обмінів, купна і власних видань НТШ.: в 1923 р. — 5.573 тт. і вв. + 37 рукоп. + 9 зб. актів + 24 мап + 1 вел. іст. атл. + 51 зб. часоп.; в 1924 р. — 9.994 тт. і вв. + 16 рук. + 7 зб. акт. + 13 мап + 3 зб. геогр. карт + 66 зб. час.; в 1925 р. — 6.992 тт. і вв. + 13 рук. + 15 зб. актів + 10 мап + 3 зб. г. карт + 49 зб. час. Разом за 1923—1925 рр.: 22.569 тт. і вв. + 71 рукописів + 31 збірок актів + 44 мап + 10 збірок геог. карт + 1 вел. іст. атлас + 166 збірок часописів.

Оправлено: в 1923 р. — 234 тт. + 7 карт; в 1924 р. — 142 тт.; в 1925 р. — 216 тт. Разом у 1923—1925 рр.: 592 тт. + 7 карт.

Бібліотека була відчинена для публики що дня (крім неділь й укр. свят) через 5 годин (від год. 8-ої рано до 1-шої по пол.). В маю—червні 1923 р., коли бібліотечний персонал був хвилево збільшений, бібліотека була відчинена для публики через 8 годин денно, від год. 8—1 і 3—6).

¹⁾ Див. Dr. P. Kopko. Apostolus Bybliensis saec. XIV. Grammatisch-kritisch analysiert. [Denkschriften der Kais. Akademie der Wissenschaften in Wien. Philosoph.-hist. Klasse. Bd. LV. 1]. Wien, 1912. Ст. 104. 4°.

Користало з бібліотеки в 1923—1925 рр.:

Рік	в читальні		до дому		Разом	
	осіб	видано тт. і вв. + рукоп.	осіб	видано тт. і вв.	осіб	видано тт. і вв. + рукоп.
1923	2.432	8.232+28 рукоп.	502	1.598	2.934	9.830+28 рукоп.
1924	1.829	11.225+ 200 рук.	585	1.485	2.414	12.710+ 200 рук.
1925	2.410	8.525+57 рукоп.	585	1.371	2.995	9.896+57 рукоп.
Разом	6.671	27.982+ 285 рук.	1672	4.454	8.343	32.436+ 285 рук.

Нарешті бібліотечно-канцелярська праця. Як показує „Книга переписки“, надійшло до бібліотеки ділових письм: в 1923 р. — 95, в 1924 р. — 128, в 1925 р. — 112; разом у 1923—1925 рр. — 335. В тім самім часі вийшло з канцелярії бібліотеки ділових письм: в 1923 р. — 453, в 1924 р. — 307, в 1925 р. — 433; разом у 1923—1925 рр. — 1193.

Наведені висше цифри дають загальний образ розвою бібліотеки НТШ. в рр. 1923—1925. Та вони не говорять нічого про умови, серед яких ішов той розвій. А умови сі не були сприятливі.

Вони були двоякі: внутрішні й зовнішні. Внутрішні: брак відповідного числа бібліотечного персоналу і брак місця в бібліотеці взагалі; зовнішні: становище до бібліотеки польської влади і ненормальні відносини, що торкається обміну виданнями та взагалі набування книжок з ССРР., з окрема — з Вел. України.

Пригляньмося згаданим умовам дещо ближше.

Внутрішні умови:

Коли до 1914 р. для нормального розвою бібліотеки потрібно було 4 бібліотекарів, 1 помічника і 1 слуги, що працювали постійно в бібліотеці, то в рр. 1923—1925 працювала в бібліотеці постійно тільки половина того числа: 2 бібліотекарі і 1 помічник. А тим часом число книжок, що вплинули в 1923—1925 рр. до бібліотеки, дорівнює майже числові книжок, що вплинули до бібліотеки в рр. 1912—

1914. В результаті: $\frac{1}{3}$ бібліотечних впливів за 1923—1925 рр. мусіла лишитися нескатальогованою.

Ще більше пекучий для бібліотеки брак місця. Передовсім не має окремого приміщення відділ рукописів. Не має такого приміщення також відділ стародруків. Не має нарешті окремої кімнати навіть канцелярія бібліотеки. Всі вони (до того ще біжуча преса і публікації, що приходять з обміну) тиснуться в одній кімнаті середньої величини, заповненій уже до краю. Так само мається справа з головним магазином бібліотеки. Там нема уже не тільки порожніх кімнат, чи хочби шаф на нові прибутки, але навіть вільних полиць. І коли бібліотека негайно не дістане декілька нових убікацій, то дальший розвій її буде припинений у бухгалтерній значінню сього слова.

Зовнішні умови:

Вже в бібліотечнім справозданню за рр. 1921—22 були наведені факти, які дуже ярко характеризували ті умови, в яких тепер знайшлася бібліотека НТШ. Дальші, 1923—25 рр., принесли нові факти для характеристики згаданих умов.

Отже передовсім: становище до бібліотеки НТШ. польської цензури.

Як відомо, головним завданням бібліотеки НТШ. є комплектування відділу *Ukrainica* — збирання друкованих і писаних матеріалів, що мають який небудь зв'язок із минулим і сучасним України. Відноситься се в першій мірі до українських друків, якогось вони не були змісту і де вони не появлялися: в краю і за границею. І безпосередно перед війною комплектування українських друків бібліотекою НТШ. було доведене вже до ідеального майже стану: завдяки жертвенности авторів і видавців, а також закупкам, бібліотека НТШ. одержувала майже все, що появлялося в українській мові на Україні і поза її межами. З окрема бібліотека НТШ. була одинокою бібліотекою в Європі, що одержувала всі майже українські часописи з Америки без огляду на їх зміст і напрям.

Тепер, під польською владою, все те різко змінилось. З дрібними виїмками, всі майже українські заграничні часописи, а також багато українських неперіодичних видань — у Польщі заборонені і, як такі, без-

оглядно конфіскуються на почті — між ин. і посилки їх, адресовані до бібліотеки НТШ.

Управа бібліотеки уже декілька разів робила у місцевих властей заходи, щоби бібліотеку НТШ, як наукову установу вилучити з під цензури. Та власти сі за кожним разом заслонювалися міністерством у Варшаві. Наконєць український посольський клуб у Варшаві звернувся до міністерста. Та у відповідь на інтерпеляцію п. міністер вн. справ в імени своїм і міністра промислу й торгівлі у письмі до маршалка сойму заявив, що львівська дирекція почт і телеграфів перевела в сій справі доходження, які ствердили, що не було ні одного випадку, щоби львівський почтовий уряд заквестіюнував такі заграничні друки, адресовані до бібліотеки НТШ., які не втратили права почтового дебіту. Тому ні міністер вн. спр., ні міністер пром. і торг. не найшли основи, щоби видати якенебудь зарядженне в сій справі.

Крім цензури слід згадати ще становище супроти бібліотеки НТШ львівської польської скарбової влади.

Є польський закон, опублікований в „Dziennik-y Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej“, який постановляє дослівно: „Zabytki starożytności, dzieła sztuki, nauki i przemysłu, oraz środki i preparaty naukowe, przeznaczone dla publicznych zbiorów i zakładów naukowych... wolne są od cła“ (D. U. Rp. P. з 1919 р. № 95, ст. 946, позиція 510, пункт 7 і з 1920 р. № 51, ст. 895, поз. 314, п. 7).

Та не зважаючи на такий ясний закон та на не менш ясне, що Наукове Товариство ім. Шевченка є науковою інституцією, а його бібліотека є прилюдною, львівська польська скарбова влада постійно піддає заграничні посилки друків, адресовані до Н. Т. ім. Ш. та до його бібліотеки, митній ревізії та постійно накладає на оправлені книжки мито. Накладає мито на опр. книжки, які Н. Т. ім. Ш. одержує в обмін від ріжних заграничних наукових інституцій; накладає мито на опр. книжки, які бібліотека НТШ. з дуже скупих фондів Н. Т. ім. Ш. набуває заграницею; накладає мито навіть на власні опр. книжки бібліотеки НТШ., які згадана бібліотека, на основі принадлежности Н. Т. ім. Ш. до міжнароднього союзу Академій

і наукових товариств для взаїмного визичування книжок і рукописів, зичить згаданим науковим інституціям та поодиноким ученим заграницею й які вони опісля звертають їй назад!

Наукове Товариство ім. Шевченка вносило в справі сій відповідні представлення до скарбової палати та до дирекції мит у Львові. Та представлення сі не мали ніякого успіху.

Дуже важко відчуває бібліотека НТШ. майже повне відрізанне від Росії й В. України, яке триває від пол. 1914 р. Особливі умови, в яких знаходяться тепер наукові інституції і друквана книжка в обох згаданих краях, з окрема труднощі, звязані з висилкою книжок туди і звідти та повна неможливість добути тепер давні російські й українські видання шляхом антикварського закупна в Росії і на В. Україні — впливають дуже негативно на комплетуванне бібліотеки НТШ. в напрямі головної її спеціальности: *ucrainica*.

Наконець слід згадати ще про заходи Управи коло спопуляризування бібліотеки НТШ. в як найширших кругах українського громадянства. З тою метою був поміщений в укр. періодичній пресі ряд статтій про бібліотеку, а з нагоди 50-ліття істнування Н. Т. ім. Ш. і 30-ліття бібліотеки НТШ., — Управа видала окрему брошуру про бібліотеку НТШ.¹⁾, яку у великім числі поширила безплатно в краю і закордоном.

Управа

¹⁾ Ів. Кривецький. Бібліотека Наукового Товариства імені Шевченка у Львові. Львів, 1923. Ст. 16.

Дари до бібліотеки в рр. 1923-1925.

І. Д р у к и.

(Понад 50 чч.).

В рр. 1923—1925 дарували до бібліотеки Н. Т. ім. Ш. понад 50 друків отсі жертводавці: б. Закорд. Комітет УСДРП. (Львів, через В. Дорошенка) — 1395; Діло (Львів) — 924; Вид. „Нова Культура“ (Львів) — 854; після пок. О. Назаріїва (через В. Дорошенка) — 745; др. Я. Окуневський (Городенка) — 447; після пок. Юл. Левицького (Тернопіль) — 380; др. Л. Ганкевич (Львів) — 361; Вид. Чина св. Василя В. (Жовква) — 338; о. М. Журкевич (Монастир) — 331; Кр. Союз Кред. (Львів) — 300; Б. Загайкевич (Перемишль) — 281; після пок. Ів. Огоновського — 259; Е. Гнатик (Домброва) — 256; після пок. др. Л. Давидовського (Прага) — 234; А. Блашук (Detroit, USA) — 208; Тимчасовий Самоуправний Виділ (Львів) — 179; др. Вол. Левицький (Львів) — 177; Ст. Гевак (Львів) — 170; П. Буняк (Львів) — 157; Вол. Левицький-Лукич (Винники) — 157; о. Ол. Стефанович (Львів) — 157; М. Іжицька (Львів) — 148; після пок. С. Кузика (Львів) — 148; Ст. Рудик (Львів) — 117; др. Вол. Ревюк (Львів) — 112; др. Ів. Німчук (Відень) — 104; о. Ів. Рудович (Львів) — 94; др. К. Студинський (Львів) — 94; сен. М. Черкавський (Варшава) — 90; Кл. Полішук (Львів) — 87; К. Купчанко (Литва) — 77; Гр. Гануляк (Львів) — 76; Ів. Шендрик (Львів) — 72; др. К. Джулинський (Бережани) — 69; Ів. Калинович (Золочів) — 67; Вол. Дорошенко (Львів) — 62; др. Ів. Мандичевський (Станиславів) — 62; др. О. Тисовський (Львів) — 62; Вид. Т-во при Укр. Госп. Акад. (Подєбради) — 61; Ю. Полянський (Львів) — 59; др. Гр. Величко (Львів) — 53; проф. Ів. Огієнко (Львів) — 51.

ІІ. Р у к о п и с и.

Замітнійші жертви: др. Я. Гординський (Львів) — збірка шляхоцьких актів з XVI—XVII вв. села Кульчиці шл. під

Самбором; др. К. Джулинський (Бережани) — автограф „Роксоляни“ Д. Січинського; Б. Загайкевич (Перемишль) — рук. Євангеліє кін. XVI ст.; М. Іжицька (Львів) — папери після пок. Ів. Белея; о. Д. Лопатинський (Львів) — збірка паперів з 1848 р.; проф. Ів. Огієнко (Львів) — 1 лат. перг. з 1571 р.; по пок. радн. І. Огоновським — архив проф. Ом. Огоновського; др. Вол. Охримович — переписка; Ю. Романчук (Львів) — переписка: о. Ів. Рудович (Львів) — автографи композицій о. П. Бажанського; др. К. Студинський (Львів) — Протоколи Славянського Клубу в австрійським парламенті з рр. 1897—1900; др. А. Чайковський (Коломия) — 7 листів Ів. Франка і 6 листів М. Коцюбинського; др. В. Щурат (Львів) — 8 автографів театр. творів з 1850—60 рр. (між ин. Ю. Федьковича, Ом. Огоновського, Кс. Климковича, Ст. Карпенка).

Крім того дарували рукописи ще отсі жертводавці: о. К. Балицький (Молодятин); Бистриця (Станиславів); Л. Н. Вістник (Львів); П. Вовчук; о. Т. Войнаровський (Львів); др. Л. Ганкевич (Львів); С. Гевак (Львів); др. Н. Гірняк (Львів); Е. Гнатик (Домброва); В. Гнатюк (Львів); Б. Гомзін (Львів); Т. Горин (Львів); по пок. др. Л. Давидовським (Прага); Діло (Львів); о. Вол. Дудикевич (Станькова, пов. Калуш); В. Жуковецька-Вишенська (Коломия); Б. Загайкевич (Перемишль); С. Іванкевич (Рай); Червона Калина (Львів); І. Калинович (Золочів); В. Кам'янський (Новосілки); В. Кипріян (Немирів); М. Кіт (Львів); др. В. Левицький (Львів); др. Ів. Мандичевський (Станиславів); Г. Нижанковська (Стрий); др. Ів. Німчук (Львів), др. Л. Озаркевич (Городок); др. Я. Окуневський (Городенка); о. І. Пастернак (Зіболки); Ю. Полянський (Львів); о. І. Рудович (Львів); Ю. Сельський (Львів); С. Сидоровичівна (Львів); о. Із. Сохоцький (Підберізіці); о. А. Стефанович (Львів); Дм. Тесля (Львів); Трембіта (Коломия); Укр. В. Комітет Допомоги (Грац); М. Черкавський (Варшава); Гр. Шиянів (Томашів); Ф. Шгурко (Стшалково); др. В. Щурат (Львів); М. Федусевич (Львів).

Всім жертводавцям Управа бібліотеки складає щиру подяку.

**Часописи (журнали й газети),
які бібліотека діставала в рр. 1923—1925
(від редакцій і прив. осіб).**

Краві.

БЕРЕСТЬ.

Доля (1923).

ВАРШАВА.

Wiadomości Literackie (1924).

Вісти Укр. Центр. Комітету (1923/5).

Воскресное Чтеніє (1925).

Духовна Весіда (1924/5).

Dziennik Ustaw Min. W. i O. (1924/5).

На чужині (1924/5).

Наш Світ (1924/5).

Samorząd (1923/5).

Стражниця українська (1925).

Трибуна України (1923).

Церковні Казання (1925).

ВИЛЬНО.

Беларуская доля (1925).

Беларуская Ніва (1925).

Бюлетень Белар. Пасол. Клубу (1925).

Вольны Сьцяг (1923).

Грамадзкі Голас (1924/5).

Змаганьне (1923/4).

Іскра (1925).

Купіца (1923/5).

Наш Сьцяг (1923).

Наша Будучыня (1923).

Наше Жыцьце (1923).

Селянская Ніва (1924).

Селянская Прауда (1924).

Студэнская Думка (1924/5).

ВОЛОДИМИР ВОЛІНСЬКИЙ.

Досвітня Зоря (1923/4).

На варті (1925).

ЗДОЛБУНІВ.

Укр. Пасічництво (1924).

КАЛІШИ.

Бюлетень Обеднання укр. емігр. організації (1924/5).

Бюлетень Т-ва допомоги шк. молоді (1924).

Табір (1923).

Укр. Інвалід (1923).

Укр. Сурмач (1923).

КОЛОМІЯ.

Голос Дякіз (1925).

Жіноча Доля (1925).

Право Народу (1923).

КРЕМІНЕЦЬ.

Хвилі (1923).

ЛУЦЬК.

Голос Праці (1924).

Громада (1924/5).

Życie Wołynia (1924/5).

Наш Стяг (1924).

Наш Шлях (1924).

Поліція (1924).

Przegląd Wołyński (1924/5).

Селянська Доля (1924).

Селянська Правда (1923).
Український Вістник (1923).
Українське Життя (1923).

ЛЬВІВ.

Аматорський Театр (1925).
Багаття (1923/5).
Бібліотечний Порадник (1925).
Богословія (1923/5).
Будяк (1923).
Бюлетень Апропа ЦККПЗУ (1924).
Бюлетень ЦККПЗУ (1925).
Ватра (1924).
Wiadomości Konserwatorskie (1924/5).
Вѣстникъ „Народнаго Дома“ (1924).
Воля Народа (1923/5).
Вперед (1924).
Господарсько - Кооперативний Часопис (1923/5).
Громадський Вістник (1923).
Громадський Голос (1923/5).
Діло (1923/5).
До сонця (1923/4).
Dziennik Urzędowy Kuratorjum Okręgu szkolnego lwowskiego (1923/5).
Дяківські Відомости (1925).
Еривіі (1925).
Жало (1923).
Жизнь (1923).
Життя і Школа (1923).
Заграда (1923/4).
Земля і Воля (1923/5).
Зиз (1924/5).
Золотий Гомін (1925).
Історичний Вістник (1923).
Культура (1924/5).
Львівсько-Архепапіхіяльні Відомости (1923/5).
Лікарський Вістник (1925).
Літературно - Науковий Вістник (1923/5).
Мамай (1923).
Маски (1923).
Метеор (1925).
Молода Україна (1923/5).
Молоде Життя (1923/5).

Молодий Пролетар (1924).
Народня Просвіта (1923/5).
Наука (1924/5).
Наука і Письменство (1924).
Наш Прапор (1923/4).
Наш Приятель (1923/5).
Нива (1923/5).
Нова Культура (1923).
Нова Хата (1925).
Новий Час (1923/5).
Поступ (1923/5).
Рада (1925).
Раасвѣтъ (1923).
Рідний Край (1923).
Робітник (1925).
Розрада (1924).
Русскій Голосъ (1923/5).
Світ (1925).
Світ Дитини (1923/5).
Світло (1925).
Свобода (1923/5).
Сільський Світ (1924/5).
Січові Вісти (1923/4).
Слово (Українське Слово) (1923/5).
Службовик (1923/5).
Спорт (1925).
Стара Україна (1924/5).
Студентські Вісти (1923).
Суприга (1924).
Театральне Мистецтво (1923/4).
Технічні Вісти (1923/5).
Трубина Robotnicza (1923/4).
Турстетика і Краєзнавство (1925).
Українська Думка (1924).
Українська Рада (1925).
Українська Школа (1925).
Українське Пасічництво (1925).
Український Емігрант (1923).
Урядові Вісти Верх. Пласт. Команди (1924).
Учитель (1923/5).
Учительське Слово (1923/5).
Хлопська Правда (1923).

ПЕРЕМІШЛІ.

Nowy Glos Przemyski (1924/5).
Перемпські Епарх. Відомости (1923/4).

Сільський Світ (1923).
Український Голос (1923/5).
РІВНЕ.
Віста з Рівенської Просвіти (1925).
Волинское Слово (1925).
Давін (1923/5).

РОГАТИН.
Рогатниць (1923/4).

СКАЛЬМЕРЖИЦЕ.
Релігійно-Науковий Вістник (1924).

СТАНИСЛАВІВ.
Віра і Наука (1925).
Вістник Станисл. Епархії (1923/5).

Dziennik Urzęd. Wojew. Stan. (1923/5).
Селянський Прапор (1925).
Українське Життя (1923).
Український Пласт (1923/4).
Ukraina Stelo (1923).

ТАРНІВ.
Le Moniteur Ukrainien (1923).

ХОЛМ.
Наше Життя (1923/5).

ЩЕПЮРНО.
Релігійно-Науковий Вістник (1923).
Український Сурмач (1923).

Заграничні.

З українських часописів, що виходять загралицею (в Європі й Америці), приходили до бібліотеки свобідно тільки слідуючі:

БЕРЛІН.
Літопис (1924).

БРУКЛІН.
Вартова Башта (1924/5).

ВІДЕНЬ.
Український Філятеліст (1925).

КИЇВ.
Агроном (1923/5).
Бібліологічні Вісти (1923/4).
Україна (1924/5).

ПАРИЖ.
Парижський Вестник (1925).
Тризуб (1925).

ТЯЧОВО.
Наш Родный Край (1924/5).
УЖГОРОД.
Кооператива (1923/4).
Наша Оборона (1923/4).
Пластун (1923/5).
Подкарпатська Русь (1925).
Русин (1923).
Руська Нива (1923/4).
Свобода (1923/5).

Інші українські заграничні часописи бібліотека діставала тільки вв'язково і випадково.

Часописи,

які бібліотека передплачувала в рр. 1923/5.

1. Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Варшава, 1923/5).
2. Minerva-Zeitung (Берлін, 1925).
3. Mitteilungen d. Anthropologischen Gesellschaft in Wien (Відень, 1923/5).
4. Die Naturwissenschaften (Берлін, 1923/5).
5. Przegląd Bibliograficzny (Варшава, 1925).
6. Zeitschrift f. Ortsnamenforschung (Мюнхен, 1925).
7. Zeitschrift f. slavische Philologie (Ляйпціг, 1924/5).

Часописи,

які бібліотека діставала в рр. 1923/5 від поодиноких жертводавців:

Від Вп. А. Б л а щ у к а (Detroit, U. S. A.):

1. The Atlantic Monthly (Boston, 1923/5).
2. The National Geographic Magazine (Washington, 1923/5).
3. The Journal of Geography (Chicago, 1924/5).
4. Mid-Week-Pictorial (New York, 1923/5).
5. The Dearborn Independent (Dearborn, 1925).
6. Asia (New York, 1923).

Від Вп. дра В. Л е в и ц ь к о г о (Львів):

1. Die Umschau (Frankfurt-M., 1923/5).
 2. Sirius (Leipzig, 1925).
 3. Lowiec (Львів, 1923).
-

Інституції, що обмінювалися своїми виданнями з Товариством 1923—5 р.*)

1. Amsterdam — Bibliothéque de l' Université d' Amsterdam.
(Ch. З.₃ З. Br. Ф.)
1) Revue Semestrielle des Publications Mathématiques. 2) Nieuw Archief. 3) Wiskundige Opgaven.
2. Amsterdam — Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam.
(Ch. З. 1 2 3 Бб. Br. Ф. Зн.)
1) Proceedings of the Section of Sciences. 2) Verslagen en Mededelingen der Afdeeling Letterkunde.
3. Ann Arbor (Michigan) — Academy of Sciences.
Papers. (Ch. Br. Ф. М.)
4. Ann Arbor (Michigan) — University of Michigan.
(Ch. Br. Ф. З.₃)
5. Angers — Société d' Etudes scientifiques. (Ch. З.₃ Br. Ф.)
Bulletin.
6. Anvers — Académie Royale d' Archéologie. (Ch. Ж. Br. Ф.)
Bulletin.
7. Αθήναι — 'Εθνικὸν καὶ καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον τῆς Ἑλλάδος.
(Ch. З.₃ II. Br. Ф.)
1) Ἐπιστημονικὴ ἐπετηρὶς. 2) Τὰ κατὰ τῆς προεδρίας.
8. Bautzen (Saxen) — Maćica Srbska. (Ch. Br. Ф. З._{1 2})
Časopis Mać. Srbskeje.

*) Подаємо тут назви інституцій та назви їх видань; останні відзначені від перших дрібнішим друком. Зазначуємо також у скороченню назви видавць Товариства, висланих в обмін.

Скорочення. З = Записки. З₁ = Збірник істор. філософ. секції. З₂ = Збірник фізіологічної секції. З₃ = Збірник матем. природничої секції. Зн = Збірник правничої комісії. Ез = Етнографічний Збірник. М = Матеріали до укр. етнології. В = Укр. руська Бібліотека. Бб = Матеріали до укр. бібліографії. А = Укр. руський Архів. Ж = Жерела. II = Памяткп. С = Студії з поля суспільних наук і статистики. Х = Хроніка. Ch = Chronik. B = Всі видання. Br = Sitzungsberichte. Ф = Збірник фізіографічної комісії.

9. **Belgrad** — Српска Краљ. Академија. (B.)
 1) Глас. 2) Годшњињак. 3) Споменик. 4) Српски Етнографски Зборник.
 5) Српски дијалектолошки Зборник. 6) Непериодични издања.
10. **Berkeley** — University of California. (Ch. Br. M. 3.3 Бб. Ф.)
 1) Bulletin. 2) Chronicle. 3) Publications (шест серија). 4) Official Record.
11. **Berlin** — Deutsche Mathematiker-Vereinigung.
 (Ch. Br. Ф. 3.3)
12. **Berlin** — Verein f. Volkskunde.
 Zeitschrift des Vereins für Volkskunde. (Ch. Ез. М.)
13. **Berlin** — Berliner Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie und Urgeschichte.
 Zeitschrift für Ethnologie. (Ch. Ез. М. Ф.)
14. **Berlin** — Preussische Akademie der Wissenschaften. (B.)
 1) Sitzungsberichte 2) Abhandlungen. 3) Öffentl. Sitzungen. 4) Verzeichniss. 5) Philos. histor. Klasse. 6) Physik. Math. Klasse.
15. **Berlin** — Gesellschaft für Heimatkunde. (Ch. Br. Ф.)
 Brandenburgia.
16. **Boston** — American Academy of Arts and Sciences.
 Proceedings. (Ch. 3.3 Br. Ф.)
17. **Boston** — The Boston Society of Natural History.
 Proceedings. (Ch. 3.3 Br. Ф.)
18. **Boulder** — The University of Colorado. (Ch. 3.3 Br. Ф.)
 Studies.
19. **Bratislava** — Filozofická fakulta. (Ch. 3.)
 1) Sbornik. 2) Spisy.
20. **Breslau** — Staats- u. Universitäts-Bibliothek.
 Днепрауџи. (Ch. 3. 3.1 2 3)
21. **Breslau** — Schlesische Gesellschaft für Volkskunde.
 Mitteilungen der Schlesischen Gesellschaft für Volkskunde. (Ch. Ез.)
22. **Brünn (Brno)** — Deutscher Verein für die Geschichte Mährens und Schlesiens.
 Zeitschrift. (Ch. Br. Ф. 3.)
23. **Bruxelles** — Société des Bollandistes. (Ch. Бб. 3. II.)
 Analecta Bollandiana.
24. **Budapest** — Magyar Néprajzi Társaság. (Ch. Ез. М.)
 Etnographia.
25. **Budapest** — Magyar Történelmi Társulat. (Ch. 3. II.)
 1) Századok. 2) Történelmi Társ.
26. **Budapest** — Königl. Ungarische Geologische Reichs-Anstalt.
 1) Jahresbericht. 2) Mitteilungen. (Ch. 3.3 Br. Ф.)
27. **Budapest** — Magyar Nemzeti Múzeum. Néprajzi Osztálya.
 Ertesítője. (Ch. М. Ф.)
28. **Buenos Aires** — Sociedad Científica Argentina.
 Anales. (Ch. 3.3 Br. Ф.)
29. **Bukarest** — Academia Româna in Bucuresci. (B.)
 1) Materiale pentru climatologia României. 2) Analele. Partea administrativă și desbaterile. 3) Analele. Memoriile secțiunii Istorice. 4) Analele. Mem. Sec. Literare. 5) Analele. Mem. Sec. Științifice. 6) Bulletin.

30. Cambridge -- Peabody Museum of Harvard University.
1) Papers. 2) Memoirs. (Ch. Ez. M. Br. Ф.)
31. Cambridge (England) — The Cambridge Philosophical Society.
Proceedings. (Ch. 3.3 Br. Ф.)
32. Chicago — Academy of Sciences.
Bulletin. (Ch. 3.3)
33. Харків — Катедра історії України при ІНО. (Ch. 3.1 2)
Наук. Збірник.
34. Colorado — University of Colorado. (Ch. 3.3 Br. Ф.)
Bulletin.
35. Columbus — The Ohio state University. (Ch. 3.3 Br. Ф. 15.)
1) Annual Report. 2) The Ohio Journal of Science.
36. Danzig — Westpreussischer Geschichtsverein. (Ch. A. H. Br.)
1) Mitteilungen. 2) Zeitschrift.
37. Denver, Colo (U. S. A.) — The Colorado Scientific Society.
1) The Proceedings. 2) Year Book. (Ch. 3.3 Br. Ф.)
38. Dresden — Verein für Erdkunde. (Ch. 3.3 Br. Ф.)
Mitteilungen.
39. Frankfurt a. M. — Physikalischer Verein. (Ch. 3.3 Br. Ф.)
Jahresbericht.
40. Frankfurt a. M. — Verein für rheinische und westfälische
Volkskunde. (Ch. M.)
Zeitschrift.
41. Frankfurt — Senckenbergische Naturforschende Gesell-
schaft. (Ch. Br. Ф. 3.3)
1) Senckenbergiana. 2) Bericht. 3) Frankf. medicin. Dissertationen.
42. Giessen — Hessische Vereinigung für Volkskunde. (Ch. Ez.)
Hessische Blätter für Volkskunde.
43. Göteborg — Göteborgs Stadsbibliothek. (Ch. 3.3 B5. Br. Ф.)
Arskrift.
44. Göttingen — Gesellschaft der Wissenschaften.
Nachrichten (тpи cepiї). (Ch. 3. 3.3 Br. A. Ф.)
45. Granville, Ohio — Denison University. (Scientific Labora-
tories). (Ch. M. 3.3 Br. Ф.)
Bulletin.
46. Graz — Historischer Verein für Steiermark. (Ch. A. H.)
Zeitschrift.
47. Halifax — Canada — Nova Scotian Institute of Sciences.
The Proceedings and Transactions. (Ch. Br. Ф. 3.3)
48. Hamburg — Gesellschaft für jüdische Volkskunde.
Mitteilungen. (Ch. M.)
49. Hamburg — Museum für Völkerkunde. (Ch. Br. Ф.)
1) Bericht. 2) Mitteilungen.
50. Heidelberg — Badische Universitäts-Bibliothek.
Neue Heidelberger Jahrbücher. (Ch. 3. Br. Ф. 15.)
51. Helsingfors — Sociéte Finno-Ougrienne (Suomalais Ugrilai-
sen Seura. Helsingissä). (Ch. 3. M. C. Br. Ф.)
1) Suomalais-Ugrilaisen Seuran Aikakauskirja. 2) Suomalais-Ugrilai-
sen Toimituksia. 3) Finnisch-ungrische Forschungen. 4) Journal.

52. Helsingfors — Societas Scientiarum Fennica.
(Ch. Ж. 3,3 C. Бб. Br. Ф.)
1) Förhandlingar. 2) Meteorologisches Jahrbuch für Finnland. 3) Årsbok. 4) Commentationes biologicae. 5) Commentationes humanarum litterarum. 6) Commentationes Physico-mathematicae. 7) Översikt.
53. Helsingfors — Suomalainen Tiedakademia.
FF Communications. (Ch. E. M. 3. Br. Ф.)
54. Иркутск — Восточно-Сибирский Отдел Русского Географического Общества.
„Сибирская Живая Старина“.
(Ch. 3,3 Br. Ф.)
55. Kalocsa (Ungarn) — Das Haynaldsche Observatorium.
Publikationen des Haynald-Observatoriums. (Ch. 3,3 Br. Ф.)
56. Камянець Под. — Інститут Нар. Освіти.
Записки науково-дослідчої кат. Нар. Господарства. (B.)
57. Keesmark (Zips) — Karpaten Verein. (Ch. 3,3 Br. Ф.)
1) Turistik u. Alpinismus. 2) Jahresbericht. 3) Handbücher.
58. Руський Керестур — Руске Народне Просвітне Друштво.
Видання. (X.)
59. Кпів — Український Науковий Інститут книгознавства (B.)
60. Кпів — Українська Академія Наук.
Видання. (B.)
61. Кпів — Всенародна Бібліотека України. (B.)
62. Kiel — Universitäts-Bibliothek zu Kiel.
1) Chronik. 2) Reden. 3) Programme. (Ch. M. 3,3 Br. Ф.)
63. Kioto — Kioto Imperial University. College of medicine.
Acta. (Ch. 3,3 Br. Ф.)
64. Краків — Polska Akademia Umiejętności. (B.)
1) Rocznik. 2) Bulletin 1, 2, 3. 3) Atlas geologiczny Galicyi. 4) Sprawozdanie komisji do badania historyi sztuki. 5) Acta historica. 6) Rozprawy i sprawozdania (fil.-mat.-prz.-hist.-fil.). 7) Sprawozd. kom. fizyograficznej. 8) Sprawozd. komisji jezyk. 9) Неперіодичні видання. 10) Materyaly antrop., arch. i etnogr. 11) Scriptorum rerum polonicarum. 12) Archiwum kom. historycznej. 13) Archiwum kom. prawniczej. 14) Monumenta. 15) Archiwum do dziejów literatury i oświaty. 16) Materyaly i prace kom. jezykowej.
65. Краків — Redakcja „Rocznika Slawistycznego“.
Rocznik Slaw. (Ch. 3. 3,2)
66. Leipzig — Sächs. Akademie der Wissenschaften.
(Ch. 3,3 Br. Ф. Бб.)
Bericht über die Verhandlungen der philol.-hist. Klasse.
67. Leipzig — Fürstlich Jablonowski'sche Gesellschaft
(Ch. Br. Ф.)
68. Leipzig — Deutsche Gesellschaft für technische Physik.
Zeitschrift. (Ch. 3,3 Br. Ф.)
69. Leipzig — Baltisches u. slavisches Institut an der Universität.
Veröffentlichungen. (Ch. 3.)
70. Львів — Towarzystwo Naukowe we Lwowie.
1) Archiwum. 2) Studya. 3) Sprawozdania. (X. 3. 3,1,2,3 A. Ж.)

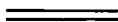
71. Львів — Polskie Towarzystwo Etnologiczne. (Ch. Ез. М.)
Lud.
72. Львів — Народный Домъ. (В.)
Вѣстникъ.
73. Львів — Тов. «Просвіта». (В.)
1) Письмо з Просвіти. 2) Інші видання.
74. Львів — Українсько-руська Впдавнича Спілка.
1) Літ.-наук. Вістник. 2) Інші видання.
75. Львів — Гр.-кат. Конспсторія. (А. Бб.)
Шематизм всего духовенства гр. кат. львівської Митрополитчої
Архидіаконаліі.
76. Львів — Нац. Музей ім. Андр. Шептицького. (Х. З. З._{1,2})
Видання.
77. Львів — Об-во ім. Мих. Качковського. (Л.)
1) Наука. 2) Книжечки.
78. Львів — Богословське Наукове Товариство. (З.)
Богословія.
79. Львів — Zakład Narodowy im. Ossolińskich. (В.)
Видання.
80. Львів — Polskie Towarzystwo Przyrodników. im. Kopernika.
Kosmos. (Ch. З.₃ Ф.)
81. Львів — Towarzystwo historyczne. (Ch. З. Ж. А.)
1) Kwartalnik hist. 2) Źródła dziejowe.
82. Львів — Archiwum Ziemskie. (Ch. З.)
83. Ленинград — Всесоюзная Академія Наук. (В.)
84. London — University of London, Kings College.
Slavonic Review. (Ch. З. З.₂)
85. London — The International Society of Medical Hydrology.
Archives. (Br. Ф. З.₃)
86. Lund (Schweden) — K.-Universitätsbiblioteket.
1) Årsskrift. 2) Acta Universitatis Lundensls. (Ch. Br. Ф. З.₃)
87. Madison-Visconsin — Visconsin Academy of Sciences, Arts
and Letters. (Ch. Br. Ф. З.₃)
1) Transaktions. 2) List of Exchanges. 3) List of Officers.
88. Mantova — R. Accademia Virgiliana. (Ch. З._{1,2} Br. Ф. 155.)
Atti e Memorie.
89. Mexico — Sociedad Científica „Antonio Alzate“.
(Ch. З.₃ Br. Ф.)
Memorias y Revista de la Sociedad Científica „Antonio Alzate“.
90. Mexico — Secretaria de comunicaciones y obras publicas.
(Ch. З.₃ Br. Ф.)
1) Boletín. 2) Anales. 3) Memorias. 4) Informes. 5) Окремі видання.
91. München — Akademie der Wissenschaften. (В.)
1) Sitzungsberichte (два серії). 2) Abhandlungen (3 серії). 3) Jahrbuch.
4) Festschrift.
92. München — Gesellschaft für Morphologie u. Physiologie.
Sitzungsberichte. (Ch. Br. Ф. З.₃)
93. München — Landesverein für Heimatschutz. (Ch. М.)
Bayer. Hefte für Volkskunde.
94. Neuchatel — Musée Ethnographique. (Ch. З.₃ Br. Ф.)
Rapport annuel.

95. New Haven — Connecticut Academy of Arts and Sciences.
(Ch. 3.₃ Br. Ф.)
1) Transactions. 2) Memoirs. 3) List of Publications.
96. New York — Academy of Sciences. (Ch. 3.₃ Br. Ф.)
Annals.
97. New York — American Mathematical Society.
Bulletin. (Ch. 3.₃ Br. Ф.)
98. New York City — The Library of the American Museum
of Natural History. (Ch. 3.₃ Br. Ф.)
99. New York — The New York Public Library. (B.)
Bulletin.
100. Oslo (Christiania) — Videnskabs-Selskabet i Oslo.
(Ch. Br. Ф. 3._{1 2 3} Ез. М.)
1) Skrifter (2 cepii). 2) Forhandlinger.
101. Oslo (Christiania) — Kongelige Frederiks Universitet.
(Ch. Br. Ф. 3.₃)
1) Det kong. norske Frederiks Universitets Aarsberetning. 2) Universitets Bibliotekets Aarbok. 3) Universitets Bibliotekets Aarsberetning.
102. Palermo — Circolo Matematico. (Ch. 3.₃ Br.)
Rendiconti.
103. Paris — Institut d' études slaves. (Ch. 3. 3.₂ II.)
1) Revue des études slaves. 2) Travaux. 3) Collection des grammair-
res. 4) Collection historique. 5) Окремі видання.
104. Paris — Société d' Anthropologie. (Ch. E.)
Bulletins et Memoirs.
105. Paris — Institut de France. Académie des Sciences.
Comptes rendus hebdomadaires. (Ch. Бб. 3._{1 2 3} С. Br. Ф.)
106. Paris — École d' anthropologie de Paris. (Ch. M. Br. Ф.)
Revue anthropologique.
107. Пермь — Гр. кат. консисторія. (Бб.)
Шематизм всего клера гр. кат. пер. дієцезії.
108. Перм — Пермскій Государственный Університет.
Извєстія. (Ch. 3._{2 3})
109. Philadelphia — The American Philosophical Society.
Proceedings. (Ch. 3.₃ Br. Ф.)
110. Philadelphia — The Academie of Naturales Sciences of Phi-
ladelphia. (Ch. 3.₃ Br. Ф.)
Proceedings.
111. Poděbrady — Вдавичче Товариство при Україн. Господар-
ській Академії. (Ch. 3. 3.₃)
Видання.
112. Poznań — Historische Gesellschaft für Posen.
1) Deutsche wissenschaftliche Zeitschrift für Polen. 2) Historische
Monatsblätter. (Ch. A. Ж. С.)
113. Poznań — Poznańskie Towarzystwo przyjaciół nauk.
1) Roczniki. 2) Prace kom. filolog. 3) Prace kom. histor. 4) Codex
diplomaticus. (Ch. A. Бб. 3._{1 2} Br. Ф.)
114. Poznań — Towarzystwo Muzealne. (Ch. A.)
Zapiski Muzealne.

115. Poznań — Archivum Archidioecesanum Poznaniense.
„Unitas“. (Ch. 3₂)
116. Praha — Нова Україна. (X. 3.)
117. Praha — Red. časop. „Slavia“. (X. 3.)
118. Praha — Historický Klub. (Ch. A. H. 3. 3₁ C.)
Český Časopis Historický.
119. Praha — Česká Akademie Nauk. (B.)
1) Almanach. 2) Archiv pro lexicografii a dialectologii. 3) Věstník.
4) Historický Archiv. 5—7) Rozpravy. Třída I—III. 8) Sbirka pramenů ku poznání lit. života v Čechach, na Moravě a v Slezsku.
9) Biblioteka klasiků českých a římských. 10) Sbornik Filologický.
11) Výroční Zpráva. 12) Novočeska knihovna. 13) Staročeska knihovna.
120. Praha — Narodopisné Museum Česko-Slovanské.
Národopisny Věstník Česko-slovanský. (Ch. B5. E. M.)
121. Praha — Jednota Českých Filologů v Praze. (Ch. 3.)
Listy filologické.
122. Praha — Česká Společnost Nauk. (Ch. B. B5. 3. C. Br. Ф.)
1) Věstník. 2) Spisy počtěných jubilejní cenou č. spol. nauk. 3) Jahresbericht. 4) Výroční zpráva. 5) Неперіодичні видання.
123. Praha — Jednota českých matematiků v Praze.
Časopis pro pěstování matematiky a fysiky. (Ch. 3₃ Br. Ф.)
124. Praha — Red. časop „Slovanský Přehled“. (Ch. 3. B5.)
125. Praha — Biblioteka Národního Musea Českého. (Ch. 3.)
1) Časopis. 2) Jednatelská správa.
126. Praha — Česko-Slovenský Ústav Bibliografický. (Ch. B5.)
1) Bibliografický katalog časopisectva. 2) Bibliografický katalog knih.
127. — Praha — Ukrajinská volná Universita. (B.)
Видання.
128. Praha — Ústav pro Anthropologie. (Ch. 3₃ Ф.)
Anthropologie.
129. Princeton — The Annuals of Mathematics.
Annuals of Mathematics. (Ch. 3₃ Br. Ф.)
130. Roma — Reale Accademia Nazionale dei Lincei.
Rendiconti. — Atti. (Ch. 3. 3₃ II. Br. Ф.)
131. Roma — Biblioteka Apostolica. (Ch. 3. H. 3₁ 2 B5.)
Studi e testi.
132. Roma — Pontificio Instituto Orientale. (Ch. 3₂)
Orientalia Christiana.
133. Roma — Istituto per Europa Orientale. (Ch. 3.)
134. Riga — Latvijas Universitātes Biblioteka. (Ch. 3.)
135. Riga — Gesellschaft für Geschichte u. Altertumskunde.
1) Sitzungsberichte. 2) Mitteilungen. (Ch. A. H. 3₁)
136. Sarajevo — Земальски Музеј Босни и Герцеговини.
1) Гласник. (Ch. E. M. Br. Ф.)
137. Sendai — Kaiserlich Japanische Universität.
Arbeiten aus dem Anatom. Institut. (Ch. 3₃ Br. Ф.)
138. София — Българска Академия на науките. (B.)
1) Списание. 2) Сборникъ. 3) Български Старини. 4) Окреми видання.
139. София — Македонският Наученъ Институтъ.
Македонски Прегледъ. (Ch. 3₁ 2 A)

140. Split — Arheološki Muzej. (Ch. Ж. А. Вр. Ф.)
Vjestnik za arheologiju i historiju dalmat.
141. St. Louis, Mo — The Academy of Sciences. (Ch. З.з)
Transactions.
142. Stockholm — Nordiska Museet. (Ch. Е.з. Ж. М. Вр. Ф.)
1) Meddelander. 2) Samfundet. 3) Инші видання.
143. Stockholm — Kongl. Vitterhets Historie och Antiquitets
Akademiens. (Ch. А. Ж. З.)
1) Handlingar. 2) Manadsblad.
144. Stockholm — Nyfilologiska Sällskapet. (Ch. З.з)
145. Sydney — The Australian Museum. (Ch. З.з Br. Ф.)
Records.
146. Tokyo — Kais. Japanische Universität. (Ch. З.з Br. Ф.)
Mitteilungen aus der medizinischen Fakultät.
147. Tortu (Dorpat) — Gelehrte Estnische Gessellschaft.
(Ch. М.)
148. Tortu (Dorpat) — Universitäts-Bibliothek.
Acta et Commentationes. (Ch. Е. З. Br. Ф.)
149. Tortu (Dorpat) — Naturforscher-Gesellschaft bei der Univer-
sität. (Ch. З.з Br. Ф.)
150. Toruń — Towarzystwo Naukowe.
(Ch. З.з А. Ж. Е. Б. Br. Ф.)
1) Roczniki. 2) Zapiski. 3) Fontes.
151. Turč. Svaty Martyn — Museálna Slovenska Spoločnosť.
1) Časopis. 2) Sbornik. (Ch. Е. М.)
152. Ужгород — Товариство «Просвіта».
Видання. (Ch. З. Br. Ф.)
153. Upsala — Kongl. Humanistiska Vetenskaps-Samfundet.
(B.)
1) Skrifter. 2) Urkunder rörande Stockholms Historia. 3) Eranos.
4) Upsala Universitets Arskrift. 5) Upsala Läkareförenings Förhand-
lingar.
154. Upsala — Läkareförening.
Förhandlingar. (Ch. З.з)
155. Urbana — University of Illinois Library
Bulletin. (Ch. З.з Br. Ф.)
156. Venezia — Reale Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti.
Atti. (Ch. А. Ж. З.з Br. Ф.)
157. Warszawa — Towarzystwo Naukowe Warszawskie. B.
1) Sprawozdania wyd. I-III. 2) Prace I-III. 3) Rocznik. 4) Wyda-
wnictwa wydziału I-III. 5) Rozprawy. 6) Archiwum nauk biolo-
gicznych. 7) Archiwum nauk antropologicznych.
158. Warszawa — Grono konserwatorów zabytków przedhisto-
rycznych. (Ch. З.)
Wiadomości Archeologiczne.
159. Warszawa — Zakład Antropologii T-wa Nauk. Warszaw-
skiego. (З.з М. Ф. Br)
160. Warszawa — T-wo Miłośników historii.
(З. Ж. Ch. А. Б.з.)
1) Przegląd historyczny. 2) Biblioteka historyczna. 3) Інші видання)

161. Washington — Library of Congress. (Ch. M. Br. Ф.)
1) Report. 2) Publications.
162. Washington — Smithsonian Institution. Bureau of American
Ethnology. (Ch. Es. M. Br. Ф.)
1) Bulletin. 2) Annual Report.
163. Washington — National Museum, Washington District of
Columbia U. S. A. (Ch. Es. M. Br. Ф. Бб.)
1) Proceedings. 2) Report. 3) Bulletin.
164. Wien — Zentralanstalt für Meteorologie und Geodynamik.
Jahrbücher. (Ch. 3.3 Br. Ф.)
165. Wien — Akademie der Wissenschaften. (B.)
1) Anzeiger (Phil.-hist. und Math.-nat. Klasse). 2) Sitzungsberichte
(Phil.-h. Kl.). 3) Archiv für österreichische Geschichte. 4) Sitzungs-
berichte (Math.-naturw. Klasse). Abt. II a. II b. 5) Fontes rerum
Austriacarum.
166. Wien — Anthropologische Gesellschaft. (Ch. M. Ф. Бб.)
Mitteilungen.
167. Wien — Verein für Volkskunde. (Ch. M.)
Wiener Zeitschrift für Volkskunde.
168. Wilno — Biblioteka Uniwersytetu St. Batorego
(Ch. 3.1 2 A. Бб. Ж. II.)
(Ch. 3.3 Br. Ф.)
169. Württemberg — Mathematisch-Naturwissenschaftlicher Verein.
(Ch. 3.3 Br. Ф.)
Mathematisch - naturwissenschaftliche Mitteilungen.
170. Würzburg — Verein für bayerische Volkskunde. (Ch. Es.)
Blätter zur bayerischen Volkskunde.
171. Zagreb — Jugoslovenska Akademia Znanosti i Umjetnosti. (B.)
1) Monumenta historico-juridica Slavorum Meridionalium. 2) Ljetopis.
3) Rad. 4) Starine. 5) Zbornik za nar. život.
172. Zagreb — Kr. hrvat.-slav.-dalm. zemal. arkiv u Zagrebu.
Vjestnik. (Ch. A. Ж. Br. Ф.)
173. Zagreb — Hrvatsko. Prirodoslovno Društvo.
Glasnik. (Ch. 3.3 Br. Ф.)
174. Жовква — Монастир ОО. Васпљив. (А. Б. Бб. Ж. II. С.)
Видавня.

Виказ надісланих жертв на „Ювілейний Дар“ для Н. Т. ім. Шевченка.

Америка.

З Chicago: Др. С. Гриневецький дол. 10, Др. М. Сіменович 10, Др. В. Сіменович з женою 30, о. Ф. Тарновський 10, о. Н. Сіменович з женою 10, Н. Н. 10, М. Белегай з женою 10, К. Стецюкова 10, о. Задурович 5, Др. О. Назарук 10, Р. Смук з женою 10. — Разом 125 дол. пересланих Укр. Товариським Клубом в Чикаго. Тов. св. Стефана 30.

З Detroit Mich.: 16 сотня 4 округу Січової Орг. дол. 20, Марія Блащук 2, Яцко Тимочко 2, Т. Ф. Литвин 2, Іван Гулька 2, І. Грибик 2, по 1 дол.: Теодор Королишин, Антін Микитюк, Омелян Микитюк, Павло Боднарчук, Семен Якимець, Іван Волошин, Михайло Федоришин, Данило Доскоч, Теодор Апостол, Антін Баваровський. — Ярослава Блащук, 5-літна дівчина 2, Павло Турецький 25, Андрій Блащук 2 + 3 = 5, о. Лев Сембратович, збірка дітей 10.

З Newark: Укр. жін. запом. Товариство 20, Комітет злучених Товариств 10.

Сант-Франціско: Др. Г. Даниш збірка як слідує: Григорій Даниш 2·25, Vola Wilson 1·25, Гнат Паландюк 1·25, по одному долярови: Іван Каліш, Іван Орлик, С. С. Хорунжий. — Мйх. Грушко 0·75, Ол. Сінтончук 0·50.

З New York: Комітет Укр. Народ. Товариств 251, на се зложили: чистий дохід з святочного вечера в память Т. Шевченка 136·65, Роман Придаткевич зрікса гонорару 25, Укр. Жін. Громада 25, Вільні козаки міста Львова 18, Же-ребецька Любов 11, Богородчани 10, Зоря 9, Агафія Бундзяк (Newhaven) 5, Запорожська Січ 5, Вільність в Америці 5, Тисьмениця 5, Січ ім. Богд. Хмельн. 5.

З Philadelphia: Обеднане 35, Провидіне 25, Катерина Ткач 10.

З Namtramск: Українські Січовики 4 окр. 100, Обеднане 35, Теодор Коленда 12 дол. (не подана адреса).

З Канади: о. Михайло Ірха 1 дол., Ник. Сироїдів Вінніпег 1 дол.

З Канади (Prelate Sask): по 5 зол. п. Михайло Райчиба, Юрій Бабіцький, І. Чарнецький.

Австрія.

Остап Грицай, Відень 50.000 а. к., „Січ“ в Грацу 3 дол. Олена Залізнякава 5 зол. Проф. Мих. Грушевський, Баден к. Відня 1 дол.

Буковина.

Буковинські Українці 10 дол.

Чехо-Словаччина.

Др. Іван Панкевич, Ужгород, збірка прислана дня 17.VII. 1923 р. 1500 ч. к. + 1 доляр, а в р. 1924 170 ч. к. Український вільний унів. Прага 1308 ч. к. (збірка професорів). На сю квоту зложили: Др. Іван Горбачевський 150, Др. Станислав Дністрянський 100, Др. Олександр Колесса 50, Др. Дмитро Дорошенко 30, Др. Отто Ейхельман 20, Др. Володимир Старосольський 50, Др. Степан Смаль-Стоцький 100, Др. Михайло Лозинський 50, Др. Степан Рудницький 100, Федір Щербина 50, Алексій Одарченко 20, Василь Біднов 50, Др. Петро Андрієвський 50, Кость Лоський 50, Др. Агенор Артимович 20, Ростислав Лашенко 20, Федір Швець 100, Вадим Щербаківський 30, Олександр Шульгин 28, Володимир Тимошенко 30, Олександр Мицюк 30, доц. Др. Іван Мірчук 50, доц. Олександр Лотоцький 20, доц. Др. Борис Матюшенко 30, лектор Федір Шешко 20, стипенд. Мирон Дольницький 10, стипенд. Левко Чикаленко 10, стипенд. Федір Слюсаренко 10, стипенд. Др. Людомир Давидовський 10, стипенд. О. Бочковський 10, стипенд. Гайманівський 10, разом 1308 ч. к. Студенти рільн. Академії в Подєбрадах 135:30 ч. к. Інж. Холевчук, Берно моравське 50 ч. к, Іван Крейняк, учитель, Раків 100 ч. к. Др. Мих. Новаківський (збірка) 718 ч. к. Др. Ярослав Пастернак 1 дол.

Юго-Славія.

Др. В. Деркач Загреб 5 дол.

Галичина.

Бжана гор.: Слюсаренко 10 зол. бон. і 20.000.000 мп.

Белз: Мих. Галань 10.000.000 мп.

Березів: Кир. Генік 8.000.000 мп.

Бережани: Гнат Мартинець 1 дол. В. Гусак 10 зол. Лев Крипякевич 10 40 зол. Василь Щербатюк 10.000.000 мп.

Блажова к. Ряшева: Павло Жеребецький 10 зол. обліг.

Бобова: Мих. Гуцалюк Слюсаренко 20.000.000 мп. і 10 зол. бон.

Болехів: о. В. Сухий 11.000.000 мп. Соня Львівська 10.000.000 мп. К. Чекалюк 10.000.000 мп. Гед. Лисинецький 10 зол. ск. бон. о. Баландюк 5.000.000 мп.

Борислав: Роман Терлецький 10 дол., Штерн 3 дол.

Борщів: Др. Анд. Лунів 2 дол.

Бучач: о. Адріян Добрянський 27 зол. Іван Сокіл 5'35 зол.

Варшава: Українські послі і сенатори 2 дол. і 55 зол.

Др. Євген Лукасевич 1 ф. штер.

Винники: нотар Вол. Левицький 1 дол.

Войнилів: о. В. Зарицький 1 дол.

Галич: Євген Жарський 1 дол.

Городенка: Др. І. Велигорський 1 дол. Он. Яківчик 1 дол., Лев Рудницький 1 дол.

Грималів: Мих. Мочульський 1 дол.

Дідилів: Марія Зубреєва 1 дол. Мих. Зубрей 1 дол.

Долина: Євген Величковський 1 дол.

Дрогобич: Кушак 1 дол. Юл. Дроздовський 12 міл. мп.

Дуплишка: о. Ів. і Стефанія Галібей 8.000.000 мп.

Заланів: о. А. Залужний 1 дол.

Заліщики: Др. Маріян Долинський 5 дол. канад. Василь Бараник 1, Денис Ястшембський 1, Іван Неділенко 1.

Зіболки: о. Ів. Пастернак 1 дол.

Золочів: Іван Калинович 1 дол. Др. Ст. Барчинський 1 дол. Семен Наливайко 1 дол.

Жовтанці: о. Кипріян Ясеницький 10.000.000 мп.

Іванівка: о. В. Виняський 20 корон срібн.

Калуш: В. і О. Микласевичі 10.000.000 мп.

Косів: Богдан Левицький 20 зол.

Кукизів: о. М. Демчук 7.000.000 мп.

Львів: В долярах і іншій чужій валюті: Др. Йосиф Ерліх 100, Др. Дм. Левицький 25 і 50 frs., Земельний Банк гіп. 12'50, Ол. Онисько 10, Т-во Земля 10, Волод. Кульма-тицький 6, Т-во Дністер 5, Мих. Терлецький 1+4 = 5, Дир. Мик. Яцків 5, Дир. С. Кузик 5, Дир. М. Заячківський 5, Дир. О. Саєвич 5. Др. М. Паньчишин 3, Інж. В. Дувало 3, о. Дамян Лопатинський 3, Др. Ф. Колесса 2'50, Др. С. Федак 2, Т-во Труд 2, А. Андрохович 2, Ол. Березський 2, Ев. Лаврів 2, о. І. Рудович 5 frs. По одному: Др. К. Студинський, Волод. Дорошенко, Др. Я. Гординський, Інж. Юл. Мудрак, Інж. П. Дурбак, А. Терпиляк, І. Терпиляк, М. Галушинський, Др. І. Крип'якевич, о. Ю. Дзерович, С. Процьків, Д. Коренець, Др. В. Левицький, Осип Роздольський, І. Громницький, Мик. Мельник, І. Криловський, Д. Лукашевич, Ю. Полянський, Др. М. Музика, С. Гевак, П. Лушпинський, Северина Сушкевич, Роман Сосновський, Др. В. Охримович, Др. О. Надрага, Др. І. Зілинський, Др. Р. Цегельський, П. Левицький, М. Матчак, В. Тиховський, Др. І. Бандель, С. Ференцевич, І. Ліщинський, Дарія Гаврилук, Марія Гресяк, Др. С. Старосольський, Др. В. Кучер, М. Коць, Ом. Терлецький, О. Погорецький, о. Ев. Бачинський, о. В. Лициняк, Яків Яцкевич, проф. Ст. Гайдучок, машиніст Ст. Гайдучок, Др. О. Макарушка, Вол. Білинський. Т-во Топас 1 фунт штерлінгів. — В золотих: Он. Погорецький 27. По 10 зол.: Др. Евг. Гвоздецький, Інж. Ю. Мудрак, Др. Ів. Куровець, Др. М. Вахнянин, рад. І. Кокорудз, професори: В. Радзикевич, Осип Янів, о. Др. С. Кархут, Др. І. Раковський, дир. В. Адриянович, Ольга Мрицівна. Шарко 5'20. По 5 зол.: О. Павлюк, В. Кузьмович, О. Степків, Т. Франко, Й. Назар, І. Сітницький, Др. О. Тисовський, Гр. Мартинюк, Яр. Біленький, Др. О. Пеленський, Ст. Федів, Вол. Козак, о. Др. Г. Костельник, дир. Гр. Наливайко, М. Осінчук, Мик. Полек, П. Мечник, Л. Турчин, Др. М. Кордуба, І. Пашкевич, Др. Ст. Балей, Вол. Калинович, С. Левицький. М. Федусевич 4, Я. Витошинський 3, В. Занько 2. — В марках п.: Народна Гостинниця 50.000.000. Інж. Павликовський 20.000.000, На-

родна Торговля 20.000.000. По 10.000.000: Ст. Чарнецький, Евг. Сельський, Мик. Бабин, Ю. Левицький, Др. Ст. Біляк, Др. І. Кульчицький, о. Л. Лужницький, о. Др. В. Лаба, Др. І. Копач, Т. Преторіус. о. Л. Куницький 250.000, Др. І. Куровець 6.100.000, родина Витковицьких 5.000.000, Др. Йосиф Боцян 3.800.000, Др. В. Кульчицький 2.000.000. Др. Мих. Волошин 10 зол. ск. бон.

Любича кн.: Ів. Луцейко 1 дол. Макс. Гнідець 20 зол. ск. бон.

Луцьк: Споторонський 5·45 зол.

Маластів п. Ропиця руск.: о. О. Менцінський 10 міл. мп.

Миколаїв: Др. Ів. Стефанович 1 дол.

Могильниця: Лука Гарматій 2 дол.

Miechowice: Й. Рачок 8,300.000 мп.

Надвірна: Др. Н. Николайчук 1 дол.

Острівчик: о. Плятон Карпинський 1 дол.

Перемишль: В долярах: Теодор Голійчук 7. По одному: Українська Щадниця, о. А. Зубрицький, В. Зубрицький, Ол. Ярема, Народний Базар, о. Др. Василь Левицький, о. О. Кормош. — В золотих: М. Татух, дохід з концерту школи Шашкевича 45, Дир. М. Грицак 30. — В марках п.: Учительська Громада 283.000.000, Др. Роман Дмоховський 30.000.000, Ольга Ціпановська 20.000.000.

Перемишляни: Др. Фр. Свістель 1 дол.

Підгайці: І. Яримович 20.000.000 мп.

Рава Рурська: Др. Ів. Кунців 1 дол.

Радехів: В золотих: по 5: С. Олійник, Ол. Юркевич, К. Лех, Я. Паламар. Пенцаковський 2·50.

Ruda babianicka: Панько Костюк 5 зол.

Самбір і околиця: Остап Білінський Тарасович, Кульчиці 1 дол. — В золотих: В. Бережанський 6, Т. Біленький 5, К. Шумний 5, К. Мартинець 5, о. Ст. Білінський 5.

Сокаль: Іван Литвин 2 дол.

Станиславів: В долярах: Др. Й. Партицький 2, Никифор Даниш 1, Мих. Губчак 1. — В золотих: Учительська Громада, дохід з Академії 360, Роман Заклинський 5. — В марках п.: Українська книгарня 100.000.000, о. Др. Ів. Лятишевський 10.000.000.

Стрий і околиця: В долярах: Др. Іляр. Бачинський 5,

Тадей Залеський 1, Др. Остап Луцький, Конюхів 1. — В золотих: Йосиф Левицький 6, Др. Іполит Левицький 6, Степан Туна 6. По 5 зол.: Остап Весоловський, Осип Кебузинський, Мих. Капшій, Мат. Назаркевич, Мих. Білик, Волод. Козак, Др. Бажалук, С. Зубрицький, Мих. Дубицький, П. Омелькович, Ст. Соболь, Ів. Криницький, О. Мартинків, Т. Романишин, Др. В. Гарасимчук, І. Яцкевич. — В марках п.: Ольга Туна 10.000.000.

Сянік: о. Ом. Константинович 1 дол. Др. Вол. Константинович 1 дол.

Теребовля: о. Ст. Мохнацький 2 дол. Др. Гр. Гарматій 1 дол.

Тернопіль: В долярах: о. Ізид. Глинський 2, Б. Старецький 2. По одному: О. Гладишовський, Др. Насада, С. Василяк, К. Білинський, о. Г. Редчук, Др. М. Конрад, Т. Сембай, В. Хирівський, Я. Танчаковський, І. Брикович, Й. Хома, І. Посмітюх, Т. Остапюк, М. Зарицький, М. Губчак, о. Гусаківський, О. Филипович, Др. Д. Керничний, М. Турин, В. Болюх, Др. А. Заплітний, В. Цебровський, В. Постригач, Ю. Шидловська, Т. Стебницький, Др. В. Вітошинський, Др. С. Брикович, Др. С. Баран, Чуловський, Тустановський, Др. О. Олійник, С. Кордуба, Др. Сенік, С. Сеникова, П. Глинський, Е. Білинський, В. Стеткевич, Т. Цегельський, о. Купчинський, Б. Баранова, Др. І. Якимчук, Др. Д. Ладика, Др. С. Чумак, О. Савуляк, о. Ю. Колодій, о. Ф. Побігушка, М. Брода, Т. Сенік, Т-во Надія Купчинці, А. С. Купчинці, І. Щebilюк, І. Блажкевич, А. Білий, І. Кушнір, І. Блажкевич. — Золоті бони: Дир. Ю. Левицький 10. С. Кузик 10, М. Антоняк 10. — В марках п.: чистий дохід з Академії 245.500.000. По 10.000.000: о. Ізид. Глинський, Як. Миколаєвич, В. Чубатий, М. Ременюк, Др. Н. Гірняк, Т. Водяний, пані Водянова, В. Залужний, Д. Цибушник, І. Галушинський, В. Безкоровайний, С. Мак, П. Лукасевич, Ю. Мінко, К. Шанківський, Ф. Басса, Н. Садівський, Ю. Юхнович, О. Фалендиш, О. Солтис, М. Оліярник, Н. Майковська, І. Нестерчук, М. Нестерчук, К. Навроцька, Т. Мороз, М. Дембицька, С. Брикович, Ю. Чубатівна, Н. Н., Др. Л. Цегельський, І. Топольницький, І. Перун, М. Майковський, о. В. Громницький, о. І. Пасіка, о. І. Ратич, о. А. Стасюк, о.

Гірка, о. М. Винницький, о. І. Колянківський, о. Б. Цурковський, о. Е. Кароль, о. Процик, І. Іванчук, Др. Коцюбка, К. Кушнір, І. Барабаш, пані Троякова, І. Алиськевич, Др. А. Грабовський, Др. І. Олійник, Чит. „Просвіти“ Грималів, К. Цетнар, П. Дейнека, Т. Томків, Дорожівський, Чубатий, Телевяк, о. Трач, Крутій, Посмітюхова, Др. М. Конрад. II курс учит. жін. сем. 25.000.000. По 9 000.000: Т. Кордуба, П. Дяків, М. Нестерчук, В. Стадник. I. Лень 5.000.000. — В золотих: Учительська Громада 61.

Тлусте: А. Боцюрків 1 дол.

Тростянець: о. М. Дерлиця 10 зол.

Тухля: 13 священників тухлянського деканату (о. Карчмарський, о. Йоанік Юхнович, о. Ревакович, о. Саяк, о. Крижанівський, о. Дубицький, о. Йосифович, о. Турчманович, о. Левицький, о. Янович, о. Т. Галькевич, о. Ю. Галькевич, о. Леонтій Юхнович) зложили кождий по 500.000 м., разом 6.500.000 м.

Усте зелене: о. Юл. Плешкевич 2 дол.

Яворів і околиця: В долярах: по одному: Д. Бурко, Ів. Гуцуляк, Ост. Логинський, Ом. Назаревич, Ол. Ставнича, Ілля Цінцірук, Ів. Чмола, Евг. Яворівський, Мик. Чайківський, о. І. Яремко, І. Дочило Стариска, Софія Цепінська Вілька Змієвська, Вол. Волошинський Вербляни, Ол. Лопушанський Яжів старий, Ол. Родович Нагачів.

Янів к. Львова: Др. Любомир Охримович 10.000.000 мар. п.

Загально зложено: 1.161 ам. дол., 15 канад., 3.971'60 чеських корон, 2 фунти стерлінгів, 80 зол. скарбових бонів, 1.788 556.500 марок пол., 980'25 зол., 20 корон в сріблі, 5 шілінгів австр., 10 зол. облігація.

По переміні на доляри (числячи по тодішнім курсі 5 зол. 20) зібрано около 1693 долларів. Відсотків виплатив Краєвий Союз кредитовий 50 долларів, отже збірка винесла около 1743 дол.

В останній хвилі виплатив „Земельний Банк“ 15 долларів, які переслав ще в р. 1924 п. Ів. Костів 715 Brandford aven Minneapolis, Minn. U. S. A. Гром. Костів повідомив свого часу Товариство ім. Шевченка, що гроші вислав через „Земельний Банк“, але самому банкови про се

не доніс. Наш лист, висланий дня 5 мая 1924 до п. Костева під згаданою адресою, нам амер. почта завернула. Просимо наших Громадян в Америці, щоби вишукали гром. Костева і просили його о вістку, через який амер. банк вислав гроші, бо 15 дол. дістали ми услівно. Так отже збільшилася збірка о 15 долярів і виносить квоту около 1763 долярів. О скільки не було би якої жертви в списі, просимо реклямувати і донести, через який банк гроші вислано.

Зібрані гроші обернено на потреби Товариства, а саме квотою 694 долярів сплачено частину довгу на двох каменнях Товариства у висоті передвоєнних 54.000 австр. кор. Иньші гроші видано на музей, бібліотеку і на ювілейні видання Товариства. Всім Жертводавцям складає Виділ сердечну подяку.

Львів дня 21. XII. 1925 р.

За Виділ Наукового Товариства ім. Шевченка

Др. К. Студинський *Др. М. Музика* *Др. Ром. Цегельський*
голова скарбник секретар
